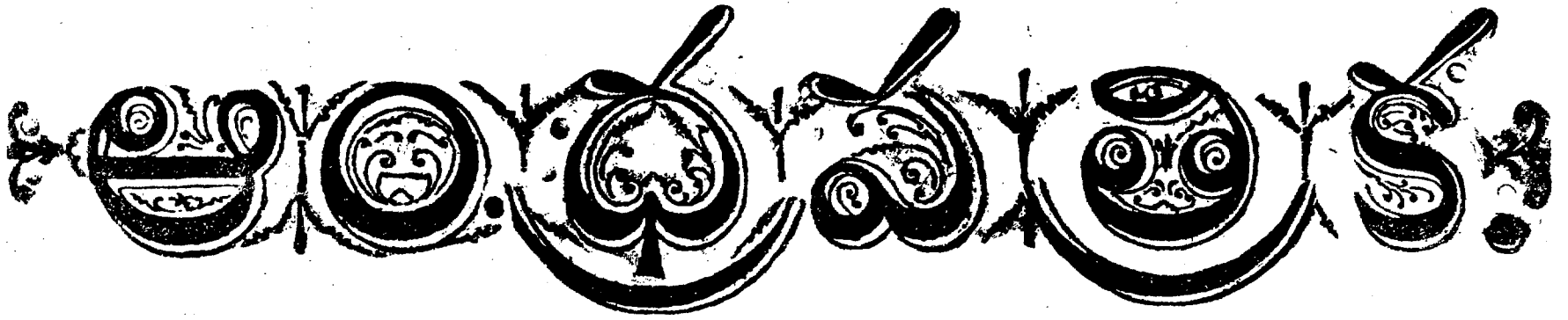

Register No. M. III8.

Post Box No. 212.

విడివత్రిక 1-4 0-1-6
Telephone No. 544.

310918

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11, } చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ జూన్ నెల 25-వ తేది బుధవారము { No. 73
సంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, శ్రేష్ఠమాస బహుళ సవతి ౯. { సంచిక 23

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

నొప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు ఊరోగ్యకాపత్రములు పొందియున్నది. సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ

తలనొప్పుల మూర్చును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సర్పపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాఱును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును తుదగగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విజేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డబ్బన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

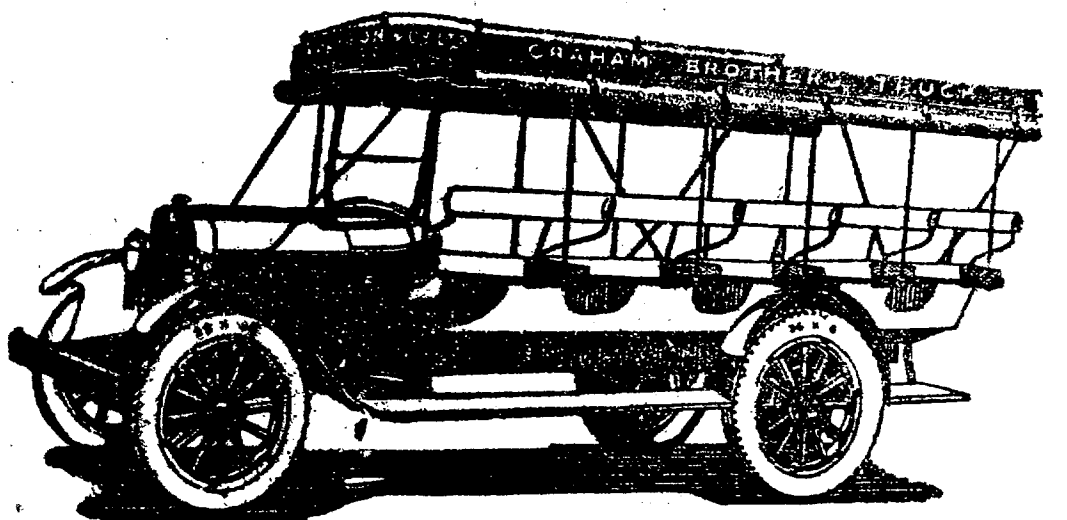
ఈ బస్సు

స్వంతదారుడు ప్రతియొక్కడును

దక్షిణహిందూదేశమునందు

అనేక వేలరూప్యముల లాభమును

గడించుచున్నాడు.

ది డాడ్లి గ్రహము 1 1/2 టన్ బస్సు

ఇదివరలో సరవరా చేయబడుచున్నవాటి కంటెను ఎక్కువ ఆర్డరులు వచ్చుచున్నవి.

వస్తుతము తక్షణమే యివ్వబడును.

3

డాడ్లి గ్రహము మేలైన ఛిడిభా
గములను మావద్దనుండియే
కొనుడు.

అడిసన్ అండు కో., లిమిటెడ్.,

విశిభాగముల నిల్వ అధికము
గాగలదు.

ADDISON & Co., Ltd.,

BANGALORE.

TRICHINOPOLY.

MADRAS.

T. STANES & Co., Coimbatore.

GEORGE OAKES, Ootacamund.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

21.6.24 తేది శనివారమునుండి 27-6-24 తేది శుక్ర వారమువరకు, దినమునకు రెండుసార్లు, సాయంత్రము 6.15 గాత్ర 8.30 గంటలకు శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 3-15 గంటలకుగానూ యూనివర్సల్స్ స్టూడెంట్స్ సినిమాల్ డి

నోటీసు

ఇందువల్ల నకలమయినవానికి తెలియచేయడం యేమనగా:— కానలి డిస్ట్రిబ్యుషన్సు బోర్డులో వుండు కున్న నా తాతాకు వ్యవహారముల విచారణ నిమిత్తం మా గ్రామకాపురమున్నూ, నాగమస్తాయన్నూ అయిన అన్న చారు సుబ్బయ్యగారు నాతరపున 1-4-1924 తేదిన కానలికి వెల్లి 1-2-3-4 తేదులు కానలిలో వ్యవహారములు విచారించుకొని 4 తేది సాయంత్రం కానలినుండి విజయవాడకు వెళ్ళి మోటారు బస్లో సవరు వ్యవహారములకు సంబంధించిన రికార్డుతోటి విజయవాడకు ప్రయాణము అయినట్లుతలచి సవరు రికార్డు నా విరోధులవల్ల గహిపరచబడినది. అట్లా గహిపరచబడిన రికార్డు లో పైచెప్పబడిన వ్యవహారములకు సంబంధించిన కాకితములు, దస్తావేజులు వగైరాలతోపాటు నాచేవ్రాలు కాకితములు సహా కొన్ని వుండివున్నవి. నాకు యీమధ్య దేహదగ్గర యే ర్వడి కానలికి పోజాలని కారణంచేత వ్యవహారములకు అవసర మగునేమనను తలంపుతో కొన్ని చేవ్రాలుకాకితములు ప్రస్తా పన నాగమస్తాద్వారా పంపివుండినాను. ఈవల నాకు తెలి యుటలో యితరకాకితములతోపాటు నాచేవ్రాలు కాకిత ములు సహా నావిరోధులచేతిలో చిక్కినట్లున్నూ వాటినిబట్టి వారు కొన్ని అక్రమరికార్డును సృష్టింప ప్రయత్నించుచున్న ట్లున్నూ నాకు తెలియవచ్చినది. ఒకవేళ అట్టివి జరిగివున్నను జరగ నున్నను అవి చెల్లలేదని కాని, నన్ను బద్దపరుపతగినవి కాని కావు. ఈ తేదివరకు నేను విజయవాడ గ్రామకాపురము లగు మాధుల కొండయ్య, నీలం సుబ్బయ్య, అనువారలకు భూమి విక్రయ అగ్రిమెంటుజాబులు రెండున్నూ, వేమన పాపానాయకుడు, చిట్టెమూరు వెంకట్రెడ్డిగార్లు కు చెరియొక ప్రోపోజున్నూ కానలి పాపానాయకుడు సుబ్బయ్యకం పెనివారికి అన్న లాగు సుబ్బయ్యగారు యివ్వవలసిన తాలూకు నేను అవాలా అయినమొత్తం రూ 100 నూరురూపాయలకు వొకజాబున్నూ దామెర బంగారయ్యపేరటకు ముక్కునాయుడి తోట సాగు బడి విషయమును గురించి వొకజాబున్నూ నేను వ్రాశి యిచ్చి వున్నాను. ఇదితప్ప యింక యేలాటిలిఖితములున్నూ యితరల కెవ్వరికీగాని నేను వ్రాశియిచ్చి వుండలేదు. ఒకవేళ నేను వ్రాశియిచ్చివున్నట్లు యెవరయినను చెప్పెయెడల అట్టి వారు ఆలాటి లిఖితములను 30-6-24 తేదిలోపల నావద్దకు తెచ్చి నా అంగీకారమును సవరు లిఖితములపైన వ్రాతమాలముగా పొందనిచే అట్టివి నన్ను బద్దపరుపజాలవు. ఇకమందు నాయా నట్టిపర్యంతం నావల్ల యేవిధమయ్యు లిఖితములనుకాని పొంద కొరువాడు నాచేవ్రాలును, వ్రేలిముద్రను రెంటిని సవరు లిఖి తములలో పొందవలసినది. ఈరెండునూ లేనిచే అట్టి లిఖిత మునకు నేను యేలాటి బద్దదను కాజాలను. పై రెండువరత్తు లకు విరుద్ధముగా నాచేవ్రాలతోటి యేలాటి లిఖితములన్న ను అట్టివి నానునన్నూర్తిగా వ్రాశియివ్వబడినవి కాననిన్ని, పైచెప్పబడిన విధముగా పొందబడిన నాచేవ్రాలకాకితములతో సృష్టింపబడినవి అనిన్ని నన్ను బద్దపరుపజాలనివనిన్ని భావింప వలసినదని యిందుమాలముగా యెల్లరకు తెల్పడమయినది.

గొంపూ రామలింగారెడ్డి

17.6.1924 తేది } ల్యాండుహోల్డర్ }
విజయవాడ, } విజయవాడగ్రామం }
} వువయగిరితాలూకా. }
} వెల్లింగ్టన్ }.

జ్ఞాన దీపిక

ఇది మతవిషయమైన తెలుగుపక్షపత్రిక. భగవద్విషయ మందు భక్తితత్వలగులవారికెల్లరకు నుపయుక్తముగానుండును. ప్రతిగ్రంథాలయమునందును పతనమందరమునందును ఉండవల సినది. భక్తిజ్ఞాన కర్మమార్గములందలి సూక్ష్మవిషయముల చర్చించుచు, మహాముఖులచరిత్రలు, ఆత్మవాక్యములు, అభ్యాసరహస్యములు మొదలగువిషయములతో నిండియుండును. సంవత్సర మునకు చందా రూ 2-8-0 లు. ఆరునాసములకు చందా రూ 1-3-0 వలయువాడు క్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

మేడూరి శ్రీరామమూర్తి
జ్ఞానదీపిక కార్యాలయము, విజయనగరం.

శ్రీ గాంధీ జాతీయ విద్యాలయము
జయనగరము

ఈవిద్యాలయము రుద్దికోద్దారి పంచత్సరాదిని స్థాపింప బడి ప్రారంభమున నెనెన్నియో వడిదుడుకులు దాటి సుస్థిర ముగను జయప్రదముగను పనిచేయుచు నొకసంవత్సరము గడ చినది. వేసవిసెలవులు ముగియుటచే విద్యాలయములిరిగి తెరువ బడి పనిచేయుచున్నది. ఇందు 5 తరగతులు గలవు. బాలురును బాలికలనుగలిపి సుమారు 70 విద్యార్థులు చదువుకొనుచున్నారు. పంచమవిద్యార్థులు ప్రస్తుతము కొద్దిమంది యున్నను, ఇతర విద్యార్థులతో నరమరలేక కలసిమెలసి చదువుకొనుచుండుటచే నితరులకు వారిని పంచమలని గుర్తించుట సులభముకాదు.

ఇందు సాహిత్యమేగాక, చేతిపనులు నూడ విద్యార్థులు నేర్చుకొనుచున్నారు. తెలుగు, హిందీ, సంస్కృతము, ఇంగ్లీషు గణితము, చరిత్రాంశములు, జాతీయభావము పురిగొలుపు ఇ తరవిషయములును చెప్పబడుచున్నది. నూలువడుకుట, పడుగు తోడుట, బట్టునేయుట, నవారుచేపునేయుట, అద్దకపు అచ్చులుచెక్కుట తాటాకుతో బుట్టలు అల్లుట ప్రస్తు తము విద్యార్థులు నేర్చుకొనుచున్నారు. విద్యాల యములో కావలసిన చెక్కడపు పని మరాఠుత్తులును సాధ్యమై నంతమట్టుకు కంసాల అవసరములేనిదే అందలి ఉపాధ్యాయులు ను విద్యార్థులును స్వయముగ చేసికొందురు.

శ్రీ నిడపరూట్లములు, 20 వడకు రాట్లములును, 8 మ గ్గుములు విద్యాలయములో పనిచేయుచున్నవి. ఇంకను మరికొన్ని వగ్గుములు స్థాపించినయెడల బాహుళ్యముగ ఖద్దరు వ్యా ప్తికాగలదు. విద్యాలయపు విద్యార్థులేగాక ఇతరులు కూడ నేతనేర్చుకొనుటకుగాను ప్రత్యేకముగ నొక మగ్గు త్యలలో స్థాపింపవలెనని యుద్దేశించియున్నాము. కాని ధనము లేనం దున 3 మగ్గుములలో నొక మగ్గుము పనిచేయుట ప్రస్తుతము ని లుపుచేయవలసియున్నది. చాలినంత మరుపు ఉన్నయెడల వి వ్యాలయములో అగమముడజను మగ్గుములు స్థాపించి ఖద్దరు యభివృద్ధి చేయవలెనని ఆశించుచున్నాము. ఈసంవత్సరము ధ నము చేపూరినకొలదిని నేతపరిశ్రమ మరింత యభివృద్ధి చేయు టయేగాక బట్టు అద్దకము వేయుట వడంగము కూడనేర్చుట కు యేర్పాట్లు చేయబడును. విద్యాలయము యొక్క విశాల మగు ఆటలో విద్యార్థులచేత వ్యవసాయము పెట్టించబడును.

ఈవిద్యాలయముద్వారా సమీపమందున్న పంచముల లోను, పంచమేతరులలోను, సాంఘిక మతసంబంధమున ప్ర చారణచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాము ఇందుకు ప్రతినిధి లోనున్న రామభజనలు ముఖ్యసాధనములైయున్నవి. గతసంవ త్సరము సమీపమందున్న పంచమిధిలో పంచములలో కలిగి న 4, 5 తగాయదాలు పంచాయతీపెట్టి పరిష్కరించడమైనది. అందులో ఒకవివాదములో మానీలు జరుగుటకుసద్దుముగానున్న సమయమున నివారించి ఉదయము 6 గంటలమొదలు మధ్యా హ్నము 1.30 గంటవరకు పంచాయతీపెట్టి ఉభయపక్షములకు నత్తుత్తిరముగవివాదముపరిష్కరించడమైనది. నాటినుండియు మరివారు దెబ్బలాడుకొనలేదని తెలియవచ్చినది. ఈపంచాయతీ లవలన పంచములలో కొంత ప్రబోధకముకలిగించుటకు అవకా శము కలిగినది. జాతీయపునర్నిర్మాణమునకు మూసాధనమైన టువంటియు, గాంధీమహాత్ముడు నిత్యము బోధించుచున్నటువం టిన్ని నిర్మాణకార్యక్రమములో నన్నివిషయములును, ఉడు తభక్తిని సాగించుటకు ఈవిద్యాలయము ముఖ్యసాధన కాగలదు.

ఈయభిప్రాయములన్నియు పూర్తిగా నాచరణలో పె ట్టుటకు విద్యాలయపు పాలకసంఘమువారును అందలి ఉపా ధ్యాయులును, ఉత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు. ఈయభి ప్రాయములన్నియు బాగుగ నెరవేరుటకు ధనసహాయము కావ లసియున్నది. జీతములు వగైరాలనిమిత్తము నెలకు 100 రూపా యలు ఖర్చుచున్నది. వడుకుట, నేత, వడంగము అభివృద్ధిచే యుటకు ప్రస్తుతము అధనము రూ. 2000 లు మూలధనము కావలసియున్నది. స్థానిక కాంగ్రెసుసంఘమును జిల్లాసంఘము ను గుమారు రూ. 700 లు వరకును లోగడ విద్యాలయమునకు ధనసహాయ మొనర్చెను. కాని ప్రస్తుతదేశపరిస్థితులచేత ధన ములేనందున గతశ్రేష్ఠునినుండియు కాంగ్రెసు సభము విద్యా లయమునకు ధనములేనందున, విద్యాలయపు పాలకసంఘము వారే ప్రస్తుతము మరుపుపెట్టి విద్యాలయము నడిపించుచున్నా రు. త్వలో విద్యాలయపు నిధికై తగినయేర్పాట్లు జరిగినగాని అభిప్రాయముల ప్రకారము విద్యాలయము నడిపించుట కష్టమ గను. విద్యలనగర మునదగు మావిజయనగరమున జాతీయవిద్యా భిమానులును, ధనసంపన్నులును, త్యాగశీలురును, పెక్కుమం డిగలరు. కావున ఈనిన్నువిద్యాలయముస్థిరపడి ఉత్తరోత్తర ఉన్నతజాతీయవిద్యాలయమున పరిణమించునటుల పురజనులంద రును సకలవిధముల తోడ్పడవలసినదని సవినయముగ కోరుచు న్నాను.

శ్రీ గాంధీజాతీయ విద్యాలయము, } తెలిదేవర నాసుదేవరావు }
విజయనగరము. } మేనేజరు.

ఆదాయవ్యయ పట్టిక

రుద్దికోద్దారిపంచత్సరాదినుండి రక్షాక్షిసంవత్సరాదికి	
జములు	రు అ పై
విజయనగర వ ర్తకసంఘం	54. 0.0
స్థానిక జాతీయోపసంఘం, ఇచ్చినపైకం	298.10.2
జిల్లాసంఘం ఇచ్చినపైకం	350. 0.0
దసరానమాళ్లు	22. 4.0
దీపావళివనూళ్లు	18. 1.1
మహోదయం వనూళ్లు	51. 0.0
సున్నుర్ల పార్థసారథిగారి విరాళం	5. 0.0
చింతలపాటి వెంకటమూర్య నృసింహారాజు	80. 0.0
గారి విరాళం	
అనాసపురపు గోపాలరావుగారు ఖద్దరు	30. 0.0
నిమిత్తం ఇచ్చిన విరాళం	
బట్టల ఆమ్మకం	27. 1.6
వడ్డీ	20. 0.0
	906.0-9
ఖర్చులు	
ఇల్లు కట్టినందుకు	104. 7-9
జీతాలు	492. 5-8
శిక్ష	12. 0-0
అచ్చు	9-7-0
పొట్టేజి	0. 3-0
విద్యార్థులకు ఖద్దరుదుస్తుల బహుమానం	58.18-0
పుస్తకములు	9. 6-0
హింగింగులేంపు	5. 0-0
భీమునిపట్నం మహోదయకు ప్రయాణపు ఖర్చు	12. 2-0
చిల్లరఖర్చు	7. 6-6
నూలు	181. 8-0
ప్రత్తి	9. 4-0
నేత	54. 9-2
కలప	4. 7-9
	906.15-10
	0.0.11
	906.0-9
సహాయకోశాధ్యక్షుని వద్ద	39.0-0
విద్యాలయమునకు రావలసిన బాపతులు	
స్థానిక కాంగ్రెసుకమిటీపంచమిధి తాలూకు	52.12.0
భాగ్యలక్ష్మి సామ్యు	
స్థానిక కాంగ్రెసు ఖద్దరుకాఖ బడులుపుచ్చు	30. 0-0
కొన్న బాపతు	
	82.12.0
నూలుకు	30.0-0
విజయనగరం } తెలిదేవర నాసుదేవరావు మేనేజరు,	
	శ్రీ గాంధీ జాతీయవిద్యాలయము.
* * * *	
జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారును శాసనసభ్యులు నగు మ రా శ్రీ చింతలపాటి వెంకటమూర్య నృసింహారాజుగారు విజయనగర మునందలి శ్రీ గాంధీ జాతీయవిద్యాలయము గూర్చి ఈక్రిందివిధముగ వారి యభిప్రాయములను వ్రాసిరి:	
“శ్రీయుత తెలిదేవర నాసుదేవరావుగారు విజయనగర ములో జాతీయ విద్యాలయమునకై కృషి చేయుచున్నారు. 1928 సం ఆక్టోబరునెలలో విద్యాలయమునకు నేను స్వయముగ వెల్లి చక్కని యేర్పాట్లమీద విద్యాలయములో పనిజరుగు చుండుట చూచితిని. ఇప్పుడు ఆచరణలోనున్న విధానముల ప్రకారము పనిబాట్లు జరుగచుండుట కవకాశములున్నయెడల, ఈజాతీయ విద్యాలయము జయప్రదముగ కొనసాగగలదని నేను నమ్ముచున్నాను. ప్రస్తుతము వడుకుట, నేత విద్యార్థులు నేర్చుకొనుచున్నారు. ధనమందియెడల, వడంగము మొదలగు నితర చేతిపనులుకూడ విద్యాలయములో నేర్చుట కవకాశ ముగలదు. విద్యాలయము సుస్థిరముగ నభివృద్ధిగాముటకు గాను, విరివిగ ధనసహాయముజేసి, పురజనులందరును ఆయనకు సకల, విధముల తోడ్పడుదురని తలచెను. ప్రస్తుతము మరుపు పెట్టి పనిచేయుటకు అధనము రూ. 1500 లును, నెలసరిఖర్చు లకు రూ. 100 లును, ప్రస్తుత మున్నయెడల అభిప్రాయముల ప్రకారము ఈ జాతీయవిద్యాలయము నడుపబడగలదు. పుర జనులు తగినరీతిని తోడ్పడినయెడల, శ్రీయుత నాసుదేవరావు గారు, జయప్రదముగ విద్యాలయము నడిపించి నికరమైన పని జూపింపగలరని నాకు నమ్మకముగలదు. కావున విద్యాలయము పట్ల పురజనులు అభిమానమును శ్రద్ధయు నహించి ధనసహాయము చేయవలసినదని గోరుచున్నాను.	
చి. వె. సూర్యమంగళంపూరాజు.	

నిరుద్యోగము

అధికపని కల్పించుట

V

రంగనాయకులు డి. యి. పి. (ఆకుపడ్డ)

సి. యస్. డబ్లియం.

(నిన్నటితరువాయ)

ఇప్పుడొకమిగుల బోధపడియుండవచ్చు. ఐననుకొంచెము విరళముచెప్పించుడు. దుకాణదారులు, చింతపండు, బెల్లము, బియ్యము మిరపకాయ, ఉప్పు, జీలకర అమ్ముదురుగదా! వారితరులవద్ద ఈవస్తువులపై ధనముకొందురుగదా! ఆయాసాములుదిరిగి భూస్వాములవద్ద కొందు రీవస్తువులు. అధికవస్తువు లమ్ముడుపోవుట వైవచ్చిన ధనమును భూస్వాములు, కొంతభూమియందెరువులకై గొడ్డకుమేత, తెలికపిండి, ఉలవలకై, ఇంటియాదువారివస్త్రములకై, నాగళ్లు, కర్రలకై వెచ్చింతురు. ఆయావస్తువులమ్మినవారు, తిరిగి మరొకన్నివస్తువులమ్ముచు, కొనుచుందురు. ఈ ప్రకారము, దీపావళి, తాడిపట్టలపాట్లము, బాలునిచేతినుండి ఎటుల, నిప్పురవల జిమ్మును గిరగిరదిరుగుచుండునో, అటులే పోయినవోటులెల్ల పచ్చయేయుచు, గిరగిరదిరుగుచు, అమితదేశోపకారముచేయును. ఇప్పటికి, అధికపని కల్పించుటచే కల్ల నన్నయధికలాభమివయముద్వారామిగులబోధపడెననితలంతు ఇటులపదివత్సరములు, సంవత్సరమునకు పదునేనులక్షలప్రకారము, అప్పుపట్టి ఖర్చుపెట్టినప్పటికనివిధముల యుద్యోగము కల్లుచును, హాల్వెర్దియగుటయు, అందరు ధనవంతులగుటయు, వాణిజ్యవ్యాపారాభివృద్ధికల్లుటయేగాక, దేశమునందున్నవడ్డీరేటులతగ్గి, ఇతరదేశవడ్డీరేటులతోపాటు తగ్గివచ్చి విషయములు సుకరములగునని తెల్లము.

అంతవడ్డీరేటులు తగ్గినకొలది, మనదేశమునందే, అప్పులనుచేసి, కార్యములసాగించి, ప్రజలక్రమక్రమాభివృద్ధికిందేవచ్చు. ఇచ్చడొకక్షణముగి, ఎటులనితరదేశములందెవరిద్వారా ఈయప్పుల నొప్పునను ప్రశ్నలకు సమాధానమిచ్చుటవసరము. మనయాంధ్రదేశపు ప్రభుత్వము, స్థానికప్రభుత్వసంస్థలవరముగా, ఇతరదేశములందపప్పులను లేపవచ్చు. ఇందులకు మన శీలీప్రధానప్రభుత్వ మంగీకరింపవలయును. మనయాంధ్రదేశప్రభుత్వమితరదేశములగు యాసాములకు మనదేశపు శిస్తులద్వారా వచ్చునాదాయమున, హామీగా నియ్యవచ్చు.

ఏదేశములందీయప్పులను లేపవచ్చునను ప్రశ్నకు సమాధానమా? ప్రాన్సు, జర్మనీ, యిత్యాది యితర దేశములందు అప్పులనుగొనుచో, వారు, మనమిచ్చుహామీ సరిగానుండుటకు 'ఆర్థికయాజమాన్యము' లేక, ఆర్థికపోలీసుపని మనస్థితిగతులపై ఇప్పమనవచ్చు. కనుక మనకంతలాభముగ నట్టియప్పు లుండజాలవు. శాస్త్రజ్ఞమునందే మనమప్పులగొనవలయును. అంత ఆర్థికయాజమాన్యము గోరువారుండరు. శాస్త్రజ్ఞమునందు, ఇంగ్లండు మాత్రమే మనకప్పులనీయగలదు. వైగాయింగ్లండునందే మనదేశముయొక్కపేరు ఘనతగానుండుటయు, మనముగోరు అప్పులకు, ప్రశ్నలనుడుగకుండనే ధనమిచ్చుచుండుటయు జరుగుచున్నవి.

ఇతరదేశములందుధనము అప్పులేవలెనంటివిసరే, తరువాత, అప్పువైవడ్డీచెల్లించవలయుగదా! తిరిగి అప్పుపూర్తిగా తీర్చవలయుగదా! మనకేమిలాభముకలుగుననవచ్చు. మనదేశమున మనమప్పుచెచ్చిన ధనము ఫలితములనిచ్చు పనులపై ఖర్చిడినంతవరకు మనకేవలమురాదు, వారిధనముపయోగించి కొన్నిపనుల జేసి, అందులన కొంతలాభమంది, అందుకొంతభాగమునప్పుయిచ్చినవారికి ప్రతిఫలముగ నిచ్చుట తప్పనిగాని, దండుగనిగాని యెవరనగలరు! ఏ పనులచేయుటకు మనమాధనముపయోగింతుమోయను ప్రశ్నపై ఈవిధముగలేవు. అప్పులప్రశ్న యాధారపడియుండు. మనకు రెండు ముఖ్యవిధములుగల బీ ధనము ఖర్చుపెట్టుటకు ఒకటి, ప్రతిఫలమిచ్చి అధికధనమునేహచ్చుపనుల కొన్నిగలవు. గుంటూరుజిల్లాబోర్డర్వరచిన రేపల్లె తెనాలిరైలువలేనే, రైల్వేట్రాంబుల్లు, బస్బాడ్లు, ట్రీమరులు, గాస్ టైటులు, ఇత్యాదిగాల పనులపైనను, నెల్లూరుజిల్లాయందు కొన్ని మైకాగనులవిషయమై మైకాను తయారుచేయు ఫ్యాక్టరీలు, గుంటూరుజిల్లాయందలి, కడప, కర్నూలు, బళ్లారిజిల్లాయందలి దూదని తయారుచేయించి, నూలునువడ్డీకి, వస్త్రములునీయు ఫ్యాక్టరీలను, గుంటూరుజిల్లా, కృష్ణా జిల్లా లలోని కేరు సె న గ నుండి నూ నె తీయుటకు, గుంటూరుగోదావరిజిల్లాలలోనిపుగానుకు కుభ్రపరచి పుగాను చుట్టలు సిగిరెట్లుచేయుటకు, కడప, కర్నూలు, గుంటూరుజిల్లాలయందు పండుమొక్కజొన్నలనుండి తినుబండారములు, మైదా

పిండి, వగైరాలను తయారుచేయించి ఇతరదేశముల కెగుమతి జేయుటకు మనమెట్టి జిల్లాలయందు దన్నిటియందు పెరుగుచున్న జనవసారము పట్టాలుగా తయారుచేయగల, గోగువారను గోనె పట్టాలుగతయారుచేయుటకు వీలుపడు ఫ్యాక్టరీల నాయాజిల్లాలయందు స్థాపించి, వానినుండి, అనేకవస్తువుల తయారుచేసి, దేశముయొక్క వ్యాపారము వృద్ధిచేసి, అమితలాభము బొందవచ్చును. ఈలాభమునుండి, కొంతభాగము, అప్పుపై వడ్డీతీర్చుటకు మరొకొంత అసలప్పును కొంతకాలములో తీర్చుటకై ప్రతివత్సరమింతయను కొంతభాగపు లాభమును ప్రత్యేకముగా నిడుట సాధ్యమగును. రెండవ విధమేమన. ప్రజలకు సుఖముల నిచ్చుటకై వ్యాపారము సుకరముగ నడచుటకై, వంతెనలు, రోడ్లు, వైట్లువగైరా సర్వకార్యములుచేయవలెను. మనదేశమున యప్పులలేవు కేకై, సదుపాయములు మనకు కల్లవరకు, నూడు భాగముల ధనము, అప్పుగొన్నధనమునుండి, ప్రతిఫలము త్వరలో నొసంగు వ్యాపారమునకు సంబంధించిన పనులపై ఖర్చిచుచు, మిగత నాల్గభాగము వెంటనే ప్రతిఫలమియజాలని, ప్రజలయభివృద్ధికివలయుపనులపై ఖర్చిచుటమంచిది. అంత, అప్పు భారముధికముగాక ముందే, దేశమునందేర్పరచబడిన ఫ్యాక్టరీలద్వారా వచ్చు యాదాయముద్వారా యప్పుల తీర్చుట సాధ్యమగుటయు, ఇంతలో దేశమున ప్రజలందు స్థానికప్రభుత్వపు ప్యాక్టరీలయందు నమ్మకము హెచ్చుటయు, అంత స్థానికప్రభుత్వపు యప్పులకనేకమంది తక్కువ వడ్డీరేటులకు ధనమొసంగ సంసిద్ధమగుటయు సాధ్యమగునని తలంపసాగ్యము.

క్రమముగా మనదేశమునందే యప్పులను లేపుచుండుట సాధ్యమగుచున్నకొలది, ఒక్కసందేహము బయలుదేరుచుండును. స్థానికప్రభుత్వము అప్పుల దుకాణములో ప్రధానబాకీదారుడు గావచ్చి, ధనమంతయు బాకీగా గొనుచున్నకొలది ఇతరవర్తకులకు వ్యాపారముల నడుపుటకై ధనము, అప్పుకుతగినంతగా దొరకకపోవునను ప్రశ్న బయలుదేరును. అటుల జరుగుట నిజమే! కాని ఆ ప ర య ప సా న ము న వ్త కారణ మా లా భ కారణ మాయ ని విచారింపనగు. మరొక ప రి యా విషయముగూర్చి విస్తారముగ నాలోచింపవోవుచున్నాను కాన, ఇచ్చట రెండుమాటలమాత్రము తెల్పెను. వైన ఇతరదేశములందు చేయు యప్పులను గురించి తెల్పిన సమాధానమునే యీప్రశ్నకును తెలుపవలసియుండు స్థానికప్రభుత్వము చేసిన యప్పులు, ఎందులకుగా ఖర్చిడ జనుచున్నవి? ఇచ్చటాకనిముషమగుదు. ఇన్నివత్సరములనుండి స్థానిక ప్రభుత్వము దేర్పరచిన ప్యాక్టరీలు లాభముల గన్న రచుచుండుగాక, ఇతరవ్యాపారు లాయాఫ్యాక్టరీల వ్యాపారములం దితరప్యాక్టరీల నేర్పరచి, వానినుండి యాదాయము బొందుచు, అధికశిస్తుల భరించుకేకై బొందుచుండుగాన, స్థానికప్రభుత్వపు టాదాయము సంవత్సర సంవత్సరమునకు, ప్రధానప్రభుత్వ పుటాదాయముతో బాటు, అధికమగుచుండుటయు, అంత, అప్పుచేసి, ప్రజల సుఖముకై యేర్పరచవలసిన పనులతగ్గి, ఆపనులనన్నిటి, యాదాయముద్వారా క్రమముగా నె అవేర్చ సాధ్యమగు చుండుటయు తలపించుకనుక, మన దేశమునందే లేపబడు, అప్పులను ప్రతిఫలము త్వరలో నిచ్చుపనులపై స్థానికప్రభుత్వము ఖర్చుపెట్టునుగనుక, ఇతరవ్యాపారులకు ధనము తగినంతగా దొరుకున్నను వచ్చునవ్వుమలేకపోగా, అధికలాభము కల్లును. అంతయేకాక, స్థానికప్రభుత్వ మివదునేను, ఇరువది వత్సరములందు చేరిన కృషిఫలితముగా, దేశాభివృద్ధిగై ప్రజల ధనము హెచ్చుటయేగాక, ప్రత్యేకముగా యప్పుల నిచ్చునను యలవాటుతగ్గి, బ్యాంకులందు ధనముపెట్టి, వ్యాపారములందు ధనముపెట్టి నడ్డీల లాభమును బొందుటకు బుద్ధి ధైర్యము ప్రజలయందు కల్లుట సాధ్యముగాన, అప్పుల దుకాణము నందు, స్థానికప్రభుత్వపు టప్పుల పర్యవసానముగా ధనముతగ్గుటకు మారు, వర్తకులకు, అప్పుగొనుటకై చొరుకు ధన మధిక ముగా నిచో ఆర్థికర్యము కలుగు.

స్థానికప్రభుత్వము తనయాపనులన్నియు బాగుగా నెరవేరి, జయభద్రముకావలయునని కోరుచో, స్వయముగా 'బ్యాంకులను, స్థాపించి, వానిద్వారా వ్యాపారమును త్వరితముగనడిపి, ప్రజలకు క్రొత్తపనుల లాభములజూపెట్టవలయును. మనమాలవిషయమునుండి ఇప్పటికే ఇతరదారుల చాలమారము ప్రయోగముచేసితిమి, తిరిగి మొదలుపెట్టయము నందుకొందము! అధికపని నీయప్పులద్వారా నేర్పరచి, 'నిరుద్యోగము' వర్గింపసాగ్యమని తెల్పితిమిగదా! కాని ఇచ్చట కొంచెమొకపట్టుడు. ఈ క్రొత్తగాయేర్పడిన పనిపూర్తిగా క్రొత్తపని యేర్పరచునని నమ్మకుడు. ఆలోచనరహితముగ క్రొత్తగాయేర్పరచ బడినపని యేది, ఎటులయిదివరకున్న పనులతో సంబంధించినది? ఇదివర

కున్న పనులతో పోలిపడి, వానిలోనున్న పనిని (మింగునా? మింగినచో, మొదలులోనేనా, చాలకాలమువరకా? యను ప్రశ్నలను విచారింపవలయును. క్రొత్తప్యాక్టరీల నేర్పరచితిమినుకొందము. కుస్త్రములనీయు పాక్టరీ నేర్పరచిన, ప్రథమమున జిల్లాయందుగల సాలీలకు పనితగ్గును. కాని క్రమముగా పనియందరికి హెచ్చుపుగాకు ప్యాక్టరీపెట్టిన, పోటీలేక, పూర్తిగా యధికపనికల్లును. నూనె ప్యాక్టరీలు పెట్టిన, ప్రస్తుతము నూనెగానుగలవత్తువారికి పనితగ్గును. క్రమముగా నందరికి నుద్యోగముహెచ్చును. ఇటులవిచారింపచేయి తీర్మానమియవలయును. మొత్తముమీద చాలయధికముగా క్రొత్తపనిని, స్థానిక ప్రభుత్వమేర్పరచు పనులద్వారాయేర్పడి, అనేకమందిని ద్యోగల కుద్యోగమేర్పడి తద్వారా యిదివరకే తెలుపబడిన మంచిఫలితములు కలుగుననివిదితము. క్రమముగా ఇంగ్లండుదేశపుస్థితికి, ఈవిషయమునందు మాత్రముమనమొచ్చిన పిమ్మట నెటుల విషయముల నడుపవలయునను ప్రశ్నకు మన మీయాపనులజేసినవిచ్చుట కల్ల యనుభవముబట్టిగాని సమాధాన మిచ్చుట సాధ్యముగాదు.

స్థానిక ప్రధాన ప్రభుత్వములు

ఈపనుల నెజజేర్చుటలో, ఏప్రభుత్వసంస్థ రెంతెంత బాధ్యతవహింపవలయునను సంగతి విచారింపవలయును. వైన తెల్పినటుల, ప్రతిజిల్లాబోర్డు కలయు యప్పుగూర్చి, ఆంధ్రదేశ ప్రభుత్వము పరీక్షించి, చేయసెంచినపని జయప్రదమగునా కాదా యను విషయ మాలోచించి, పిమ్మట తన యనుపతి నిచ్చుట భావ్యము. తరువాత, ఎంతెంత మొక్కొక్కజిల్లాకు, అప్పుగా యిచ్చుచుండవలయునను ప్రశ్న కింతత్వరగా సమాధానమిచ్చుట దుస్సాధ్యము. ఏలనందురా? ఇతరదేశపుప్రభుత్వముల యనుభవము మనకిచ్చుట సాయముచేయదు. ఇంగ్లండుదేశమునందు స్థానికప్రభుత్వ సంస్థ యొక్కసాయత్సరికాదాయపు పరిమితకంటే, అప్పుగొనుధనము మించకూడదనియు, అప్పు అరువదివత్సరములలో తిరిగి యియ్యబడవలయుననియు నియమమున్నది. కాని యీనియమ ముపయోగములొనికి వచ్చుటలేదు. అచ్చటగూడ యిటులనే 'నిరుద్యోగ' నివారణకై ధనముధికముగ కావలసియుండుటచే, తానే యప్పులచెచ్చి, స్వయముగా ప్రధానప్రభుత్వము, ఆయా స్థానికప్రభుత్వసంస్థకు అప్పు నిచ్చుచున్నది. కనుక, కొంతకాలమువరకు మనదేశమునందును, చేయబోవు కార్యముల ఫలితముల బలమును ననుసరించి, అప్పుల నొసంగబూనుట ధర్మము. కానివో, జిల్లాబోర్డుయొక్క సాంపత్తిక యాదాయము చాలతక్కువగా నుండుటచూ, అంత యప్పుకొనగల ధనపరిమితి తక్కువగుటయు నిరుద్యోగనివారణ జరుగకుండుటయు, జరిగి, పని విఫలమగు.

తరువాత స్థానికప్రభుత్వము, వ్యాపారకార్యములు నెరవేర్చే ప్రయత్నించినంతవరకు, ఆకార్యములకారము ఆయాసంస్థలవైననే యుండుట మంచిది ఇచ్చట మ్యునిసిపాలిటీలకుగూడ ప్రత్యేక యధికారమువస్తులేట్లుం దిచ్చుటకంటే, అన్ని సంస్థల ప్రతినిధులుగల కమిటీ నొకదాని ప్రతిజిల్లా కేర్పరచి, ఈ కమిటీ యేర్పరచిన విధముగ యప్పులవలన వచ్చు ధనము ఖర్చిడ వచ్చు. త్వరితముగ ప్రతిఫలము నీయజాలని, ప్రజల యభివృద్ధికుపయోగించు కార్యములందు ఖర్చుపెట్టబడు ధాన్యమునందభవము నాల్గవవాడైన ప్రధానప్రభుత్వము భరింపవలసియున్నది. ఏలయన, 'నిరుద్యోగము'ను తగ్గించుటద్వారా, ప్రధాన ప్రభుత్వముచేరుట 'భత్తము' భారము/తిగించుచు, స్థానికప్రభుత్వముసాయపడుచున్నది. కనుక ప్రధానప్రభుత్వము లేపబడుచున్నఅప్పులందు కొంతభాగమును భారము వహించును. తరువాత, ఈఫ్యాక్టరీల స్థాపించుటకుగూడ ప్రథమమున చేయవలసిన ప్రయత్నము లెప్పుడును 'కష్టముల'కు దగ్గిలో నుండుగాన, అట్టిపనుల స్థానికప్రభుత్వముపై నెట్టివానికి నష్టములగ్గించుట భావ్యముగాదు. ఆభారము ప్రధానప్రభుత్వమే భరింపవలసియుండును.

ఇంతవరకు స్థానికవిషయములందే యెటుల నిరుద్యోగ నివారణకై స్థానికప్రభుత్వసంస్థలు క్రొత్తపనుల జేయింపవలసినది విచారింపితి. ఆపద్ధతుల ననుసరించేయి, గొప్పగొప్పరైలు మార్గములను, అనకట్టలను, గొప్ప కాలరైలును, ఓడలను, గొప్ప వ్యాపారములను, బాతీయపద్ధతులకై కోట్లకొలది ధనముపెచ్చించి, ప్రధానప్రభుత్వ మేర్పరచవలసియున్నది. ఇందులకు కావలసిన ధనమును ప్రధానప్రభుత్వము, అప్పుల ద్వారా లేపవలసియున్నది. మరియు అన్నిపనుల తానే నెజజేర్చుకేకై యుండక పోవచ్చు గనుక, అట్టిసమయమునందు, ఆయా వ్యాపారమునందనుభవజ్ఞులై ధనవంతులైన వ్యాపారుల నొక ప్రత్యేకవర్గతీర్చి క్రొత్తప్యాక్టరీల స్థాపించి, నిరుద్యోగనివారణకై పని ప్రారం

భింపకమునని కోరి, వారికి వడ్డీ తప్పకవచ్చునట్లుగా బాదు భారము ప్రభుత్వముపై నుండునట్లు వ్యాఖ్యాని, ప్రభుత్వపు రైలు మార్గముల ధనముయొక్క పద్ధతిననుసరించి, ఈక్రాంతి స్ఫూర్తి రీతిపై ప్రభుత్వయాజమాన్యము కొంతవరకుంచి పనుల నడుప సాధ్యమగును.

ఈపనుల ప్రాంభింపకముందు, ఎంత నిరుద్యోగమునున్నది, ఎన్ని వత్సరముల వరకు క్రొత్తపనుల సంతృప్తికల్గుగ జేయవలయునని నుండుగా తెలిసికొనవలయును. లేనిచో, పనులు సోపేర్చుట కష్టము. ఇతరులకు హామీయిచ్చుటకు కష్టమగును హామీకిగాను, ప్రధానప్రభుత్వ స్థానిక ప్రభుత్వపు టన్ని సంస్థలయొక్క యాదాయపట్టికల కల్పి మొత్తమును జూపెట్టి నచే, తగినంతయప్పు పుట్టుకలదు.

కుడిమాట! ఇదివరకే తెలిసినట్లు, నాట్లు కోరినట్లు, మొట్ట పంటలతోగా, మిగిలినములందే హెచ్చుగా నిరుద్యోగము నుండును. క్రొత్తగా స్వేచ్ఛయి పనులను యానిరుద్యోగము హెచ్చుకాలములం దెక్కువయినద్యోగము కల్పించు పద్ధతులపై జాగ్రత్తగ మెలకువగల్గి నడపవలయును. కరువు లెప్పుడుకలుగ నో, వృష్టు లెప్పురాబోవునున్ననో, బెట్టయా, లేక, దరదయా రాబోవునున్నది, వచ్చుకష్టమునం దెంత నిరుద్యోగము కలుగును దానికేయేపరిహార పద్ధతుల నేర్పవలయును, ఏర్పరపవలయును విషయముల జాగరూకతతో పరిష్కరింపవలయును. ఇప్పుటికిరు వెచ్చనర్హములనుండి, ఎన్నియో కష్టములనుండి, ఎంతయో యను భవమొంది, మనప్రభుత్వము, కరువులద్యారాకల్ల నిరుద్యోగ నివారణ కేమిచేయవలసినది? కొంతవరకైనను కష్టానియున్నది. 1931 సంవత్సరపు కరువులకమిషను, రిపోర్టు, నీనిరుద్యోగము గూర్చి చదువలందువారు, పాఠపుస్తకముగా జనువలయును. కాని, ప్రభుత్వస్థానము, పద్ధతులు, ప్రజల సహకారము లేమిచే ప్రభుత్వోద్యోగుల దరిద్రపు తాపేలుచుడుగుల స్వభావముల లన, నిరుద్యోగరై, మానవుల 'డొక్క'లకరువు'లో వలె తినుచుం దు దుడ్డితికనచ్చువరకు సహాయము చేయలేని స్థితియందున్నది. రానురాను కొత్తవిషయముగా కష్టముగా నుండునట్లు గొప్ప స్థానములె, సావియమును తెలుపవలసినచ్చెను. కాని ప్రతివిష యమును జాగ్రత్తగాచి, నూత్రములగ్రహించి, మూలకద్ధతుల చర్చించి నిరుద్యోగము, అను విషయ మొక గొప్పవిషయ మని గ్రహించుట మంచిది.

టూరిపుటోరు విచారణ

కాగితముపరిశ్రమ

సిమా, జూన్ 26:— ఈ దినమున టూరిపుటోరువారి ఆస్తును ఇండియాకొపరు కాగితపుమిల్లులకంపెనీ (లక్నో) ప్రతి నిధులను విచారించిరి. ఈకంపెనీ 46 సంవత్సరముల పూర్వము స్థాపింపబడినది. ఈకంపెనీ మూలధనము దాదాపు పూర్తిగా భారతీయులచే. డైరెక్టర్లందరు భారతీయులే. కాగితములయొక్క యంత, పలుకుయొక్కయు దిగుమతిపై నూటికి 30 లేక 40 చొప్పున పన్నులివిధించి, దేశీయపరిశ్రమకు రక్షణ మొనగవలసినదని మీ గోరి. ఈపన్ను విధించిన తరువాత విదేశీయవర్తకులు తమ రైలులను తగ్గించుచో ఈపన్ను నింకను హెచ్చింపవలెను. రక్షణపన్నులు విధించునెడల విదేశీయ కంపెనీలు ఈదేశము నశేపచ్చి స్ఫూర్తిరీతి స్థాపించుకొనుభయము గలదనియు, కంపెనీల డైరెక్టర్లలోను, మూలధనముండునుగూడ 2/3 వంతులు భారతీయులుగ నుండవలెననియు నుడివరి. కంపెనీవారు కొన్ని పత్తములుగా వాటాదార్లకు చక్కనిలాభములను, బోనసు లను పంపివెట్టినరీతిని ప్రతినీడు లంగీకరించిరి ఇందుచే నా వివాదమున బలము కొంత తగ్గెను. ఈపరిశ్రమకు రక్షణమును తాత్కాలికముగ మాత్రమే గోరిమని మీరు వెలిపిరి.

(అ.పె)

తాతా యినుముకంపెనీ

మూలధనమును తగ్గి ప సక్రమర లేదు

బొంబాయి జూన్ 24:— తాతాయినము కంపెనీ యొక్క ఫిట్టినిగూర్చియు, కంపెనీయొక్క మూలధనమును తగ్గిం పునలెనని బోర్డువారున్న యుద్దేశ్యమునుగూర్చియు ఉన్నట్లు పంటి నిరాధారములైన అన్వాయములైన పలుపంతులను డైరెక్టరుల బోర్డువారు వినియున్నారు. బోర్డువారిదినమున కంపెనీ నికీసు పెట్టుబడి పెట్టుటకు తగిన యేర్పాటులను స్పూర్తిచేసి యున్నారు. భాగస్వాముల యొక్కయు పెట్టుబడిప్రజల యొక్కయు సహకారమున్నట్లయిన మూలధనమును తగ్గించుట కను కంపెనీని పునర్నిర్మాణమున జేయుటకును అవసరమున చని బోర్డువారునమ్ముచున్నారు. (అ||పె||)

అస్సాము-కర్ణాటక

సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసుగారు యంగు ఇండియాపత్రికలో యిట్లువ్రాయుచున్నారు—మే 26వ తేదీన అస్సాముదేశమును చూచినపుడు నాకు గొప్ప ఉత్సాహము సంతోషము గలిగెను. ఏమన, భారతదేశములోని యితర భాగములవలె గాక యిచ్చుట నేతపరిశ్రమ యింకను గౌరవమున వృత్తిగా ప్రతియింటను జరుగుచున్నది. కోడలు క్రొత్తగా అత్తవారింటికి వచ్చినపుడు ఇంటికితగ్గబట్టి నేయలేకున్నచో తిప్పగను తగినవిద్యలేనిదానిగ ను చూచెదను. దీనినిబట్టి పరిశ్రమ కంతగౌరవముగలదో తెలియ గలదు. పెండిమాట లాడునపుడు అస్సాములో పిల్లయెంత కట్టుముతోవచ్చునని అడుగరు. ఆమెబాగుగ బట్టు నేయగలుగునాయని ప్రశ్నించెదరు. మంచి నేత నేర్చిన దగుచో ప్రత్యేక గౌరవము బడయును.

ఇది యొక ప్రశంసనీయ కట్టుములపద్ధతి. ఆంధ్రయ: సీమయందు ఫ్యాక్టరీలు ప్రారంభింపబడకముందు యిట్లేయుండెను. పెండికాని కన్నను "స్పిన్స్" (నేతనేర్చినయా మె) యని గౌరవనామముతో పిలుచుచుండిరి. ఈ పురాతన ఆంగ్లపదము ఇప్పటికిని ఇంగ్లాండు ఛర్చి వివాహసందర్భము లందు నుపయోగించుచుండురు. ప్రతి యింటను అన్నిసామా నులలోపాటు చేతిమగ్గుముగూడ అవసరముగా నుండెడిది. వంశ పారంపర్యముగా వచ్చు అట్రిక్రీ, 'హైరులము' అనుపదము పిల్లపిల్లతరముగా అందజేయబడు చేతి మగ్గుమునుండి యే వాడు కలలోనికి వచ్చినది. ఇంటిలో నన్నివస్తువులకన్న మగ్గుమునే యెక్కువగా ఘనతగా చూచుకొనుచుండిరి.

స్వామిలాండు దేశమున హైలాండుస్సనందు యిచ్చు టికిని వడకుట నేయుట గృహపరిశ్రమగా ఆచారమునందున్నది. నేను చిన్నప్పుడు తెలిసునుండి చేనగ్గుములపై తయారయిన ట్రిక్రు బట్టలను వాడుచుండుట నాకు జ్ఞాపకమున్నది. తెలిసు స్వామిలాండునందు ఉత్తరపశ్చిమములగా నున్న ఒకదీవి. అదివిలోని జనులు ఇంకను తమ గృహపరిశ్రమల కొనసా గించు చుండుటచే నీరిసంపదలతో నున్నారు. ఆతెలిసు ట్రిక్రు మామూలు బట్టలకు నాలుగురెట్లు యెక్కువకాలము మున్నును. అది చిరునవనియే లోచదు.

యుద్ధానంతరము స్వాట్లాండు లో నే గా క, బెర్లాండు, మున్నగు విరోపారాష్ట్రము లన్నిటిలోను మరల చేమగ్గును వాడుకలోనికి వచ్చుచున్నది. విరోపాదేశము నందు వాడబడు చర్మా ఇండియాచర్మాకు వ్యత్యాసముగలదు. దానిచక్రము చేతితోగాక కాలితో త్రిప్పబడును. ఆ యంత్రము అతిస్వల్ప మైనది. సాధారణముగ కర్రతో జేయబడును. వడుకువారు యెత్తయిన బల్లపై కూర్చొని కాలితో త్రింక్కుచుండురు. పత్తిలేక ఉన్నివడుకుటకు రెండుచేతులు ఖాళీగా నుండును. నాతల్లివద్ద చేతితో నేయబడిన కాలువ, ఆమెకు పూర్వీకులనుండి వచ్చుచున్నది గలదు. చాల జాగ్రత్త గా వాడుకొనెను. ఏదేని ప్రత్యేక సందర్భములందు ఉపయోగించెడిది. ఆమె దానిని పైన జేసుకొనినపుడెల్ల మాక త్యంతప్రియముగా నగపడుచుండెను.

తిరిగి అస్సాము గూర్చి విచారితము. అస్సాములో నేత పరిశ్రమ యంతగౌరవముగా జూడబడినను వడుకుట మాత్రము తగ్గిపోయినది. అసహాయోద్యమము వచ్చుటకు పూర్వము వీనిమాటయే లేదు. అస్సాములో నున్న వగ్గుములన్నిటికి తగిన నూలుదొరకుట దుర్లభముననున్నది. విదేశీనూలుతో నేయబడిన దేశీయవస్త్రములు దొరకుట అతిసులభము. నేతపరిశ్రమ యభివృద్ధిలేని కొన్నిరాష్ట్రములవారు తమకు చాలునదేకాక ఆసా మునకు గూడ పంపగలంత నూలు వడుకుచుండవలె నని ఒక నూచన గలదు. కాని చిరకేది జయప్రథముగా నెరవేరదు. అస్సాములో ప్ర త్తి బాగుగ పండుచుండుటచే తిరిగి వడుకుట నేచ్చుకొనవలసే గాని యితరరాష్ట్రములపై నాధారపడుట మంచిదిగాదు.

గౌహాటినుండివచ్చిన పిల్లలకు కొందరికి వడుక నేర్చుచుండగా నేను జూచితిని. ఆ పిల్లలను వడుకుచుండగా జూచుట కన్నుల వైభవముగానున్నది. అస్సాములో రాట్టుముచక్రము కర్రలతో గాక నిద్రచక్రముపై త్రాడు చుట్టియుండును. ఈ చక్రము చిన్నదిగా నుండును.

అస్సాములో నల్లమందుగూర్చి నేను కనిపెట్టిన విష యములను వేరొక వ్యాసమునందు వ్రాసెదను. అస్సాముదేశ మునందు శాపమై యున్నదగుమాట నిజమే నల్లమందు తినుట వల్లనే అస్సాము వ్యవసాయదారులు యిప్పటికిని సోమరి పోతులుగా నున్నారు.

ఎల్ అక్బారుసీదుకు తత్వము గావలసిన మరమ్మతు లెవ్వయో గమగొనుటకు పెరిపుటాస్సేనుగారు అబ్దుల్లాగారి సంపిరి.

సమకాలికాభిప్రాయములు

అమామ్యుదాబాదు కాంగ్రెసు స్థాయిసభ: మ న క ర్త వ్య ము

కాంగ్రెసు స్థాయిసభ కూడనున్నది. అఖిలభారతభూ మియు గూడ ఈసభలో జరుగుపరిష్కారములలోగల ఆతురత లో ఎదురుదూచుచున్నది. నేడు కాంగ్రెసు రెండుపక్షము లైనవి. మహాత్ముడు ఖయ్యుదులోనికేగునప్పటి కాంగ్రెసునకు నేటికాంగ్రెసునకు భేదముచాలగలదు. కాంగ్రెసులో ఒకపక్ష ము శాసనసభలలో బ్రవేశించి ప్రతిష్టంభనము నాచరింపవల యు ననుచున్నది. వేరొకపక్షము ప్రతిష్టంభననూత్రము అ హింసాధర్మమునకు వ్యతిరేకమనియు అందుచే మనము అవలం బింపదగదనియు వాదించుచున్నారు. నిజమున అభిప్రాయభే దములచే కాంగ్రెసు రెండయినది. మహాత్ముడు శాసనసభాప్ర వేశము అసహాయోద్యమధర్మమునకు వ్యతిరేక మని చెప్పుచుం డ, దానునెవ్రాలు ధర్మవిరుద్ధముకాదనియు సహాయనిరా కరణ ధర్మమునకు వ్యతిరేకము కాకుండనే శాసనసభ ప్రవేశం చి ప్రభుత్వమును స్తంభింపజేయబూనుట శాస్త్రీయమనియు వాదించి ఆచరణలో నుంచుచున్నారు. అగుటచే కాంగ్రెసు రెండుగా చీలక తప్పినదికాదు.

మఱి ప్రస్తుతసమస్యయేమనగా రెండుపక్షములు కాం గ్రెసును బరిపాలించుటెట్లు, సమష్టిపరిపాలనము సాధ్యముకాదా యని ప్రశ్నింపవచ్చును. నిజముగాసాధ్యమే గతవత్సరము స్వ రాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసు సంస్థలలో లేరా? కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గములో నుండి కార్యక్రమమును నిర్వహిం పలేదా? ముంజీసెంట్రలుప్రావిన్సులలో కార్యనిర్వాహక వ ర్గమునందుండలేదా? రాఘవేంద్రరావులేదా? మఱియితరప్రాం తములలో స్వరాజ్యపక్షము కార్యనిర్వాహకవర్గమునం దుండ లేదా కార్యనిర్వహణనందునెవ్రాలులేదా? ఇట్లున్నందువలన అయి నను ఈపద్ధతిని మహాత్ముడంగీకరించలేదు. కాంగ్రెసు కార్యని ర్వాహకవర్గములో ఏదోయొకపక్షమే యుండవలయునని మ హాత్ముడు ఘంటాపథముగా జాటుచున్నాడు. ఉద్యమజనకుడు మహాత్ముడు అగుటచే మన మాయనకోరికనుమన్నించుట యు క్తము. ఉద్యమస్పృహకర్తయగు మహాత్ముడు దెలిసినట్లాయుద్య మతత్వము మఱియితరులకు తెలియదు. కాని కేవల ధర్మనూత్రము లతోఅను ఆచరణీయమునా కాదాయను విచారమువిడిచి కాం గ్రెసువర్గములో అభిప్రాయభేదములు కల్గించుకొనుట పాడికా దు. ఉభయపక్షములను ధర్మముతోఅను పోరాడుచున్నారని మహాత్ముడు అంగీకరించుచున్నాడు. ఉభయపక్షముల యభి ప్రాయభేదములుగూడ ధర్మమైనవే యని మహాత్ముడుచెప్పు చున్నాడు. అట్టిచో నిష్కల్మష భావముతో రెండుపక్షము లు నేటిభవింపి యేల కాంగ్రెసువ్యవహారములు మైత్రితో నిర్వహింపరాదు.

పోనిందు సమిప్తి కార్యనిర్వహణము సాధ్యముకాదం దులేనియొకపక్షముత్యాగముకావించుచుయవసరమేని స్వరాజ్య పక్షము మహాత్ముడు కోరినట్లు తమయూద్యోగపదవులు త్యజించి మహాత్మునకు దోడుగానిల్పుట యుక్తము. మహాత్ముడుద్య మ ప్రారంభము కావించునప్పుడు ప్రతిష్టంభననూత్ర ముద్దే శింపబడలేదని మన మెఱుగుచుము. ప్రభుత్వమును లొంగదీ యగలమను విశ్వాసముతో శాసనసభలలో బ్రవేశించు మనము ప్రభుత్వమును లోబరుచుకొనుట సాధ్యముకాదని చెప్పమన సోదరలను క్రియాచరణతో దప్ప ఒప్పించుట దుర్లభము. అందు చే మనము పూనినకార్యక్రమమును సాధింపవలసినభారము మ నయందున్నది. కాంగ్రెసుబలమును బునర్నిర్మాణము కావించి గమ్యస్థానము చేరవలసిన రోజులలో బరస్పరభేదములతో బో రాడుకొనుచు వ్యర్థకాలక్షేపము కావించుట దేశద్రోహముగ బరిణమించును. క్రియాశూరుడగు మహాత్ముడు రంగధలము నవ తించిన పిమ్మట అట్టికార్యములు పొనగవు. అందుచే ఏదో యొకపక్షము త్యాగము. కావించక తీరదు. ఆవసని స్వరాజ్యప త్తమే కావించియుండు కావంపబూనిన కార్యక్రమమునకు మొదటిపునాదిజేయుట మంచిది. (స్వరాజ్యపత్రిక)

సింగపూరు నౌకాశ్రయము

బుధవారమునాడు సింగపూరు నౌకాశ్రయము నిమిత్త ము తేలడిన పనిముట్లను విక్రయించుటను గూర్చి ప్రభువుల సభలో లిలిక్ డిగ్లో ప్రభువు ప్రస్తావించును.

కాల్పొరేషను మూల జాతై రి ఏ కేడి మంగళవారము
 ంకాలము సమావేశమగును.

మ హాత్మ ని అభిప్రాయము

[ప్రత్యేక తంతి వార్త]

వి:—కాంగ్రెసు వారిలో యవకులు రాట్ట
ముపై నూలు వదుకుట చాల నిరుత్సాహకరమగు
దని యని భావించుచున్న మీకు తోచలేదా?

“గాంధీమహాత్ముడు జుహూ నుండి బయలుదేరు
 పేకు 15 దినముల క్రితమే యీవిషయమున కృత

మ:—“రాట్టముపై నూలు వడకునివారికిని రాట్టము అధికముగ మహాపాపకారము చేయుటయే గాక సమష్టిని కలిగించుటలో గూడ నుత్తమసాధన మని ఆలోచించుటకైన ఓపిక లేనివారికిని నూలు వడుకుట నిరుత్సాహకరమని తోచిన తోచునేమో. పాశ్చాత్యదేశముల పరిస్థితులనుబట్టి పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులు వ్రాసిన రాజకీయార్థికసిద్ధాంతము లనుమాత్రమే గ్రహించినవారు భారతదేశము నందలి ప్రత్యేకపరిస్థితులను గ్రహించి యుండ లేదు. భారతదేశవిషయ మొక ప్రత్యేకసమస్య యని నే నిదివరకే కలుసారులు తెలిపి యుంటిని. నేను సూచించిన వివిధవిషయములను గూర్చి చరిత్రకారు లెట్టియభిప్రాయములనైన నీయవచ్చును గాని రాట్టము విషయమున మాత్రము భారత దేశమును మరల స్థిరముగా నిలువబెట్టగలిగినది రాట్ట మొక్కటియే యని చరిత్రకారులు నిష్కర్షగా వ్రాయక తీరదు. ప్రబల నిరోధము లనేకము కలవని నేనెరుగుదునుగాని అవి అనతి క్రమణీయములుగావు. హిమవత్పూర్త (ఎవరెస్టు) శిఖరారోహణమునందుగల కష్టములతో పోల్చి చూచిన నూలు వడుకుటయందు గలకష్ట మత్యల్ప ము. కొందరు ధీరులగు నాంగ్లేయులు శీతగిరి నధిరోహించుటలో కృతార్థులైనపుడు దానివలన ప్రపంచమునకు కలుగులాభ మేమో తెలుపుటకు ప్రవీణునిసహాయ మవసరమగునుగాని రాట్టముపై నూలు వడుకుట బాగుగా నెరవేరినపుడు కలుగు మహత్తరలాభమునుగూర్చి తెలుపుట కే ప్రవీణుల సహాయము అవసరము లేదు. అరిసులభసాధన మగు రాట్టమునందుగల గొప్పకత్తిని కాంగ్రెసు సంఘములవారు ఒకసారి బాగుగ గ్రహింప గలిగినచో, అతిశీఘ్రకాలములో ప్రతిభారతీయునిగృహమునందును వంటపొయి లెటు లుండితీరుచున్నచో అటులే రాట్టములుగూడ నుండి తిరుగుచుండగల వను గట్టినమృత్యుకు నాకు కలదు” అని మహాత్ముడు నుడిపెను.

దాసుగా రీసభకురారు. బహిష్కరణపత్రము వారే
యీ తీర్మానమును చర్చించి పరిష్కరింప నలసికమ్మను. స్వరా
జ్యపత్రమువారు కల్పించుకొనరని 22 వ లేదీవరకు నిచ్చు
చెప్పుకొనుమండిగిని జానుగాదు వచ్చుచున్నారను తంరి
నారను చూచి యిచ్చిస్తూరాజ్యపత్రమువారు చాలసంతోషము

నిన్న 24 వ తేదీ రాత్రి యిచట మంచినీరు ము కురిసి
నది. ఉష్ణము చాల తగ్గినది. వడగాలిలు లేవు. (అ. ప్రె.
ప్రత్యేకతంతివార్త)

మం;—సిక్కులసీతి యిప్పుడు వెనుకటికంటెను చాలా విషమముగా పరిణమించినది. రాయబారములు పూర్తిగా విఫలమైనవి. మరల దొరతనమువారు కఠినపద్ధతుల నవలంబించి గలరని మేము నీరీక్షించుచున్నాము. రెండునెలలు ఆమామోక్షి చేసి చివరకు బద్ధపుదుసంఘమువారిచివారగా నిరీక్షిచేసినది మన దొరతనమువారు ప్రకటించిరి దానికి సంశ్చిక్తికరముగ కారణమునైన వారు తెలుపలేదు. దీనినిగూర్చి దొరతనమునకును శిరోమణిసంఘమువారికిని జరుగవచ్చు చర్చల నిచట వివరించుట నాపనిగాదు. రాయబారములు చెడిపోవుటకు మాలాప మెంతయు మాత్రమును కారణము కాదని నేను రూఢిగా తెలుపగలను. మేము మొదటినుండియు సహేతుకముగనే మెలగితిమి. ప్రభుత్వ ప్రకటనలలోగూడ మాపై వా రెడినింగను మోపియుండలేదే గాని నిరంకుశోద్యోగల సంరక్షకులు నిరంతరము వారిని కాపాడుచుందురు గాన వారుమాత్రము “సిక్కులు కంచరగాడిదలవలె మొండిపట్టుపట్టి”రని వ్రాసిరి. వారు ఇటుల తొందరపడి పక్షి తప్పువారలను వ్రాయుటకుముందు సంకతులను సవరముగా తెలుపుచు దొరతనమువారిని కోరియుండదగినది. ఇప్పుడైనపరే దొరతనమువారు వివరములను ప్రకటించుట మంచిది. లేనిచో శిరోమణిసంఘమువారే వానిని త్వరలో ప్రకటించవలసినద్యును. దొరతనమువారు వెనుక చేసిన వాగ్దానములన్నిటిని భంగపరుపసాగిరి. గురుద్వారములచట్ట మామోడింపబడిన పిక్కుల సిక్కులునుచీలందరిని ఖదరెదమని గట్టిగా వాగ్దానము చేసిన

స్వరాజ్యపక్షము - సంపూర్ణ అసహాయపక్షము

ముఖ్య భేదములు

ఒక చైత్ర వహాళ్యమును, మరియొక చైత్ర స్వరాజ్యపక్షమువారును స్వప్రముగ తమతమ యుద్ధముల ప్రకటించినపుడు మనదేశీయులు కొందరికను అసహాయపక్షమువారినిన్ని స్వరాజ్యపక్షమువారినిన్ని ఒక రాజకీయ సంస్థకు కట్టివేయవలెనని ఆశురపడుచున్నారు. ఢిల్లీ సమాధానమువలన కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపనయొక్క ప్రతిష్ఠ యే భగ్నమై, అనేకవివాదములు బయలుదేరి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమేమియైన జరుగకుండజేసెను. ప్రజలు స్వతంత్రముగా నాలోచించి యిష్టమువచ్చినటుల పనిజేయుదు యితరులకుగూడ అట్టిహక్కు గలదని యంగీకరించు సాధారణపరిస్థితులు ప్రజాజీవితమునందు యెట్లు పునరద్ధరింపబడగలవో భవిష్యత్తే దెలుపగలదు. ఈ సమాధానమువలన స్వరాజ్యపక్షమువారు కాసనసభలోనికి బోయి సహకారము జేయనంగీకరించుటగాక, అసహాయవాదులను కాసనసభా బహిష్కార ప్రచారము జేయకుండ నాపుట ముఖ్యమున లోపమయ్యెను. కాంగ్రెసువిధి, దేశమునకు వ్యక్తిత్వమును ఆత్మప్రాధాన్యమును గలుగజేయుట యొయుండెను. అట్టితరి కాంగ్రెసువాదులలో ఒకపక్షమువారు దేశోద్ధరణమున కవసరమని దలంచు కార్యములను నిషేధింప దలపెట్టినపుడు అయ్యది పరితమై యెదుగు బాదుగు లేకపోయినదనవలయును. ఏకమత్యమును పేర యోమో పనిజేయబోయి కాంగ్రెసునందు పోట్లాటలను దెచ్చిపెట్టెను. అందును ఒక మాదిరిమీలు వేసికొని నయెడల మనస్సును ఒకటిగనుపింపనని నమ్ముచు మేమైనను - ఏకమత్యముగావలెనని కోరు పక్షమువారికి యీ పెద్దతప్ప జేయుటవలసిపాక మింకను దెలిసిరా లేదు. నురల అహమ్మదాబాదులో జరుగనున్న అఖిలభారతకాంగ్రెసు సంఘసమావేశము నాటికి ఏకమత్యము అనుకూలవాక్యమును బయలుదేర దీసిరి. ఇట్లు తలపథముగ నుండగోరువారు స్వరాజ్యపక్షపు కాసనసభా ప్రవేశవిధానమునకు ప్రతిహేళివిధునను లేమియును రాకుండ నోరుమాయముయొవలెనగాని ప్రజలకు గాంధీమహాత్ముని సందేశమే కాసనసభలలో నున్నదానికన్న యీవల చాల లాభకరము నుండునని చెప్పిన సహింసజాలకయుండి ఏక్యము కావలెనని తటస్థభావముతో నుండుట యెట్టిదో గానించుచునే యున్నది. కావున అసహాయపక్షమువారును స్వరాజ్యపక్షమువారును ఆవర్యమార్గములందు యేవిధముగ భిన్నభిన్నముగ నుండినో ఉభయులును గలసి ఒకప్రతిష్ఠాపనలో పనిజేయుటకు యెట్లు వీలుగాదో పోల్చిచెప్పట కిదితరుగమైయున్నది.

ముఖ్యమైన భేదము ఒక్కవిషయమున గలదు. మనదేశీయు లిచ్చుడు యింతటిఅధోగతిలో నుండుటకు కారణము వారి స్వార్థపరత్వమును సంకుచితదృష్టియు దుర్బలత్వమును లోపమునని అసహాయపక్షమువారి యభిప్రాయము. ఇకను ప్రభుత్వప్రాతిహేళ్యమే దేశాభివృద్ధికి ఆటంకముగ నున్నదని స్వరాజ్యపక్షమువారి యభిప్రాయము. ఇందువలన అసహాయపక్షమువారు అత్యర్థస్థిగణి అత్యపాతిభుద్ధ్యమును బొంది పరాధీనమానసికస్థితి చక్కజేసికొనప్రయత్నించుచుండ స్వరాజ్యపక్షమువారు బహిర్భుష్టిగణి యెంతవేపటికిని ప్రభుత్వవిధానమును భగ్నముజేయ ప్రయత్నించుచుండును. భారతీయులు తామిప్పువలెననగా అందులకుగూడ వారంగీకరింపలేదు. రాయబారములు చెడుటకు దొరతనమువారే బాధ్యులు.

సిక్కులెప్పుడును అసాధ్యపుకోరికలను కోరలేదు. క్రొత్తగవర్నరుమామైత్రిని కోరుచున్నానని తెలిపెను. అది రాజకీయమున యుక్తిగాదనియు మనఃపూర్వకమనియు శాసనసభవారిచే బాధ్యత ఆతనిదే.

సిక్కులెన్నటికిని దౌర్జన్యమునకు గడంగరని నేను రూఢిగా చెప్పగలను. ఎంతటి అగ్రహకారణములు కలిగినను వారింతవరకును అహింసాపథ్యిని వదలలేదు గాని యిచ్చుడు వంతలువందలుగా సిక్కులను కారాగృహములలో త్రోయుచుండుటచే మామెనుక వచ్చువాడు మనోదౌర్బల్యమువలన ధర్మమార్గమున శాంతిమార్గమున వదలి ఖడ్గసహాయము నపేక్షించునో సిక్కులకది మహాసర్థకమే యగును. అట్టిస్థితియే కలిగినచో అందులకు దొరతనమువారే ఉత్తరవాదులని నేను నిష్కర్షగా చెప్పెదనని మంగళసింగుగా రనిరి.

దున్న స్థితికింకను అదృష్టముని తలంచి స్వీయాభివృద్ధికి పనిజేయవలెనని అసహాయవాది తలంచును. కాని స్వరాజ్యపక్షములో అగ్రహముతో ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకు స్వత్యముల నీయకుండ దిగబట్టెరను కారణముచేత పరిపాలనమును సాధ్యముగాకుండజేయవలెనని ప్రయత్నించును. మనలోపమును దోతగాగొని రాజకీయ యంత్రమును నడుపగోరుపక్షముతో నుండు నవమానము నకు లోనుగాకుండ అంతకు మిన్నగ నుండవలెనని యే అసహాయవాదులు మొదట నూచించిరి. కాని స్వరాజ్యపక్షకార్యక్రమాంశములలో చాల ముఖ్యమైనది ప్రభుత్వమును దుస్సాస్థముజేయు నుద్దేశ్యముతో. ప్రభుత్వసంస్థాపనలను మట్టడింపగోరిరి. ఇన్నియేల ఒక్క ముక్కలో తెప్పెనను. అసహాయవాది స్వాధీనముగ యంతరములవెంటి మందంబులముగ నభివృద్ధిజేందుటతో తృప్తిజేందును. స్వరాజ్యవాది ప్రభుత్వమువారు జేయుపనులన్నిటిని భగ్నముజేసి తద్విధానమును సాగకుండ ఆటంకపడుచుటయే యెంత పనినైన జేయును. వీని యన్నిటిని జూచినయెడల అసలు దృష్టిలోనే ముఖ్యభేదము న్నుటల గానించును. ఆభేదభావ మున్నంతవరకును ఒకే ప్రతిష్ఠాపనమునందు కలసి పనిజేయుట యెట్టిదోజూపింపజాలము.

మరియొక భేదము ముఖ్యమైనది. ఉభయ పక్షములును, రాజ్యాంగాభివృద్ధినిగూర్చి భావించు త్రోవలోగలను. స్వరాజ్యమునగా సర్వమును అనుభవించు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమనియు, అట్టి స్వరాజ్యమువలన భారతవాంఛితములను సర్వమానన క్రేయస్సును యీదేవునని అసహాయవాది యభిప్రాయము. కావుననే భారతీయులు తమలో తాము క్షయముగ వ్యవహారములను నడుపునగల బలమును బొందుట వలన సర్వక్రేయమును గల్గిన ను నైతిక జ్ఞానమును నుపాకులలకును భారతప్రజలకును ప్రబోధమునటయే ఆశయముదేశ్యము. కావున ఆయన కార్యకారణములు సంపూర్ణముగ నైతికముగ నుండవలెను. ఆయన యెప్పుడును స్వచ్ఛముగ సాక్షనములతోనే పోరవలయును. రాజకీయతంత్రములను బూతుకముతో గాని, రాజకీయకుట్రలు వన్నాగములతో గాని ప్రాద్దువుచుజాలకు. ఆయనలో మర్క మేమియు నుండదు. ఆయన యెంతజెప్పినో అదేవిధముగ సందరించును. కాని స్వరాజ్యవాదికి స్వరాజ్యమునగా విదేశాధికారవ్యవహారము స్వదేశాధికారవ్యవహారమువట్టయే. ప్రభుత్వమువారుప్రజాక్షేమము వారయ యంతకన్న యెక్కువ స్వత్యముల నిచ్చుటకు వీలులేదనగా ప్రభుత్వమువారికన్న తానే ప్రజలక్షేమము నెక్కువగ జూతు నని ప్రత్యుత్తర మిచ్చును. కాని ఆయనగూడ అధికారవ్యవహారనే ప్రజాక్షేమముల గౌరవింపబోడు. కాంగ్రెసు డెలిగేటులు అధికసంఖ్యాకులు ఆయన విధానమును ఖండింపగనే కాంగ్రెసునకు ప్రజాప్రాతినిధ్యము లేదనియు, దాని తీర్మానముల ననుసరింప నక్కరలేదనియు ముందే ప్రకటించును. ఆయన ఉద్దేశ్యము లన్నియును శుభ్రముగ రాజకీయములే ఆయన యు ఆయన పక్షమును అధికారము లోనికి వచ్చిన జాలును. భారతదేశముగాని ఆచల ప్రపంచముగాని యేమై పోయిననుసరే లెక్కలేదు. ఆయన యుద్దేశ్యముల నెరవేర్చుటలో నైతిక ధర్మము అడ్డువచ్చినయెడల అది అక్కరలేదనను. మార్గములు మంచివైనను సరే చెడ్డలైనను సరే ఆలోచనలేకు. ఆమార్గమువలన తన కిష్టమును నాలోచనలు సఫలముగనను నమ్ముక ముండునెడల మంచిదైనను సరే చెడ్డదైనను సరే సహనమును సత్సాహముతో ననుసరించును. ఆయనకు రాజకీయములు ఒక ఆట. వన్నాగము, కుట్రదానికి ముఖ్యము. ఆయన అనుసరించు మార్గములను ముందు ప్రకటించుట ధర్మమని తలంపడు. ఎన్నికల ముందు నియోజకులకు తాము జేసేది కార్యవిధాన మేదో ఒకటి దెలిపి యెన్నుకొనిన పిదప దానిని పూర్తిగా మార్చివేయుట కేమాత్రమును నెను దీయురు.

ఇంకను యెన్నియో భేదములను జెప్పవచ్చును. కాని ఒకటిమాత్రము జెప్పి ముగించెదము. సంఘమునందు స్వరాజ్యపక్షమువారికి పాశ్చాత్యవిధ్యమలే యెక్కువ అవగణింపబడులుగ నుండును. ఆయనకు పశుబల యుక్తముగ రాజకీయములును, యూరోప్రయంత్రపరిశ్రమలును యిష్టము కాని అసహాయ ధర్మమాత్రములలో ముఖ్యముగ జీవితములో దౌర్జన్యము పశుబలము పనికొరదనియు, కాపిలజిము దోషములను బోగొట్టవలెననియు యంత్రపరిశ్రమలను బోగొట్టుటచే పరిశ్రమలను ప్రవేశపెట్టవలెననియు తెలుపబడెను. సహవాసము జేయుచు ప్రతిహేళముగ నున్నయెడల, సహాయనిరాకరణమును సహవాసమునుండి దైదొలగుటయు ఒక్కటిగ కలియుండజాలవు.

ఉభయులును ఒకటిలోనే భాగములని తలంచునంతకాలము విడివిడిగ పనిజేసిన యెంత విజయము గల్గినను అది అంతయును పోవును. ఈవిషయ గాంధీమహాత్ముడు యెంత కష్టపడియైనను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ్యులకు నచ్చజెప్పనని నమ్మెదము. సర్వేంటు.

దొంగలదోపిడి

తిన్నెపల్లి, జూన్ 24:—తిన్నెపల్లికి 4 మైళ్లదూరమున నున్న నారే ఆనుగ్రామములో నున్నటువంటి ఒక మార్వారీ నూలునర్తకుడు శనివారమురాత్రి రు 700 తో కుమారుని తీసికొని ఒంట్లబండ్లిలో వచ్చుచుండగా రి దొంగలువచ్చి తండ్రి కొడుకులను ట్టి ఆమె త్రమును, ఉంగరమును తక్కిన నగలను తీసికొని పారిపోయిరి. నిన్నయనయమున రావుసాహెబు పి. బాలకృష్ణమోహన్, పోలీసు డిప్యూటీ సూపర్వైంటుగా పాలంకోట పోలీసువారితో విచారణ సర్వీ ఒక మాడవై నుని ఆరెప్పుడేయించిరి. వానిగుడిసెలో వెదకగా రు 1400 కనబడెను. (అ. ప్రె.)

పాట్నా హైకోర్టు

పాట్నా జూన్ 24:—ప్రధానన్యాయమూర్తి ఆనకజుట్ సర్ దాసనుమిల్లరుగారు వచ్చేసెలలో సెలవువిడచి యిండ్లాండుపోదురనియు, వారు లేనప్పుడు నాయమూర్తి బ్యాలా ప్రసాదుగారు ప్రధానన్యాయమూర్తిగా పనిజేయుదు రనియు తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కిక్కిరు నగలనర్తకుల కేసు

రంగూరు, జూన్ 28:—రాయల్ యిస్ట్రక్టు కంపెనీనుండి రు 1,76,000/- లు రావలెనని దావా తెచ్చిన ముగ్గురునగల నర్తకులదావాలో న్యాయమూర్తి మేయాంగు హాయికోర్టులో తీర్పుచెప్పెను. దెప్పీసులోనున్న హీరాలాలు గారికి ఒక వజ్రములపాచ్చెలు యిస్ట్రక్టు పోస్టుద్వారా పంపబడెను. ఈపాచ్చెలు హీరాలాలుగారికి అందలేదు. వాదులు పోస్టుఅధికారులతో కలిసి వజ్రముల నపహరించిరిని ప్రతివాదివాదించెను. వాదులు తమకేసును రుజువుచేసినట్లుగా నెంచిన్యాయమూర్తి సంవత్సరమునకు నూటికి 6 పెట్టిచొప్పున వాదులడిగిన దంతయు నిచ్చివేయవలసిన దని తీర్పుచెప్పెను. అ. ప్రె.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

నెనేటుసభలో సవరణచేయబడిన ఆర్థికవత్తి
మామోదింపబడెను

సిడికేటులో అమృతోషు ముఖర్జీగారి సానమునకు వారిసుమారుడే యెన్నుకొనబడెను

కలకత్తా జూన్ 25:—1924-25 సంవత్సరము రు 1,84,000 దిగుబాటును చూపుచున్నట్లు అంచనా వేయబడినట్టియు, అక్సాంట్టుబోర్డు అన్వేషకుడగు డాక్టరు బిఫన్ చంద్రరాయిగారచే నివేదించబడినట్టియు ఆర్థికవత్తియు విచారించుటకు, కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సెనేటు సభ మంగళవారమునాడు సర్ దేవుప్రసాద సర్వాధికారి యధ్యక్షతక్రింద మాడెను. కడచిన శనివారము నాటి 4 గంటల విచారణ గాక తిరిగి నాలుగు గంటలవరకు యైన తరువాత, సెనేటువారు సవరణ చేసిన విషయన సుమారు 4 లక్షల దిగుబాటును చూపుచున్న ఆర్థికవత్తియు ఆమోదింపబడెను. మొత్తము 170 శవరణలుండెను. వానిలో చాలభాగము చిత్తుపత్రములో నున్న ప్రకారము వేరు వేరు విషయముల క్రింద సామ్యు నెక్కువ జేయుటకు వైయున్నది. సవరణ పరిష్కరింపబడిన పిమ్మట కొంతకాల విచారణ జరిగెను. అప్పుడు ప్రిన్సిపాలు బి. సి. హోసుగారు దిగుబాటు బడ్జెటుతో ప్రభుత్వమువారిదగ్గరకు పోయినయెడల ఒక్కపైసయైన దొరకదనియు, విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునంతయు కడలించి ఉద్ధరింతుటకు ప్రభుత్వమువారు ఒకసంఘము నేర్పాటుజేయవలెనని తలంచుచున్నట్లు తనకు తెలిసినయియు చెప్పిరి. మంగళవారమునాడు కళాశాలవారు జేసిన ప్రత్యేకసభలో సిడికేటులో భాగ్యదేవుని కి! కే! అమృతోషు ముఖర్జీగారి సానమున వారి కుమారుడగు ఎ. క్యామప్రసాద్ ముఖర్జీగారెన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం. జూన్ 25 వ తేది

బుధవారము

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము

ఇక రెండుదినములలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము హమ్మదాబాద్ నగరమునందు సమావేశమైనది. సభ్యులన్ని ప్రాంతములనుండియు వెడలుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహ విముక్తుడై స్వస్థశరీరుడయినప్పటికీ, అతని సందర్శన భాగ్యము లభించుట కియవకాశమును సభ్యులు గైకొనట సహజము. కాని మహాత్ముడు వెనుకటి గాంధీ గాడనియ, చాలవరకు మారిపోయెననియు పూర్వపు సహజమును విడనాడుచున్నాడనియు, సభ్యుల కొందరు చాటుట తలపించుచున్నది. మహాత్మునియ నడకను గాంచి, చలువురు కలవంపడుచున్నారు. అహమ్మదాబాద్ లో సీసభను జరుపుటయు, మహాత్ముని సౌకర్యము నెక్కుడుగ నాలోచించుటయు, భాష్యముగావని చెప్పవారును గలరు. ఇట్టి విమర్శనములు ప్రాస్వద్ధప్తేని సూచించుచున్నవి. మహాత్మునకు తిగినంతి దేహబలము చేకూరకుండుటచే, అతడు వెలుపలకు బోచ్చుస్థితిలో లేడు. అట్టితరి మహాత్ముని నివాసస్థలమున సభను గూర్చుట యందు తిప్పేమియు లేదు. కాంగ్రెసునందు మహాత్మునికి గల స్థానము నాలోచించిన, అతని సౌకర్యము నామాత్ర మేమోలించుట విరుద్ధము గానరదు. స్వస్థల మని ఎంచి, మహాత్ముడు అన్యాయములకు దిగునని గాని, అక్రమచర్యల కొడిగట్టునని గాని, అతనికత్తువు లయినను తలంప వీలులేదు.

మహాత్ముని యద్వైక్యమును గ్రహించుకొండ, అతనివైఖరి మారె నని భావించుట అసంబద్ధము. గాంధీమహాత్ముడు వెనుకను ఇప్పుడును ఒక్కరితినే ప్రవర్తించుచున్నాడు. తమ వృత్తిని విపరీతిపని న్యాయవాదులు కార్యనిర్వాహక సంఘములలో నుండరాదని, మహాత్ముడు వెనుక గోరినపుడు, చలువు రాశ్చర్యము జూపిరి. అప్పుడు తీర్మానము జరుగక బోయినను, అది యొకసాంప్రదాయ మయ్యెను. మహాత్ముడు వెనుక నేరితని బలికెనో ఇప్పుడును ఆ విధముగనే బలుకుచున్నాడు. నాయకులు కొందరదృష్టి యీ లోపుగ మారిపోవుటచే, మహాత్ముని యుపదేశములు కంటకప్రాయము లగుచున్నవి. కాని ఒక్కమేలు జరిగె నని మాత్రము ఎల్ల రంగీకరింపక తప్పదు. మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోవక ముందువలె, ఇప్పుడును దేశమంతయు ఒక్కమారు అడ్డుతమగు సంచలనము జూపుచున్నది. సత్యమును బలికినందులకు చలువురు మహాత్మునిపై కత్తుల నూరుచున్నను అల్పకక్షుకు పిశేవావక శము గలిగె ననుట నిశ్చయము. దేశము మందమాగ నున్నదనియు, తిగిన చలనము జూపుట లేదనియు, వగచుచున్న వారికి నూతన పరిణామము పొడగట్టక మానదు. హిందువులు మహాత్ముడియల, స్వరాజ్యపక్షమువారు బహిష్కారపక్షమువారు, సత్యాగ్రహము దురాగ్రహము, మున్నగువా రందరును ఆత్మపరీక్షను గావించుకొనుట యవసర మయినది.

సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి మార్గ మేమి? జాత్యైక్యతను రక్షించుటకు మార్గమేమి? నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు ముఖ్యసాధన మేమి? ఇట్టి ప్రశ్నలు దేశమునిపుడు గలవర పెట్టుచున్నవి. మహాత్ముని అసహనబుద్ధిని నిరసించుచున్నవారు నయితము, అతనివిముక్తితో మరల సఖింధసంపదనమును గలిగెనని యంగీకరింపక తీరదు. నూతన సంచలనమునకు ఫలితమేమగును? ఇందునుగూర్చి పరిపటివిధముల బలుకుచున్నారు. కాని, నిరాశకు గాని విపాదమునకుగాని తావుండజాలదు. అహమహామికునుబూని, ఇరుపక్షములవారును స్వరాజ్య గమ్యస్థానమునకు దేశమును గొంపోవుటకై పాటు బడెదరని యూహింపవచ్చును. మహాత్ముడు కక్షలను పత్రికక్షలను పెంపొందింపబోను. అన్నదమ్ముల మధ్య పోరాటమును కలిగింపబోడు. అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు, కాంగ్రెసుపక్షములమధ్య పోరాటము లేకుండ జేయవలగుననియు, అవిషయమై నిరాశ జెంద నక్కర లేదనియు మహాత్ముడు పలికియుండెను. మహాత్ముని విశ్వాసమే ఎల్లర నావహించుట మేలు. లేనిపోని యుపద్రవములను ఎదుట బెట్టుటవలన, ఎట్టి ప్రయోజనము గలుగబోదు.

ఇంతియగాక నాయకులందరును మహాత్మునితో సాధకశాధకములను స్వయముగ విన్నవించెదరు. వానిని నాలకించి ఎల్లర కనుకూలమగు సలహా నతడొనగకమానదు. అందుచే అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘనిర్ణయమువిషయమై ఆతురపడవలసినవసరము గనుపించదు. ఎల్లరును విచారించదగిన సమస్యయొక్కటే గలదు. అసహాయోద్యమమును పెంపొందింపవలయునా? లేక చేతులార నిర్మూలించవలయునా? స్వరాజ్యసిద్ధికి అసహాయోద్యమములేపు వేరుమార్గము లేదని మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. స్వరాజ్యపక్షమువారును ఆసంగతి సంగీకరించుచున్నారు. కాని ఏవిధమున జూచినను శాసనసభా ప్రవేశము అసహాయోద్యమ భాగము గానరదు. శాసనసభలకు వెలుపలనుండి, నాయకులు నిర్మాణకార్యక్రమమును నెమ్మదిగ నిర్వహించుచున్నను, స్వరాజ్యనిర్మాణము తిప్పుకొనసాగుచుండెడిది. శాసనసభలో ప్రవేశించుట వలన, అ సహాయ కార్యక్రమమునకు తీరని యాటంక మేర్పడినది. మరల సక్రమాందోళనమునకును, భైత్యుకపద్ధతులకును ప్రోత్సాహము గలిగినది. క్రొత్తపంథనలను నిర్వహించుట అసంభవమగుటచే, మామూలు సహకారకద్ధతియే మరల తలయెత్తినది. ఇండిపెండెంటు పక్షము వారికిని, స్వరాజ్యపక్షమువారికిని సమానాశయము లేర్పడినది. మితవాదుల కద్ధతులకును వీరకద్ధతులకును నామమాత్రభేదముదప్ప నిజమగు భేద మంత రించినది.

శాసనసభలవ్యవహారము కఠింకబడె ననియు, అసహాయకార్యక్రమము నది పెంపొందింపజాలదనియు, మహాత్మునికి గోచరించినది. స్వరాజ్య పక్షనాయకుల ప్రచురణముగూడ ఇట్టి యూహనే బలపరుచుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో మిథ్యాప్రతిష్ఠను విడనాడి, మహాత్ముని నాయకత్వము సంగీకరించి, ఇరుపక్షములవారును అసహాయోద్యమ కార్యక్రమమును నిర్వహించుటయే సమంజసము. మహాత్ముడు ప్రజలమధ్యను లేనపుడు, ఎవరెట్టి నూర్గముల నడచినను అతడు నిర్బంధవిమక్తు డయినప్పటికీ ఏకపథముదొక్కుట లాభకరము. భిన్నమార్గమునకును యోగమని తేలినపుడు, దాని పటివట్టుకొని యుండుట భాష్యముగాజాలదు. ఐనను, స్వరాజ్యపక్షము వారు తమపట్టుదలను విడనాడనిచో, మహాత్ముడు

కాకినాడ కాంగ్రెసు తీర్మానమును కదలింపబోవుటలేదు. ఆకారణమునేతినే ప్రత్యేకకాంగ్రెసు సభను జరుపుటకును, అతడు ఇష్టపడలేదు. కాంగ్రెసుతీర్మానము, శాసన సభా ప్రవేశమునకు ప్రతికూలముగ ప్రచారము చేయుట కవకాశ మొసగకబోయినను, బహిష్కారధర్మమును స్థిరపరచినది. నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణ మత్యవసర మని హెచ్చరించినది.

మహాత్మునకు బహిష్కారధర్మము ప్రాణ ప్రదము. దానిని విడనాడవలయు ననువాతో నతడేకీభవింపడు. అటుల విడనాడ గోరుట, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు విరుద్ధము. అందుచే బహిష్కార ధర్మము నందు విశ్వాసము గలవారే, అసహాయ కార్యక్రమమును త్వరితగతిని నిర్వహించగలరని అతడు దెలిపెను. ఇందు అసంగతి మేమియు గనుపించదు. శాసనసభా ప్రవేశము నామోదించెడి అమృతబజారుపత్రిక సైతము, మహాత్ముని తీర్మానములు న్యాయసమర్థములే యని తెలుపుట కిదియే కారణము. మహాత్ముని యూహ సంగీకరింపవచ్చును లేక నిరాకరింపవచ్చును. లేక స్వరాజ్యపక్షమువారే కార్యభారమునంతను వహింపవచ్చును. కాని, సత్వరకార్యసిద్ధికి ఫలకద మగు మార్గ మేమని, దీర్ఘముగ నాలోచించుట కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల ప్రధానధర్మ మగుచున్నది. స్వరాజ్యవాదలయినను బహిష్కారవాదలయినను, దేశ శ్రేయమునే ప్రధానమని ఎంచవలయునని, మహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. అట్టితరి అనుకూలమార్గము గనుపించునని మహాత్మునివలెనే, మిగిలినవారును నమ్మువచ్చును. కార్యసాధనమార్గములను నిష్కర్షగ నిరూపించుటవలన అనర్థ మెన్నటికిని గలుగజాలదు. జడత్వమువలనను, అవిశ్వాసమువలనను మూత్రమే, అనర్థ మెక్కుడుగ వాటిల్ల గలదు.

ఇటీవల కొందరు ప్రముఖులు బహిరంగముగ దెలిపెడి సంగతులవలన, నిర్మాణకార్యక్రమముపై వారికి విశ్వాసము లేదని గ్రహింపవచ్చును. రాలముగాని, జాతీయవిద్యగాని, పంచాయితీలుగాని, అస్పృశ్యతానివారణముగాని, అహింసగాని, స్వరాజ్యసిద్ధి కవసరములు గావని, వీరు నమ్ముచున్నారు. అట్టివారు మహాత్మునియెదుట తమ యభిప్రాయములను స్పష్టముగ వివరించుట శ్రేయస్కరము. శ్రీనివాసయ్యంగారెమి, మహారాష్ట్రపక్షమువారెమి, తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ వివరించుచున్నందులకు వారి నభినందింపవచ్చును. ఇట్టి నిదర్శనములు, మహాత్మునితీర్మానములకు ఎక్కుడుబలము గలుగజేయుచున్నవి. అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ముచ్చటించుచు చాటుమునందు తనకుగల గాఢవిశ్వాసమును మహాత్ముడు మరల వ్యక్తీకరించెను. యవజనులకు రాలముతాహము గలిగింపజాలదనుట అసత్యమనియు, దానిని సతతము త్రిప్పెడివారికి గాని దానిమాహాత్మ్యము తెలియదనియు, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. పాశ్చాత్యపరిస్థితులను హిందూదేశమున బ్రవేశపెట్టి అక్కడి ఆరికనూత్రముల నిదేశమునకు వర్తింపజేయుటచే, విపరీతాభిప్రాయములు ప్రబలుచున్నవి. హిందూదేశ పునరుద్ధరణమునకు, రాలమే ప్రధానసాధన మగు నను విషయమును భావిచారిత్రము తిప్పుకొనిపరుచునను దృఢవిశ్వాసమును మహాత్ముడు బయల్పరచెను.

ఈవాక్యములు నూతనసంస్కర్తలకు రుచించుట కష్టము ఆకారణముచేతనే సంపూర్ణవిశ్వాసముగలవారెక్కుడు ఉత్సాహముతో అసహాయ కార్యక్రమమును నిర్వహించగలరని మహాత్ముడు నమ్ముచున్నాడు. మహాత్ముని తీర్మానములు, దృఢ

విశ్వాసముగాని ఆచరణగాని జాపని ఇరువత్తముల వారిని బాధించును. కాని స్వరాజ్యముత్పరలో సిద్ధింపవలయునని కోరుచున్నప్పుడు, సత్యమును నిష్కర్షగా తెలుపకతప్పదు. ప్రస్తుతవిషయస్థితినుండి మహాత్ము డెక్కుడు దీప్తితో బయల్పడకమానదు. రాజకీయప్రబోధమును అన్నిమూలలను గలుగ జేసినది, గాంధీమహాత్ముడే. ఆసేతుహింసాచల వ్యవస్థయు కాంగ్రెసువిషయముల నెల్లరకు గోచ రింజుజేసినది, గాంధీమహాత్ముడే. ఆతనికృషివలన, కాంగ్రెసునకు దేశమునందు సాటిలేని పలుకుబడి ఏర్పడెను. బంతియగాక అసహాయకార్యక్రమము ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించుటకును, హిందూదేశ సందేశముకొరకు నాగరికప్రపంచ మెదురుజూచు టకును, మహాత్ముడే మూలకారకుడు. కర్దూ నిర్మాణమును దేశము చేపట్టుటకును, రాబుము తరణో పాయము జూపు నని ప్రజలు భావించుటకును, కాంకు డిటేజీ పరాధీనమార్గావలంబనమునుండి ప్రజలదృష్టి స్వతంత్రతకు మరలుట కితడే మూలాధారుడు. జాత్యైక్యమును చేకూర్చుటకును, ఆహింసాసందేశమును వ్యాపింప జేయుటకును, ఇతని కృషియే మూలాధార మయ్యెను. దేశమునకు మహాత్ముడు చేసిన మేలే మని ప్రశ్నించెడి వారు అసహాయోద్యమమునకు బూర్వమునను పరమునను గల పరిస్థితుల తార తమ్యము నించుక పోలేలించుట ముఖ్యము. మహాత్ముని యండతోనే, స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశ మున పలుకుబడిని సంపాదించిరి. సంగతిసంగర్భ ములను కనిపెట్టగల బ్రతీక్షువారు, స్వతంత్రకార్య క్రమాభివృద్ధిని గౌరవించెదరు. దానికలుత్యము నంగీకరించెదరు. శాసనసభాతీర్మానములు గాని, ఇంగ్లండుకు బోయెడిరాయ బారములు గాని, వారి నిశ్చయమును మరల్చజాలవని అనుభవము తేట పరుచుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో మహాత్మునితో బాటు మహాత్ముని కార్యక్రమమును మూలదోయుట లాభకర మగునో కాదో నాలోచింపవలయును. అసహాయోద్యమము తన పటుత్వమును కోల్పోవ లేదనుటకు, హిందూదేశమునందు విజయము గాంచుచున్న నాగపూరు, బోర్నూ, అకాలీ, వైకం, తాంకేశ్వర సత్యాగ్రహములే ముఖ్య తార్కాణములు. వీని నన్నిటిని నేకమఖమునకు దెచ్చి, అధర్మమార్గముల దొక్కకుండ, సక్రమ మార్గముల బట్టునటుల జేయగలిగిన శక్తి మహాత్మునకధికముగ గలదు. కాని, లోపముల జూపగ నే మండిపడి మహాత్ముని దూషింప మొదలిడుచో, లాభమండలేదు. ఎవరికి వారే సర్వజ్ఞులమని విర్ర పీగుచో, నాయకుని హితోపదేశము నిరూపయోగ మగును. సత్యాగ్రహధర్మమును నిరూపించుటకు మహాత్ముని కెక్కుడు శక్తి గలదని యంగీకరింపక తప్పదు. అసహాయోద్యమజనకుని కా మాత్రము విచక్షణజానము నారోపించుట, ప్రమాదము గాదు. ప్రస్తుతస్థితిలో కాంగ్రెసుసభ ఏక పురుష ప్రదర్శన పాగునని భయపడనక్కరలేదు. అట్టి యపాయము జరుగకుండ కాపాడువారు కిన్నెలలో పెద్దలలో పలువురు గలరు. ఒకవేళ అట్టిస్థితి తటస్థించినను, విచారించనక్కరలేదు. జయిలుకు బోక పూర్వము మహాత్ముని డిక్టేటరుగ నియమించిన నిదర్శనము గలదు. యూరపుసంగ్రహము విషయ దశకు వచ్చినపుడు, ఛాప్ మేనానికి మిత్రమండలి వారందరును గలసి సర్వసేనాధిపత్యమును వచ్చు గించి విషయము గాంచిరి. డిమోక్రసీ ననుభవించెడి దేశములలోగూడ సందిగ్ధసమయములందేక నాయకుని నెన్నికొనుట అనుశ్రుతముగ వచ్చుచునే యున్నది అటుల జరిగినను జరుగకున్నను మహా

ఆంధ్రుల గాంధీమహాత్ముని పుజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను

25-6-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు		చందాలు	ఇదివఱకు
మొత్తం		40131-2-7	మొత్తం రూ 16104-12-5

ప్రతి పూజానిధికి సొమ్మునుబంపు చిరునామా:—కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తంబుకెట్టివిధి, మద్రాసు

త్ముని యాదర్శములందు విశ్వాసము గలవారు తత్సాఫల్యమునకై తోడ్పడుట ధర్మము. రాజోపు ఆఖలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ యనుకూల నిర్ణయము గావించి, కలహముల కెడములేకుండజేయు గాక! హిందూమహమ్మదీయ యైక్యమును బలపరచి, స్వరాజ్యసిద్ధి కాటంకముల దొలగించుగాక! మహాత్మునకు విషయము గలుగు గాక!

శంకరకానాయకులకు: లేబరుప్రభుత్వ వైఖరి

శంకరకానాయకుగారి కేసులో, న్యాయాధిపతి యగు మాకర్డ్లిగారు పలికిన యన్వాయము నకై వారిని పనిలోనుండి తొలగింపవలయు నని, లాన్సుబరీ గారు తీర్మానము దెచ్చినతోడనే, బ్రతీక్షు పార్లమెంటు సభ వారు శండ్లను తెరచెనేమో నని తలంచితమి. కాని అట్టి యాశ యడియాన యయ్యె నని నేటివార్తలు దెలుపు చున్నవి. లాన్సుబరీగారి తీర్మానమును చర్చించుట వలన కొంపమునుగునని, మాక్డ్లనాల్డుగారు సూచించిరి. న్యాయాధిపతి తీర్పులో తిన్నగనే వ్రాసెరట. జూరీకి జెప్పటలో మాత్రము అసభ్యముగ మాట లాడినని, మాక్డ్లనాల్డుగారు రంగీకరించుచున్నారు. కాని జూరీకి అసభ్యపునంగతుల జెప్పట న్యాయ మగునా? డయరుసేనాని నిర్దోషి యనియూ, ప్రభుత్వమువారతనిని అన్వాయముగ శిక్షించిరనియు బలుకుట కీతని కేమి యాధారము గలదు? ఇంతియ గాక, విచారణను మొదలుపెట్టిన నాటినుండియు, న్యాయాధిపతి దురభిమానమును గనుపఱచుచునే యుండెను. ఇట్టి న్యాయాధిపతిని తగురీతిని శిక్షించి, బ్రతీక్షున్వాయ పరిపాలనమునకు గలిగిన కళింక మును తొలగింప వలసినవిధి, మాక్డ్లనాల్డుప్రభుత్వమువారిపై నిలిచియుండెను. అట్టివిధిని నెరవేర్చక, మాక్డ్లనాల్డుగారు న్యాయాధిపతిప్రతిష్ఠను కాపాడుటకు బూనుకొనిరి. అన్నిటికన్నను చిత్ర మింకొకటి గలదు. తీర్మానమును పంపిన జార్జిలాన్సుబరీగారు మాక్డ్లనాల్డుగారి సమర్థనతో సంతృప్తి జెందితిమని పలికి, తుదకు పరిహాసపాత్రులయిరి. లేబరు ప్రభుత్వపుకీర్తి కిందువలన ఎట్టినష్టము వాటిల్లునో యూహించుట సులభసాధ్యము.

జెంగాలు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘము
జెంగాలు రాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘమువారు సిరాజగంజి తీర్మానమును నిరాకరించియున్నచో, దేశకృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెడివారు. అందుకు మారుగ, నాతీర్మానమును మరల సమర్థించుటచే వీరు ప్రతిష్ఠను నిలుపుకొన్నను ఆహింసాసిద్ధాంత మునకు తీరనినష్టము వాటిల్ల జేసిరి. ఉభయపక్షము లకును గావలసినవిషయములో, దాసుగారిక్కుడు దూరదృష్టితో మెలగిన బాగుండెడిది. అసహాయో

ద్యమ మూలసూత్రమును సయితము మరల స్థిర పరుపవలసిన యావశ్యకత గలుగుటకు, జెంగాలు కాంగ్రెసుసంఘము వారు బాధ్యు లగుచున్నారు.

పంగరాష్ట్రకాంగ్రెసుసంఘము

23 వ తేదీని జరిగిన సభ విషయములు
సెరాజగంజిలో గోపీనాథ షా ప్రకటించుచు చేయ బడిన తీర్మానము దేశబంధుదాసుగారు ఫ్యాబ్రికేషన్లో ప్రకటించిన రూపముతో మరలస్థిరపరచ బడెను. ఆతీర్మానమును నిరసింపవలెనని ఉపపాదింపబడిన తీర్మానము ప్రోసివేయ బడెను. శాసనసభాప్రవేశము అసహాయసిద్ధాంతమునకు విరుద్ధ ముకాదు అనుతీర్మానము గూడ నామోదంపబడెను. పంగ రాష్ట్రహిందూమహమ్మదీయ సంఘముల మైత్రినిగూర్చి చేయ బడినయొడంబడిక స్థిరపరచబడెను. కలకత్తాలో కష్టములకు పాలయిన కిక్కులపట్ల సానుభూతి తెలుపబడెను. (ఆ.ప్రె.)

భారతఖిల ఫతు సంఘసభ

నిన్న (24 వ తేదీ) ఢిల్లీలో జరిగినది
మాలానా షాక తాలీగారి అధ్యక్షతక్రింద నిన్న ఉదయమున సంఘసభ జరిగినది. సాయంకాలమువరకును సభిజరుగుచునే యుండెను. ప్రతికాప్రతినిధులను రాసీయలేదు. టర్క్ ప్రతినిధుల మరతులనుగూర్చి చర్చించి నిర్ణయించిరని తెలిసినది. ప్రతినిధివర్గమునందు విశ్వాసము కలదను తీర్మానముగూడ నామోదంపబడెను. ప్రధాన కార్యస్థానమును బొంబాయి నుండి ఢిల్లీ కుమార్చు విషయ మిపుడు నిలిపివేయబడెను. మహామ్మదీయుల రాజకీయ సాంఘిక ఆర్థికసంస్కరణమునుగూర్చి దీక్షతో పనిచేయవలెనని వారు నిర్ణయించిరి. (ఆ.ప్రె.)

తాంకేశ్వరము

నిన్నటి అరెస్టులు
నిన్న 24 వ తేదీని 18 మందిని అరెస్టుచేసి సెరంపూరు పంపిరి.
చిరరంజనదాసుగారికి రెండు నెలలు విడిఖైదు
దేశబంధు దాసుగారి కుమారుడు చిరరంజనదాసుగారి మీదను మరి 16 మంది వలంటీరులపైనను లేబడిన కేసులో సెరంపూరు డిప్టీ సీజన్రీటు నలుగురిని విడుదలచేసెను. చిరరంజన దాసుగారికిని తక్కిన 11 మందికిని చెరి రెండు నెలలు విడిఖైదు వేయబడెను. (ఆ.ప్రె.)

వైకం సత్యాగ్రహము

పూర్వాచారపరాయణుల మహాజరు
సత్యాగ్రహమును వెంటనే ఎటులనైన అడచివేయవలెనని కోరుచు 800 మంది సభ్యులైనవారు సంతకములచేసి తిరువాన్కూరు మహారాజావారికి సహజము పంపిరి. (ఆ.ప్రె.)
సామ్రాజ్యము నభివృద్ధి జేయుటకు తూర్పు ఆఫ్రికాలో గొప్ప అపకాశము లున్నవనియు ఇందునిమిత్త మేర్పరుపబడిన సంఘమువారు తూర్పుఆఫ్రికా కేగద రనియు భామనుగాను తెలియజేసిరి.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నైపురి ఆర్.గ్యము - జూన్ 21 వ తేదీ
తో అంతమయ్యే వారమున మరణసంఖ్య సామాన్య వెయ్యిం
టికి 37.3 వాని నుండెను. అంతకు ముందువారము 41.8
వాని నుండెను. 4 రకు స్త్రీలకుమువచ్చి యిరువురు మరణిం
చిరి. ఒకరు కలరావలన, ఇతరజ్వరములవలన 26 గరు మృ
తివొందిరి.

రాకపోకలు: - శ్రీయుతులు కరూరు నీలకంఠ
నంబూడిపాడు, అంచాడి క్రీష్ణమీనను, ఎన్. శ్రీనివాసయ్యం
గారు, నాగేశ్వరరావుపంతులు, సుందరరామరెడ్డి, ఆ. భా.
కాం. సంఘసభ్యులు నిన్న రాత్రి బొంబాయి మీదుగా అహ
మద్వాదాదు బోయిరి.

పానగలు రాజాగారు నేడు ఏలూరునుండి వచ్చిరి.
కుమారమంగలం జమీందారుగారు విజను ఇనస్పెక్టరు
జనరలు లెఫ్టినెంటు కర్నలు కామిరానాగారు నేడు ఉత్త
యం విచ్చేసిరి.

కాన్స్టేబులు ఎన్నికలు - కాంగ్రెసు ప్రచారము: - జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున
కేపు 26 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గం|| పరశువాకము తాడా
పిల్లలో సోలాయిఅమ్మ కోవిలపిడి మైదానముపై బహిరంగసభ
జరుగను. కాన్స్టేబులు ఎన్నికలగుర్చి వి. చక్రయ్య, ఎం.
ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యం, పి. ఎం. ఆదికేశవులు వాయకరు, ఎస్.
నర్సయ్య, వి. ఎస్. కామ్రే, పాణిమహమ్మదు, ఎ. అబ్దు
లు హమీదుఖాను వి. గామదాసు జి. రంగయ్యవాయడగు
ద్లవననొనెడదు.

ఆది అంత్యక్రియ

టు.జే పత్రిక యిట్లువాయుచున్నది: మహాత్ముడు
కాంగ్రెసుపైఅంత్య ప్రతిజ్ఞ చేసినా ఆయన స్వయముగా ఎండు
ఇండియాలో ప్రకటించినయమంతయునం దట్టి జేమియును గాన
రాదు. ఆయన యిట్లువ్రాసెను: నాకు మరియేవిధానమునందును
నిమ్మకములేదు. కావున, మరియేమరతులకుగాని నేనుపనిజేయ
జాలను. నాకీష్టములేక గాదుగాని నే నందుకు తగియుండను.
ఆయన నాల్గు రీ ర్వాన ములు ను ఆయన సు గు ణ
ములు ను లో ప ములు ను దెలుపు ను. ఇం దు
నిరంకుశత్వముగాని దుస్సాహసము వాంఛగాని యేమియును
లేదు. ఆయనవిధానములు తగియుండక పోయినయెడ ఆయన
నొకప్రక్కను త్రోసివేయవలసినదనియు ఆయన వెనుక జేసిన
త్యాగమహాకార్యములబట్టి నడుమకొనవలసినదనియు కాంగ్రెసు
పనిజేయువారలను గోరుచున్నాడు.

నేనెవరయినగాని లేకున్నయెడల దేశక్షేమమునకు భం
గముని రలంపను. మనము ప్రతివారమును ఈమనజన్మభూమి
కెంతయో బాకీయున్నాము. అందుచే మానవప్రపంచమంతకును
బాకీయుంటి మననలయును. అప్పున్నవాడు చెల్లించుట యెప్పు
డు మాను నోవెంటనే తొలగింపబలెను.

ఇందు ప్రతిజ్ఞయేమైన గానించుచున్నదా! ఆయనపై
భరియంతయును తద్యధిరేకముగ నున్నది. "మీ చేతివైన నా
వలన జేయగల సునిని జేయించుకొనుడు. లేదా నన్ను నాకు వన
లి జేయుడు." ఆయన చెప్పబాని భావమంతయును యియ్య
చియ్యే. వేదపాఠకుని గాయకునిగ జేయప్రయత్నించుట యుక్త
ముగాదు. ఆయనను ఆయనకు విశ్వాసములేని విధానమున కం
టగట్టుటవలన దేశపుకోభివృద్ధికి తోడ్పడజాలదు.

కలరా

నాగపట్నము, జూన్ 24: - ఇచ్చటనున్న యఫ్. యం.
యస్. ఎమిగ్రేషన్ డిపోలోనున్న హాలికాంపులో కలరాతగ్గి
పోకపోకగా, ముట్టుప్రక్క గ్రామములనుండి అనేకచోట్ల కల
రాతగులుచున్నట్లు వార్తలు వచ్చుచున్నది. పోతూరు కరుకత్తె
గ్రామములలో అనేకమంది కలరావలన చనిపోవుచున్నట్లు తెలి
యచున్నది.

మధుర లిమిటెడు కంపెనీయేజెంటుకును, అచ్చటను
న్న బ్రిటిషుయిండియాస్టేముసావిగవనకంపెనీ ఏజెంటుకును,
ప్రైయిట్టు పెటికోమెంటు అధికారులనుండి ఆప్రాంతముల
లో కలరాయున్నట్లును, ప్రైయిట్టు పెటికోమెంటుకు మా
డనతరగతి ప్రయాణికులకుగాని మామిడిపండ్లకుగాని తిరిగి తె
లియ జేయువరకు పంపకదనియు వార్త వచ్చెను. (అ|| వె||)

కోయంబత్తూరు

సాటిండియన్ రైల్వేపాఠశాలలు
కోయంబత్తూరు, జూన్ 23: - 1924, మార్చి 31
తో ముగిసిన సంవత్సరములో సాటిండియన్ రైల్వేకంపెనీ
యంద్యోగుల పిల్లలకొరకు పెట్టిన ఆంగ్లోయిండియను, యిండిను
పాఠశాలల మొత్తము 7.వీనిలో బాలబాలికలు 546 గురు 7 వ
తరగతి వరకు విద్యనభ్యసించుచుండిరి.

రైల్వేనిధుల వల్లను, ప్రభుత్వపు గ్రాంటులవల్లను,
న్యూలు జీతముల వల్లను యాపాఠశాలలు పోషింపబడుచున్న
వి. ఇవి వరుసగా 23, 376 రు 6634 రు 3923 రైయున్నవి.
మొత్తము రు 3 988. భారతీయోద్యోగుల బాలరకొరకొమ్మ
విద్యార్థివేతనముల మొత్తము 186. ఖర్చును మొత్తము రు 2840.
1924 15 సంవత్సరమునకు రు 50001 వరకు ఏర్పాటు
చేయజేసినది.

కోయంబత్తూరు జిల్లావిద్యాన ఘము
ఈసంఘసభ్యులకు అభ్యర్థుని యెన్నుకొన అధికారము
ప్రభుత్వమువారిచ్చియుండుటచే సంఘసభ్యులు నేడు 23 గురు
సమావేశమైరి. రావు సాహెబ్ సి. యస్ రన్నపభావతిగా
రు అధ్యక్షతవహించిరి అధికసంఖ్యాకులచే సి. యం. రావు
చంద్రశేట్టి బి. యే. బి. యల్ గారు విద్యాసంఘమున కధ్య
క్షులుగా యెన్నుకొనబడిరి. (అ. వె||)

మంచిగంధపు చెక్కను ఎత్తుకొనిపోవుట
ఇద్దరుమనుష్యు లరెప్పచేయబడిరి.

నేలం, 23 జూన్: - మంచి గంధపు చెక్కలను ఎత్తు
కొని పోవుచున్నారని కొన్నిరిపోవులు వచ్చియుండుటవలన
నేలంబాసుపోలీసువారు కంజరం చెట్టి రామస్వామిచెట్టి అ
ను నిద్దరు మనుష్యులను శివపేట రైల్వేస్టేషనువద్ద రెండు మం
చి గంధపు చెక్కల పెట్టెలను పంపుమండగా అరెస్టుచేసిరి.
వారియిండ్లను వెనుకగా రు 500 విలువగల మంచి గంధపు
చెక్క కనబడెను. అరెస్టు చేయబడిన మనుష్యులు వెంటనే
తెయిలులో నుంచుండిరి. (అ. వె||)

భారత శాసనసభ

సిమ్లా, జూన్ 24: - భారతశాసనసభలో, పటేలు,
పాలు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, వెంకటపతి బాను, కవీరు
దీప్ అహమ్మద్ గార్లతో సహా 80 మంది సభ్యులు భారత
శాసనసభ పెన్షెంబరులో సమావేశమగునప్పుడు యాక్రింది
తీర్మానము నుపపాదించెదమని నోటీసు నిచ్చిరి. - పశ్చిమో
త్తర రైల్వేకంపెనీవారు 1920 సంవత్సరములో మెస్సర్స్
స్పెడ్డింగు అండు కంపెనీవారి కిచ్చిన 5 సంవత్సరముల స్టీఫర్ల
కంట్రాక్టు విషయములను విచారించుటకు అధికారులను అధి
కారతరులను మాడిన ఒక సంఘము నేర్పాటు చేయవలెనని
భారతి శాసనసభవారు సభాయుక్తుడగు రాజప్రతినిధికి శిఫా
రను చేయుచున్నారు. (అ. వె||)

బర్మా ఐరోపీయేతర స్థానమునకు తిరిగి యెన్నికలు
రంగూను, జూన్ 24: - భారతశాసనసభలో యు.
బాసీగారు రాజీనామా నివృత్తువలన బర్మా ఐరోపీయేతర
స్థానమునకు తిరిగి యెన్నికలు జరుగుననియు అవి పెట్టెం
బరు 11 తేదీలోగా పూర్తికావలసిననియు యిండియా దొరతన
మువారు ఉత్తరువుచేసి యున్నారు. క్రిందటిసారి నియామక
ములు జరిగినప్పుడు ఆస్థానమున కభ్యర్థులెవ్వరును లేరు.
(అ. వె||)

నాగపట్నం, జూన్ 25: - ఖాన్ బహుమార్ మహా
మ్మర్ ఉస్మాన్ సాహెబ్ బహదూరుగారు సిమ్లానుండి
వచ్చుచు మద్రాసు సర్కిల్ తపాలాసంఘ నాగపట్నం కాఖ
వారు ఒకసభచేసి విచారమును దెలుపుచు ఒకతీర్మానమును
గావించిరి (అ. వె||)

రెడింగుప్రభువు
సిమ్లా, జూన్ 24: - రెడింగు ప్రభువుగా రీదినమున
ఇండియను రెడ్డుక్రాసుసొసైటి, సెయింటుబాన్ ఆంబులెన్సు
అసోసియేషనుల సాంవత్సరికోత్సవమున కధ్యక్షత వహించె
ను. వీరుఆంబులెన్సు కాంపెటి షనునకు స్వయముగ నొకట్రాఫీ
నేర్పాటుజేసిరినియు, "రెడింగు ప్రభువుషిల్డు"అని దానికి నామ
కరణ మొనర్చుటకు ననియు సర్వసేనాధిపతి ప్రకటించెను.
(అ|| వె||)

నేటపాలెము

(ఒక విలేఖరి)

జూన్ 23: - నేటపాలెము గ్రామమునందు శ్రీయత
జుటుమారు కోటలింగంగారి గృహముందు జరుగుచున్న వివాహ
మహోత్సవమునకు బంధువులును మిత్రులును అగు గుంటూరు
జిల్లా ఖడ్గరబోగ్గు కార్యదర్శియు జిల్లాసంఘసభ్యులను రాష్ట్రీ
యకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులను అగు బ్రహ్మశ్రీ మద్ది వెంకట
రంగయ్యగారు దయచేసిరి. కన్యాదాతలగు కోటిలింగంగారు
రు 25-0-0 లు స్నాన వరుని తలఁడియున శ్రీయత పువ్వాడ
రామస్వామిగారు 8-0-0 లున్నా గాంధీపూజానిధికి సమర్పిం
చి, తమగుల సహజమునదేశభక్తిని వెల్లడించిరి. వీరు దృఢమత
రాజభక్తులు. ఇంతదనుక సహాయనిరాకరణ తత్వములు ఖడ్గరు
వస్త్రములను యేవగింపకొనిన వారు గాంధీపూజానిధికి విరా
ళ మర్పించిరన్న గాంధీ తత్వమును గ్రహించినట్లే.

మద్ది వెంకటరంగయ్య శ్రేష్ఠిగారు యాగ్రామజాతీయ
పరిశ్రమాలయమును దర్శించిరి. ఇచ్చట తయారుకాబడిన ఖడ్గరు
వస్త్రములు చాలాబాగున్నవని స్థాపించిరి. బ్రహ్మశ్రీ మద్ది
తాధాకృష్ణయ్య శ్రేష్ఠిగారు ఇంకా మరికొందరు గుంటూరు పా
రులు జాతీయపరిశ్రమాలయములో తయారుకాబడిన వస్త్రములు
మిక్కిలి సాగునుగానున్నవని సాగడి అందు సేతనేయు చైత్య
యములను సర్వవిధముల ప్రోత్సహించిరి.

హిందూ యువజన సంఘగ్రంథాలయమునకు శ్రీయత
జుటుమారు రా. వెంకటేశ్వర్లు శ్రేష్ఠిగారు సా|| వీరాల తమ
కుమార్తె వివాహకాలముందు రు 5-0-0 విరాళమును పువ్వాడ
రామస్వామి శ్రేష్ఠిగారు రు 1-0-0 విరాళమును నొసంగిన
దులకు సంఘసభ్యులు వారి కనేకవిధముల కృతజ్ఞులు.

టారిపు బోర్డు

సిమ్లా, జూన్ 24: - టారిపు బోర్డువారి దినమున ఆ
ప్పరు ఇండియా కావరు కాగితపు మిల్లుప్రతినిధులను విచా
రించిరి. ఈ పరిశ్రమకు రక్షణము నొసంగిన తరువాత విదేశీ
యు లీ దేశమునకు వచ్చి ఇచ్చటనే కాగితపు పరిశ్రమల స్థా
పింపబడునెడల మూలధనమునందును డైరెక్టునుందును 2/3
వంతులు భారతీయుముగ నుండవలెనని ప్రతినిధులు నుడివిరి. ఇది
సువిచారితమైన నూచరయేనాయని గిన్నాల్లాగారు ప్రశ్నిం
పగా, ప్రధాన సాక్షియు సయ్యదు నీదీయుల్లాగారు, భా
రత శాసనసభలో జరిగిన చర్చనుబట్టి ఇట్టి నూచన మొనర్చి
తిమిగాని, ముందు బాసుగా విచారించి నూచింపలేదని నుడివిరి.
(అ|| వె||)

కర్తవ్యాలవారి

వెల సీ|| 1-కి అ. 6 వి. పి సహా 0-10-0

ఈ ద్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి చిమ్ము
గొకాటు, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును
4,6 చొట్లును చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగ్గును.

అమృతాంజనము డిపో,
మద్రాసు బొంబాయి

సిమ్లా రిమాత్రలు

50 ముగ్రల డబ్బీ 1-కి రు, 0-10 0
ఇవి వ్యచ్చుచు నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళజ
ము, ఆదిపచ్చికాన, పావుదాగ, మంచినంపమపువ్వు మొద
గువాటితో తయారుచేయబడినవి. - విశ్లేషము, శైత్యభారము
శ్రీత్యజ్వరము చలిజ్వరము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము
మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును, చంటిపిల్లల అజీర్ణము
గైరాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివారును సామాన్యముగ
వాడతగినవి. ప్రతిగృహమున నుండతగినవి. ముఖ్యముగ పిల్లలుగల
గృహునందుండగినవి.

తామర తైలము

డబ్బీ 1 కి 0.6-0. 12-కి 3-8-0.
తామర ఒకవిధమైన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని,
లోచర్యములోగాని, గొళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని
భేదముల బట్టితామరలోను రెండు మూడు భేదములుగలవు.
కాన, తామరతీట, ఏనుగొళ్ల మొదలగునవి గలవారంద
రు ఈతై. ము ఒకసారివాడి చూడగోరెదము దీనిని రాచివనుం
టయొందెదు. చర్మము నలంబెక్కదు, పుండుపడదు, వెలస్వల్ప
ము. ఫలవధికము.
అమృతాంజనం డిపో, మద్రాసు - బొంబాయి

కాకినాడ పురపాలక సంఘసభ

లీకమీషను నివేదిక త్రోసివేయబడవలెననియు, నేత నేయుట నూలువడుకుట తెలిసినవారి నే ఉపాధ్యాయులుగా నియమింపవలెననియు తీర్మానములు.

కాకినాడ, జూన్ 24:—నిన్న జరిగిన కాకినాడ పుర పాలకసంఘసభలో లీకమీషను నివేదికను భారత కానన సభపూర్తిగా త్రోసివేయవలెననియు, గోదావరి కృష్ణా ప్రతినీధులు పూర్తిగా త్రోసివేయుటకే ఓట్లవ్వవలెననియు యొక గ్రీవముగా ఆమోదింపబడినది. మరియు మ్యూనిసిపల్ పాతకాలలో ఉపాధ్యాయుల నియమించుటలో నేత నేయుట నూలువడుకుట తెలిసినవారి నే ముందు నియమింపవలెననియు, వచ్చే దసరానెలపులలో మ్యూనిసిపల్ పాతకాలలోని యుపాధ్యాయులలో నూలువడుకుటయందు పోటీపడిన రు 20 విలువ గల మూడు బహుమానము లియవలెననియు నామోదింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

* * * * *

కాకినాడ

(ఒకవిలేఖరినుండి)

మ్యూనిసిపల్

జూన్ 24:— నిన్న సాయంత్రము కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారు చేతివడకు విషయమునను లీకమీషను రిపోర్టునుగురించియు ముఖ్యమగు తీర్మానములను చేసియున్నారు. వాటిభాషాంతరీ కరణము నిందు పొందుపరచుచున్నాను.

(1) మ్యూనిసిపల్ స్కూళ్లలో నుపాధ్యాయుల నియమించునపుడు నూలువడుకుట లేక నూలునేయుట తెలిసినవారికి ప్రభుత్వసాన మియవలెనని ఈసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(2) మ్యూనిసిపాలిటీలోని స్కూళ్లలోనున్న మాస్టర్లకు రాబోవుదసరాలో నూలువడుకు పోటీపరీక్ష పెట్టి అందు నెగ్గిన వారికి మూడుబహుమానము లేర్పరుచుట కీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీవారులకు మిషను రిపోర్టులోనేభాగమును అంగీకరింపక పూర్తిగా త్రోసివేయవలయు ననియు, గోదావరి కృష్ణాజిల్లాలతరపున అసెంబ్లీలోనున్న ప్రతినీధిని యీ రిపోర్టును పూర్తిగా త్రోసివేయుటకు తమవోటునియ్యమనికోరుటకు నీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు. పై తీర్మానములు శ్రీయుత లక్ష్మరాజుసుబ్బారావుగారిచే నుపపాదింపబడి స్వల్పమార్పులతోనంగీకరింపబడినది. మ్యూనిసిపల్ స్కూళ్లలో రాట్టములనెలకొల్పవలెనని కాన్సిలువారు యిదివరలో చేసినతీర్మానమునకు పైతీర్మానము అనుబంధమని చెప్పవచ్చును. శ్రీయుత సుబ్బారావుగారు "నూలువడుకుటవ్యాప్తిచేయుటకు తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముయొక్కవాలంటీర్లసహాయమును మునిసిపాలిటీపొందవలెనని" తీర్మానమును ఉపపాదింపకుండుటకు గలకారణములు వారికే తెలియవలెను.

ఫీచూరి

తుని డివిజనులో కాంగ్రెసుప్రచారకుడుగానుండి ఈ నడుమ ఫీచూరిదారులకు సహాయముచేసినా డను నెపమున అరెస్టుకావడిన రాళ్లపల్లికాశన్నగార్ని ఒక కాంటిమిడ 6 మాసము శిక్షవిధింపబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఇంకను యితరనేరములపైవిచారింపబడునట్లు ఈఫీచూరిసందర్శకున, రామచంద్రపురం తాలూకా మండపేటకాపురములు యట్టిల్లి జగన్నాథాశ్రమిగారి యిల్లుపోలీసులుసోదాచేసిరి. కానియేయియవారకలేదు. మూడురోజులక్రిందట నీయూరనున్న అయ్యల్యెనవైద్యవీటూరి వాసుదేవశాస్త్రిగారియిల్లునూడ సోదాచేసి యేయియవారకక పోలీసులుకెడలిపోయిరి. పైయిగురువును కాంగ్రెసుభిమానులు. జిల్లాలో యింకనుకొందరు కాంగ్రెసుప్రముఖుల యిండ్లను పోలీసువారు సోదాచేసిన రను వదలికలదు.

ఎండలు

కడచిన నాలుగురోజులనుండి యిచ్చట యెండలుచాల ఎక్కువగానున్నవి. సాయంత్రము 7 గంటలవరకు నేడిగారి నీచుచున్నది. వర్షములు లేక గ్రామములో శివులు చాల ఆదుర్దాపడుచున్నారు. ఉష్ణులకాలమునాటికి నాసిగ్గముకాదను భయముయొక్కవగానున్నది.

నూజివిడు

(ఒకవిలేఖరి)

జూన్ 23:—ఈ గ్రామము నీటిలేమిడి గ్రామాదులలో నొకటి. యిచ్చట నున్న మంచినీటిచెరువులు రెండు జలకూన్యములు ప్రజలు మంచినీటికి చాలకష్టపడు చున్నారు. మృగకరదాటి అర్ధ ప్రవేశించినను వర్షములులేవు. ఎండగాడ్పులు తీవ్రముగా నున్నది. ప్రస్తుతము మిక్కిలి కష్టతరములో తెచ్చుకొనుచున్న మంచినీరుకూడా యీ ఎండలకు అయిపోవుననియు బావులలోనున్న నీరుకూడా అయిపోవుననియు జనులు చాల భయభటుడు చున్నారు. చెరువులో ఆచ్యువార్లంగారి బావిఅను నది యిదివరలో మంచినీటిలో నుండి యప్పుడు పడిపోయినది. అందలి నీరు వేసవియందు జనులకు మిక్కిలి ఉపయోగముగానుండెడిది. కనుక ప్రజల పుష్కరముననువీధి నడకు బావి ధర్మకర్తలకు శ్రీమూక నదాధూరి రామానుజాచార్యులు అచ్యువార్లంగారు బావిని వెంటనే బాగుచేయుచి ప్రజలకష్టము బాపగలరనియు, నూజివీటి ప్రభువులు చెరువులు మంచినీటిలోనికి తెచ్చి విస్తారము నీరు నిలుచున్నట్లు చేయగలరనియు నమ్ముచున్నాము.

వాతావరణస్థితి

1924 నం. జూన్ నెల 25-వ తేది బుధవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప ఉష్ణోగ్రత	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము	జూన్ 1-న నెలకుగల వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో వర్షపాతము
గోపాలపురం	85.1	81.6	...	0.81	44.96
విశాఖపట్టణము	98.9	84.8	...	0.40	37.09
కాకినాడ	107.8	85.0	...	0.29	39.09
మచిలీపట్టణము	106.9	84.1	...	0.38	41.59
కర్నూలు	107.0	78.0	...	0.58	26.01
బళ్లారి	97.5	75.1	...	1.23	20.51
కడప	102.7	82.8	...	0.68	31.28
నెల్లూరు	105.5	86.7	...	0.08	37.98
మద్రాసు	108.6	81.8	0.28	1.68	50.74
కడపూరు	97.6	80.2	...	0.52	52.94
నీలము	97.0	76.4	0.03	1.12	39.36
కోయంబత్తూరు	88.8	70.4	...	4.82	22.39
తిరుమనాపల్లి	102.7	79.4	...	0.08	38.18
నాగపట్టణము	95.1	79.6	0.02	0.40	54.98
మధుర	97.2	76.8	0.05	2.12	38.58
పాంబర్	98.2	81.0	...	0.05	37.00
తిరునల్వేలి	0.44	28.84
తిరువేండ్రము	81.5	71.1	8.27	28.52	64.51
కొచ్చిన్	84.6	71.5	2.19	41.85	114.51
కాళికట్టు	89.8	74.1	0.76	36.01	117.16
మంగళూరు	87.9	76.8	...	36.72	125.68
తెంగునూరు	86.0	66.8	0.28	4.18	25.87
మైకార	74.4	63.0	0.05	17.50	125.46
కొడైకనూర్	86.4	58.4	0.04	4.25	62.18

సర్కారులు:—అక సము కొంచెము మేఘావృతంబై యున్నది. గోపాలపురంలో అర్ధగ్రాత ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో తక్కువ. గోపాలపురంలో వగటివేడిమి 8.4 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడలో 18, మచిలీపట్టణములో 10.7 విశాఖపట్టణములో 2.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి 4.8 నుండి 5.2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. దక్కణ:—మేఘములు పలుచగనున్నవి. వగటివేడిమి 4.8 నుండి 5.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి కడపలో 2.8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూటకము:—మద్రాసులో 0.28 వర్షం చెను. మేఘములు ఒకతూర్పున నున్నవి. నెల్లూరులో అర్ధగ్రాత తక్కువ. ఇచ్చట వగటిరాత్రివేడిమిలు, మద్రాసులో వగటివేడిమి 5 నుండి 5.5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎన్. ఆర్. సామ్రాట్,
వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

అధీనివేశ భారతసంఘము

అధీనివేశ కార్యదర్శిలో మాట్లాడుట

(అంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకరంజివార్త)

లండన్ జూన్ 25:—అధీనివేశ భారతసంఘమువారు భామసుగారిలో ఉదయముతయు మాట్లాడిరి. ఒక్క ఆగా భాన్ గారు తప్ప అందరును వచ్చిరి. అధీనివేశ సంఘమువారి విజ్ఞప్తి నంతను భామసుగారు చదివిరి. అందులో నూచింపబడిన వివిధ విషయములను గూర్చి ప్రస్తావించిరి. చర్చలో అంత్యవర్త్యపానముగ ఏమియు జేప్పలేదు. చర్చ సమంజసముగనే జరిగెను. అవసరముగ విచారణలు జేయుటకు భామసుగారు పూనుకొనిరి.

ఇంకొక ప్రభుత్వ పరాజయము

లిబరల్స్ అసంతృప్తి

లండన్ జూన్ 24:—గృహనిర్మాణవట్టమును ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకసంఘమునకు తెలియజేయవలెనని కోరిరి. కాని ప్రతిపక్షులును లిబరల్స్ సభవారందరిని తెలియజేయవలెనని ఆక్షేపించిరి. వీరు నెగ్గిరి. 815 అనుకూలముగ ప్రతిపక్షుల తరపున ఓట్లునిచ్చిరి. ప్రభుత్వమునకు 125 గత ఓట్లు నిచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారు ఓడిపోయిరి.

ఇంకొక మూలమునకు భంగములేదు. పక్షతిలో భిన్నాభిప్రాయము గల్గెను. అందుచే రాజకీయప్రాముఖ్యము నీయ నక్కరలేదు. గాన తక్కిన కార్యక్రమమును సాగించెదరు.

మ్యాటియోటీ నేరము

రోము, జూన్ 22 నెస్పేరి కోసీ అనునాతడు పోలీసువారికి లోబడెను. యూరపు అంతటా పాఠశాలవాదులు మ్యాటియోటీ నేరమును గూర్చి మండిపడుచున్నారు. ఈ నేరము నాక్షేపించుచు గొప్ప సభ జనీవాలో జరిగెనట్లు. 2 వేల మంది వచ్చిరి. బ్రిటన్ ప్రాంసు, హాలండు, జర్మనీ దేశీయులు తరపునవచ్చిన కార్యక ప్రతినీధులు వచ్చిరి. ప్యాసిస్టుల పాలనములో జరుగుసంగతులను ఉపన్యాసమునందు నూచింప ప్యాసిస్టులు దొంగలు హంతకులని ప్రతిఘటించుచుండెను. ఇటలీపనివాండ్రకు స్వాతంత్ర్యముండవలెనని తీర్మానించిరి. చాల అల్లరులు జరిగినవి. కమ్యూనిస్టుల స్థానికసంఘమువారు తలబడి ఒకరినొకరు కొట్టుకొనిరి. రెండువారే పోలీసువారు వచ్చిరి.

వీరినందరిని ఎవరివారిని వారు బోవునట్లులే చేసిరి.

సర్ హూరేను బయటగారు బ్రిటిషాడు గవర్నరుగ నియమించబడిరి.

సార్వభౌముడు సమగ్రగారిలో కలిసికొని మాట్లాడిరి.

రోమిశే, లేసిన్ ప్రెంచి వైమానికప్రముఖులకు గొప్ప గౌరవము గల్గెను. పెద్ద హోదా లియబడినది.

ఆంగ్లో-ఇరాకు ఒడంబడికను అంగీకరించుటకు బ్రిటిషు వారేమియు ఇరాకు పార్లమెంటువారికి ఒత్తిడిని గలుగజేయలేదని ఆరంప్సిగోరుగారికి భామసుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి.

బ్రిటిషువారు సామ్రాజ్య వ్యవసాయకార్యాలను నియమించుటకు ధనసహాయమును జేయు డని మిల్నరు ప్రభువు కోరుచున్నాడు.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ ఆశ్వాశ్శగంధములో జర్మనీ గారడి, యోగవృష్టి మాన్త్రాభావము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రకాశ్రమము, భూతదైవ్యము, యంత్రములు అమెరికావారి చిట్టవేక తమాషాలు విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంక లే గాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, చూచిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, కీరములేని తలకాయచేత మాకలాడించుట భూమిపై గజముయొక్క గారిలో మనుష్యుని నిధారముగా నిల్పట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యధురముగా మేజర్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీని మె 4-00 లు (21888-6) బి. ఆర్. జాగర్డను వాయుకు, 5-00 లు, గుంటూరుజిల్లా,

విదేశవార్తలు

గోపినాథపాగారి నభినందించిన తీర్థానము

లండను, జూన్ 23:—స్వరాజ్యవాదులు శాస్త్ర సభ్యులముగనే ప్రవర్తించుచున్నారని ఆరివియరు ప్రభువు సభ్యులముగిరిగారి పేర వ్రాసిన లేఖతో తమకు సంబంధము లేదు, దానితో ఏకీభవించినవి రిచర్డ్సుగారు చెప్పగలరావని బ్యూరీ గారు రిడిగిరి. హత్యగూడ శాస్త్రసభ్యులమైన పద్ధతియే నాయనియు నడిగిరి.

దీనికి ప్రత్యుత్తరముగ గంధిగారు ఆ తీర్థానమును ఖండించినవి రిచర్డ్సుగారు చెప్పిరి.

ప్రభుత్వవైఖరి

దేశగారి హత్యను గూర్చి అభినందించుచు కాంగ్రెసు వారు చేసిన తీర్థానమును గూర్చి ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రస్తుతము వ్యాఖ్య యొనర్చు లేదనియు తమ యభిప్రాయమును చెప్ప గూడదనియు ఇండియా కార్యాలయమువారున్నటుల తెలియుచున్నది.

ఈవిషయమై చెంగాలు ప్రభుత్వమువారుగాని ఇండియా ప్రభుత్వమువారుగాని వైఖరులు ప్రభుత్వముతో ఉత్తర ప్రభుత్వములను ప్రారంభింపలేదని తెలియుచున్నదనియు త్వరలోనే కొన్ని ప్రశ్నలను పార్లమెంటుసభలో అడిగదరని తెలుపుచున్నారు. (ఇంగ్లీషువు)

కాన్ఫూరు బోల్లివిక్ నేరము

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త

లండన్, జూన్ 23:—ఇటీవల కాన్ఫూరులో బోల్లివిక్ విసు కుట్రనేరమునకు శిక్షించిన తీర్పు సాక్ష్యము అందినదాయని కామన్సుసభలో ల్యామ్సుబరీ గారుగూడ ఇంతవర కాకాగితములు రా లేదని రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చిరి. దానికి సంబంధించిన కార్యక్రమమునంతను సభ్యులను తెలియజేసేవరావని యడుగ ఆరివియరు ప్రభువు ఆ కాగితము లన్నిటిని సభవారికి ఇచ్చుటకు తీర్మానించునో లేదో చెప్పజాల ననిరి. ఆ కాగితములు వచ్చిన తరువాత జూరుకు మా కవకాశము కొనగదరాయని యడుగ ఆరివియరు ఆరివియరు ప్రభువు ఇష్టము ప్రకారము జరిగగలవనిరి. ఆవిషయమై మిశేయభిప్రాయములు లేనాయని ల్యామ్సుబరీగారు రిడిగిరి.

ఎన్నిక న్యాయము

ఇండియాలో ఎన్నిక న్యాయ గరిష్ట మొత్తము నెపుడు నియమించెదరని ఏటుగారుగూడ, ఎపుడు ఈవిషయమై నిబంధనల నేర్పరచెదరో లేదని జెప్పజాల ననియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తగిన పరికరములు లభించిన వెంటనే చేసెదరని రిచర్డ్సుగారు చెప్పిరి. గత ఎన్నికల ఫలితముని ఇది రుజువుచేయగలదు.

ఇండియాలో ఒక్క బరోడా సంస్థానమునందే పత్రికా శాసన మున్నటుల తెలియుచున్నదని రిచర్డ్సుగారు ఏటుగారికి బహులాసంగిరి. వాటి వరతుల వివరములు తనకు తెలియవనిరి.

అధిని వేశ భారత సంఘమువారు

లండన్, జూన్ 24:—ప్రభుత్వసహజేతమును థామస్ గారితో ఆగాఖానుగారికి అన్యధేత నున్నను నేడు జరుగుచున్నది.

భారత సంస్కరణములు

విషయమై ఆరివియరు ప్రభువుతో క్రినివాసశాస్త్రీ విసెంటు మున్నగువారు మాట్లాడిన సంగతులను చెబుచున్నది. స్వరూప గారకు భారత రాయబారులతో ఆరివియరు ప్రభువు ఏమియు చర్చించలేదనియు కొన్ని యభిప్రాయములు మాత్రము ఆరివియరు ప్రభువకు చెబువబడినవియు వాటిని ప్రకటించుటకు ఏటులేదనియు రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

పార్లమెంటు వైమానికులు తమ విమానము పాడగుటచే నయినమును మానుకొనిరి. పోలవారము మకావోరు ఓడలో పోయెదరు.

విశాపురం చెరసాల దుస్థితి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక తంతివార్త)

లండన్, జూన్ 23:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాత్రులందు విశాపురం చెరసాలలో ఖయిదీలను ఇనుపసంకల్లతో కట్టకుండ జేయవలెననియు పాకివాండ్రచే తుడిపించి ఆరోగ్యమును గాపాడవలెననియు మిల్సుగారు గోరిరి. ఈపద్ధతులను తీసివేయవలెనని కోరిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పద్ధతిని చెరసాల విచారణసంఘమువారు కఠినముగ ఖండించి రని స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసి రనియు విధిలేక జోయినపు డెప్పుడో ఖయిదీలు పారిపోకుండ ఇట్లు చేయుచున్నారనియు రిచర్డ్సుగారు జరుపిడిరి.

అధిని వేశ భారత సంఘము

వారు కొన్ని విషయములను గూర్చి అధిని వేశ మంత్రితో మాట్లాడి ఆతనికి కొన్ని సంగతులను తెలియజేయవలసి యున్నదనియు వారు తమపనిని ఎపుడు పూర్తి చేసుకొనునది వారి ఒక్కరి ఇష్టముమీద ఆధారపడలేదనియు ఎపుడు పూర్తియగునది చెప్పటకు ఏటులేదని రిచర్డ్సుగారు ఏటుగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

వేల్పు యువరాజు

వక్షిణ ఆఫ్రికా క్రొత్త ప్రభుత్వమువారు త్వరలో తమకు దగ్గర మీయవని వేల్పు యువరాజు నావానించెదనని తెలియుచున్నది.

ఇండియాలో సైనిక వ్యయము

ను తగ్గించుట కేర్పరిచినసంఘ మెద్దియో తనకు తెలియదనియు ఒక వేళ అట్టివేదైన ఒకటి ఏర్పడినచో ధర్మిగారు చెప్పినటుల నిపుణుల లను శివస్వామయ్యగారు పురమోక్షము దాసు తామరదాసుగార్లవంటి వారిని ఆసంఘములో అసభి కారకభూతుగ నియమించుటకు ఆలోచించెద మనియు రిచర్డ్సుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

సంస్కరణ విచారణ

గొప్పమాపులు జరుగు ననుకొనుచున్నారు

లండన్, జూన్ 21:—మాంచెప్పెరుగార్డియను పత్రిక ఇట్లు సంస్కరణసంఘమునుగూర్చి వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునుగూర్చి సంస్కరణ విచారణ సంఘము వారు చాల కష్టము నెదుర్కొనవలసివచ్చును. ఇండియాలో రీడింగు ప్రభువు ఆతనికి సలహా జెప్పవారును చాలవరకు విస్తారముగ తీవ్రముగ మార్పులను జేయవలెనని సంసిద్ధులై యున్నారట. విచారణసంఘమువారు తమని వేదికమును పూర్తిజేయుసరికి స్వరాజ్యవాదులకు శాసనసభలో ఒక సంవత్సరము అనుభవము గల్గును. అనుభవముమీద ప్రతిష్టంభనమున మీరు చాలవరకు పొద్దుమీరకుండ నిదానముగ ప్రవర్తించుటమంచిదని గ్రహింపగలరు. (బొంబయి కా)నికలు

జాతీయమితి

భారత సంస్థానాధీశ్వరుల ప్రతినిధి

గ జనీవాలో జరుగబోవు జాతీయమితిసభకు బెకసిరు మహారాజు సంస్థానాధీశ్వరుల తరపున బోవు నని తెలియుచున్నది.

ఇండో-చీనా గవర్నరుపై బాంబును ప్రయోగించిన హంతకుడు ఏడేయని నదిలో పడిపోయి చనిపోవ వానిశవమును తీసిజూచి నిశ్చయించిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా రాజకీయములు

స్మృతి సేనానికి ప్రత్యర్థి లండరు

కేపుటవున్, జూన్ 23:—క్లా సెనలో జరుగు ఎన్నికలకు స్మృతిగారికి ప్రత్యర్థి లెవరను ఉండరు.

స్మృతిగారి రాజీనామా

తమ ప్రధానామాత్య పదవికి స్మృతి సేనాని రాజీనామా కోసము క్రొత్త ప్రభుత్వ మేర్పడువరకు స్మృతి సేనాని పదవికి మంత్రివర్గముతోపాడే పని సాగింపునని గవర్నరు జనరలు హెర్బిజాను సేనాని కబురంకి తెలియజేసెను.

ప్రధానామాత్యుల సమావేశము

చెక్కనసంభాషణ

ఆంగ్లో-పరానుల సభ్యుల

మన్మోహన్ గారి ప్రకటనము

లండను, జూన్ 23:—రాత్రి 9 - 55 చెక్కనలో హెరియటు మన్మోహన్ గార్లు ముఖ్యముగ జర్మనీ సైనిక సేవలకు నమన పరిహార సమస్యనుగూర్చియే మాట్లాడి రని తెలియుచున్నది. ప్రత్యేకముగ గాక సాధారణముగ ప్రాంసుకు మరల జర్మను ఉపద్రవము లేకుండునంగతులను మాట్లాడిరి. మిత్రమండలి ప్రస్తుతము పైరెండు విషయములయందే తమవృత్తిని కేంద్రీకృతము జేయవలెనని మన్మోహన్ గారు రిడిగిరి. జర్మనులు సైనిక పరిశీలననుగూర్చి మిత్రమండలి బంపిన లేఖకు అనుకూలముగ ప్రత్యుత్తరమును బంపునటుల ఏర్పాటు జేయుచున్నారట.

జర్మనుల యభిప్రాయము

లండను, జూన్ 24:—జర్మనీ ప్రభుత్వ జర్మను పౌరనిగ్గమును గూర్చి అనేక విషయములకు జెప్పకొనుచున్నారు. అసలువ్యవహారము నిజముగ పరిష్కారము గావలెన్న జర్మనీకి అందలేతో సమాన ప్రతిపత్తిగల ప్రాతినిగ్గము నిచ్చు టవసరమని ఆభిప్రాయపడుచున్నారు.

పోయింకేరు విధానమునకును హెరియటు విధానమునకును తీయగలమాయందు నష్ట ఇంకొక భేదము లేదని జాతీయవాదు లనుచున్నారు. పోయింకేరుగారు కరుకుగ జెప్పిరి. హెరియటుగారు మెత్తగ ఆవిధానమునే చెబుచున్నారనిరి. కాని ప్రధానామాత్యుల సమావేశము పూర్తయినకంటె లాభకరమని ఒప్పుకొనిరి.

ప్రధానామాత్యుల ప్రకటనము

లండన్, జూన్ 23:—యూరపులో శాంతివాతావరణమును ప్రవేశపెట్టు సాధనము లరయుటకును ఆర్థిక నిపుణులని వేదికమును జర్మనులు అమలులో పెట్టుటకు కొన్ని సాంకేతిక ఏర్పాట్ల నాలోచించుటకును హెరియటుగారితో ప్రసాపించితిని బ్రాన్సిస్ గారికి మన్మోహన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. దీనివలన ప్రత్యేకము మేము పురము ఇతరులకు సంబంధము లేకుండ ఒడంబడిక జేసికొనుట కుద్దేశించితిమని జెప్పరాదు. ఈచర్చంతయు బెర్లియను ఇల్లీ ప్రధానామాత్యులకు పంపబడును. తీర్మానము ఇదివరకే జేయబడినది వీరికి జెప్పరాదని, హెరియటు మన్మోహన్ గార్లు ఆకురతను జూపుచున్నారు. లండనులో జూలై 16 లేదీని జరుగబోవు అంతర్జాతీయ మండలి కిది ప్రారంభమనిరి.

అమెరికనులు పాల్గొనుట

జూలై 16 లేదీని జరుగునపుడు అమెరికనులు హాజరగుట చాల అవసరమని లాయిసు బార్డిగారికి మన్మోహన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. తక్షణము అమెరికనులకు ఈసంగతిని తెలియజేసెదము. జర్మనీ ప్రాతినిగ్గమునుగూర్చి చర్చించెదము. నిపుణుల నివేదికమును అమలులో పెట్టుటకు గూర్చి వారేమి చేయదలచుకొనిరో ఆవిషయమై ముఖ్య భాగములందు అంతర్జాతీయ మండలి ఒడంబడిక జేసికొనవలెను. వెర్సెయిల్సు ఒడంబడికలో లేని కొన్ని మార్పులు నిపుణుల నివేదికమున జర్మనులపై విధింపబడినవి.

ఈ వరతులను జర్మనులు ఇష్టముతో చక్కగ నెరవేర్చుటకు ఏమి చేయవలెనని బెర్లియం ఇల్లీతో మాట్లాడవలసియున్నది.

అంతర్జాతీయ మండలిసభవారు దాసు నివేదికమును గూర్చి చర్చించెదరు. నివేదికమును అమలులో పెట్టుట కన్ని ఏర్పాట్లు జరిగినవెనుక గ్రేటుబ్రిటనుకు ప్రాంసుకు పరిష్కారము గాకుండ మిగిలియున్న విషయములను అంతర్జాతీయ మండలిని బుర్రులనుగూర్చియు చర్చించెదమని మన్మోహన్ గారు రిడిగిరి. నిపుణుల నివేదికమును అమలులో పెట్టు విషయముతో బుర్రులనుగూర్చు గలవమని న్యక్షింకరించిరి.

జర్మనులనుండి రావలసిన పరిహార మొత్తములను మిత్రమండలి సేవకును బంతుకొనునది నిశ్చయముగ మరల ఎత్తుకొనబడవలె.

కొమినియనులు

దొంగిలె నులతో సలహాజేయు చున్నారమని మన్మోహన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. పూర్తిగ సలహా వారితో చేసెదమని అభయముజేసి. దాసు నివేదికమును అమలులో పెట్టునపుడు గ్రేటుబ్రిటను కొమినియనులు బాధ్యతలేకుండ జేసే పాల్గొననిరి. ఆ నివేదికమునకు తాము బాధ్యులుగామనిరి. దాసు నివేదికము అమలులోనికి నచ్చుటకు అంత్య ఏర్పాట్లను జేయుటకు జర్మనీ ఆహ్వానించబడుననిరి.

హెరియటుగారు వేటి యుద్ధమును బ్రు సెల్సుకు పయనమైరి.

క్లాస్ మాక్యుల్స్

ఎచ్చట మునిగినది

కలకత్తా, జూన్ 25:-క్లాస్ మాక్యుల్స్ కెప్టెను స్వాగత గాను స్త్రీమరుమండి యివిధముగా వైరులనువార్చున పంపెను. "ప్రెపేరేషుదీవికి దూరముగా మునిగియున్న కొండలకు కొట్టు కొని మాక్యుల్స్ మునిగిపోయెను." అ||వై

మిస్ హోలా స్త్రీ మరుచే రక్షింపబడినవారు

రంగూను, జూన్ 24:- ఈదివ 7 గురుఉద్యోగులు 50 మంది ఓడవాడడతోగూడ 'మిక్ హోలా' స్త్రీ మరు చే రక్షింపబడి రంగూను చేరి యున్నారు. మెస్సర్స్ యస్. యం. డబ్ల్యూ. ఈస్టరుబ్రాకు, గాధింగు, ఆర్. పి. హాస్టసు ఎ. వార్నూకు ఎ. మెకంబి ఐ. మెక్రో ఇ. ఇ. పాట్సు.

ఓడ యెట్లు మునిగినది

మరుమార్గం రక్షింపబడిరి.

క్లాస్ మాక్యుల్స్ యెట్లు మునిగినదో తెలిసికొనుటకై ప్రిన్సిపలు పోస్టుఆఫీసరు వారిని నిన్నరాత్రి కలిపిసెను. మాక్యుల్స్ ఎట్లు మునిగినది వారెట్లు రక్షింపబడినది యాక్రింది విధమున వారు క్లుప్తముగా చెప్పిరి.

ప్రెపేరేషుదీవిమునుకు దూరముగా నీటియడుగుననున్న దిబ్బలకు కొట్టుకొని శుక్రవారమునాడు రాత్రి 10 గంటలకు ఓడయడుగుబ్రదలైపోయెను. అప్పుడు విస్తారము గాలిపీచుమండెను. సముద్రము అల్లకల్లోలముగా నుండెను. రాత్రి గాఢాంధకారముగా నుండెను. వెంటనే యస్. ఓ. యస్. ను పంపగా అది నీసెట్టరుమైనకు అందెను. కొన్ని గంటలయినక రువాత "క్లాస్ మాక్యుల్స్". వెంటవెంటనే మునుగుట కారంభించెను. ఒక్క కెప్టెను తప్పతక్కినవారందరును పడవలలోకి దిగిరి కాని ఓడ మరునాడు ఉదయము 9 గంటలకు మునిగిపోవువరకు ఆప్రకృతేయుండిరి. కెప్టెను కడపటిక్షణమువరకు వంతెనంట్టుకొనియే యుండెను. చివరకు ప్రవాసోద్యోగి కెప్టెనును బలవంతముగా లాగి దింపవలసివచ్చెను. "మాక్యుల్స్" మునిగిపోయిన తరువాత ఓడవాండ్లందరును మాడుపడవలలో వెళ్లిపోయిరి. కనుమార్పుమేరలో భూప్రదేశ్ మెచ్చటను కనబడకుండుటచే కెప్టెనుయొక్క పడవ తూర్పుగావెళ్లెను. తక్కినరెండు పడవలను కలిసియుండుటకు సంజ్ఞలు కలిగి యున్నను ఉత్తరముగా పోయెను. తరంగములు హెచ్చుగావచ్చుచుండుటచే పడవలలోనికి నీరువచ్చుచుండెను. అనీటిని తూక్షణమును తోడి పారబోయుచుండవలసివచ్చెను ఆదినమంతయు ఆరాత్రి యును, మరునాడు పగలును ఆదివారమునాడురాత్రి మిస్ హోలా యొక్క కెప్టెనుగవచ్చురక్షించువరకు వారాతెడ్లతో పడవలు నడుపుకొనుచు అలలకు కొట్టుకొని పోవుచు ఉండిరి.

వారురక్షింపబడుటకు ముందటినాడు, రాత్రి తెలుపు, ఎరుపు, ఆకుపచ్చకాంతలను వెదజల్లు ఒక నమృకమైన తిరుదీపపహాయమున ఉండియుండివారు సంజ్ఞలను పంపుచుండిరి. ఈసంజ్ఞలను చేయుటకు ఒక నావికుడు దీపమును ఎత్తుగా వైకి పట్టుకొని బొటనవేళ్లమీద నిలువ వలసివచ్చెను. వాడు నీటిలో పడిపోకుండా వాని నిద్రకునునుప్పులు పట్టుకొనిరి. కెప్టెను గవరు రంగూనుకు పోవుచుండెను. అతని కిట్టివిపత్తు సంభవించినదని తెలియనే తెలియదు. తనయోడ వంతెనపైనుండి గవరు మొట్టమొదట దీపకాంతిని చూచినపుడు, నావికులకు సముద్రమార్గములను జూపుటకై సముద్రములో అచ్చటచ్చట తేలియుండు ఒక వస్తువుపైనున్న దీపమేమో యని తలచెను. కాని యొర్రదీపము పచ్చదీపము కనబడగానే యేదో లోపమున్నదని యూహించి ఆసంజ్ఞలకు జవాబుగా తిరిగిసంజ్ఞలనుచేసె. అప్పుడే యతనికి "మాక్యుల్స్" మునిగిపోయినట్లు తెలిసెను. "మిస్ హోలా" కు వైరులనులేదు. గవరువెంటనే తనమార్గమునూర్చి దీపముకనబడవై పుగా యోడను నడిపించుకొనిపోయి ఆపడవలగ్గరకు పోయెను. కాని పడవలు నీటియడుగుననున్న కొండలకు అవతలగా నుండుటచే తాను వాని నిసమీపింప లేకపోయెను. అందువలన వానిని నడిసముద్రములోనికి రమ్మని తిరిగి సంజ్ఞ చేసెను. వారెట్లుచేయగా అందరును "మిస్ హోలా" పై కెక్కించుకొనబడిరి. ఈపనిగూడ సులభము కాలేదు. ఏలయన సముద్రము పొంగిపోవుచుండుటచే ఆపడవలలో నొకటి "మిస్ హోలా" క్రిందికి పచ్చినపుడు యోడకుకొట్టుకొని భాదాపు తునకలై పోయెను.

వారందరిట్లు రక్షింపబడుచున్న సమయమున కెప్టెను కెంటిన్యూలో యస్. యస్. స్వాగతగాను ఆచ్చటికివచ్చెను.

వైను యొక్క పడవను వెదకుటకు "స్వాగతగాను" పంపబడెను. తరువాతనే స్వాగతగాను కెప్టెనుయొక్క పడవను కలిసికొని వారివందరిని రక్షించి చిట్టగాంగుకు తీసికొనిపోయెను. "క్లాస్ మాక్యుల్స్" వైనున్న వస్తువులలో ఒక్క కాగితమైన రక్షింపబడలేదు. మాక్యుల్స్ మునిగిన సరకులుండెను. ఓడ యెట్లు మునిగినదో విచారించుటకై సముద్రీయకొద్ద నొకదానిని రంగూనులో పెట్టెదరని తెలియచున్నది. (అ||వై)

పోతురెడివల్లి

(ఒక విలేఖనం)

జూన్ 23:-ఈ గ్రామము శ్రీ పుయ్యూరు రాజా గారి సంస్థానములో చేరినది. నీటిలేమిడి మునులలో నొకటి యీతేదీన యీ గ్రామంలో పూమారు పదివండ్లదుగ్గములు అగ్ని కాహుతి నయినవి. యిందు మాడుపెంతుటియిండ్లు కూడ ఉన్నవి. పు పులస్త్రీలు, పిల్లలు, కట్టుగడ్డలతో నున్నారు. పూమారు పదివేల రూపాయలవరకు నష్టమునంది. ప్రజలకు మాత్రం ప్రాణహాని కలుగలేదు.

ఉంగుటూరు

ఒకవిలేఖరి

శ్రీరామో విధ్వంసం య 21

జూన్ 24:-ఈ నిలయముయొక్క మహాశవధ యీ నెల 21 వ తేదీన జరిగినది. ఈ నిలయమును పశ్చిమగోదావరి జిల్లా ఖద్దరుబోర్డు అనుబంధముగా చేర్చుకొనుటకు తీర్మానించడయినది. ఇంతవరకు యీ నిలయముకు 910 రూపాయలు వెనుకలు అయినవి. స్థాపించిన యీరెండు మాసములలో 30 రూపాయలు ఖద్దరు అచ్చుబడినది. త్వరలో యీ సంఘము కోఆపరేటివ్ ఆర్గనైజ్డ్ రిజిస్టరు చేయబడును.

అల మా న గు

వర్షములేవు. కాల్యలో నీరు బహుతక్కువగా నుండి తూములు పొరుటలేదు ఆవువట్లు ఎండిపోవుచున్నవి.

గుంటూరు వార్తలు

కాలమానము

మైండ్ల తీవ్రత తగ్గినది. మృగశిరావ్రవేతమైన నాటి నుండియు నాకసము మేఘావృతమైయుండెను. కాని వర్షములేవు. పునాకమై లింకను వేయబడలేదు. తినుబడివస్తువుల ధరలు పెరిగియున్నవిగాని తగ్గుటలేదు. చీదజనుల యొక్కట్టులు చెప్పనలవికాదు.

మునిసిపల్ యెన్నికలు

జూన్ 20 వ తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు మునిసి పల్ భవనమున ఉపాధ్యక్షుని యెన్నికలు జరిగినవి. ఇందులకు మువ్వరు అభ్యర్థులు నిలచియుండిరి. అందు క్రియంత చట్టి నరసింహారావుగారు, జి.ఆర్. సింగుగారు, నంబూరి క్రిష్ణయ్య గారు, వీరిలో మొదటివారికి ప్రథమమున 12 వోట్లును, రెండవవారికి 6 వోట్లును మూడవవారికి 6 వోట్లును వచ్చియుండెను. వెనుకటి యిద్దరిలో లాటిరేషన్ జి. ఆర్. సింగు గారు తాత్కాలికము అదృష్టవంతులై యున్నందున వీరికిని నరసింహారావుగారికిని మరల వోట్లు నియ్యబడెను. నరసింహారావుగారికి 14 వోట్లును సింగుగారికి 9 వోట్లును వచ్చియున్నందున నరసింహారావుగారు జయమొందిరిని చెబుమెనుగారు వెల్లడించిరి. ఈయెన్నికలలో నొకచిత్రము జరిగినది. ప్రభుత్వ నియోజిత లాబ్యరు సింగుగారికిచ్చినప్పటికిని ప్రజాప్రతినిధియే జయమొందుట కనుగొను సంతోషమైయుండె! మరల నొకసారి ఆసహాయవ్యయము తలయెత్తినానున్నయది యని యీ యెన్నికలన తెల్లమొనెడి. మరల కొంతమంది ఉపాధ్యక్షు ముగానచ్చుట నుంటూనుప్రతిష్ఠను నిలుపుకొనగలిగినవని చెప్పుచుచుందు అతితయోక్తిలేదు. కొంతమంది ఆందోళనము కల్గి క్రిందు అయినవని చెప్పుచును యీయెన్నికయొక్క ఫలితమై యున్నయది.

శరీక్షలు

కాలేజీలో స్కూలు-గ్రంథములు ఫలితములు రాజధానిమొత్తములో నున్నతస్థానము నలంకరించినది. ఇందులకు కాకాధూరము ప్రొఫెసరు పి. సి. హెచ్. జూను గారు. వీరు చాచాచాలియం దుప్పించిని నిం. ఏ. పరీక్షయం దుత్తీర్ణులై కమప్రెస్టకరెగి విల్లయందు మిగల వయతోప రించుచునక్కగ బోధనల్పకై స్వతంత్రవాది- వీరు పిన్నవయస్కులు.

(విలేఖరి)

సింధియాస్త్రము నావిగేషనుకంపెనీ

మూలధనమును తగ్గించుట

వాటా వార్ల సభలో చర్చ

బొంబయి, జూన్ 23:-కంకెనీ మూలధనమును వాటా 1 కి రు 75 ల చొ॥ న 6 లక్షల వాటాలు గల రు 4,50,00,000 ల మూలధనమును వాటా 1 కి రు 15 ల చొ॥ న 10 లక్షలు వాటాలుగలదు. 1,50,00,000 లకు తగ్గించుటకు గురించి ఆలోచించుటకు ఏర్పరపబడిన వాటాదార్ల ప్రత్యేక సమావేశమునందు చాలలక్షలు జరిగెను. వాటాఖరీదులలో ఇదివరకు రు 15 ల చొ॥ న మాత్రమే యొసగబడెను. ఇంకను నొసగవలసియున్న మొత్తమును రద్దుచేయుటకు తీర్మానమున నుద్దేశింపబడెను. ఖరీదు పూర్తిగా చెల్లింపబడిన వాటాల వారికి రు 10 చొ॥ న తిరిగి ఇచ్చి అట్టి ఒక్కొక్కవాటాకును బదులుగా కొత్తవాటాలు రెంటి నొసగవలెనను తీర్మాన మత్యధిక సంఖ్యలకులచే నంగీకరింపబడెను. అంతట కొందరు పోలునుగోరి శుక్రవారమున పోలీసికొనటకు నిర్ణయింపబడెను. పోలీసుకొనవలెనని కొరుటకు అప్పుడు హక్కులేదని కొందరిల్లరిజేసిరి అంతట చాల నుద్రేకము ప్రబలెను. కాని అధ్యక్షుడు తన నిర్ణయమును మార్చుననియు శుక్రవారమునాడు పోలీసికొనబడుననియు నడిచెను. (అ||వై)

వార్తాపత్రికలలో కేసుల రిపోర్టులు

హైకోర్టులో సర్ సప్రూగారు

అలహాబాదు, జూన్ 23:- గార్డియన్ పిప్ప కేసు నందు ప్రతివాదులతరపున కొలది దినములక్రింద హాజరైన సర్ జేజు హద్దరు సప్రూగారు ఈదినమున హైకోర్టులో, ప్రధాన న్యాయమూర్తియొంటును, న్యాయమూర్తి రీసుగారియొంటును హాజరై, వై కేసునుగురించి వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడిన విచారణ వార్తలు సత్యదూరములుగను, అన్యాయముగను, పార్టీలవై ప్రతికూలాభిప్రాయజనకములుగను, కోర్టువారిన్యాయబుద్ధిని గురించి ప్రతికూలాభిప్రాయములు గలుగజేయునవిగను నున్నవని తెలిపెను.

ప్రధానన్యాయమూర్తి అప్పీలేషను పెట్టుకొనినయెడల నాపత్రికలవై చర్యదీసికొనెదనని చెప్పెను. సప్రూగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, తానంతవరకు దలపెట్టలేదనియు, ఈవిషయమున రిపోర్టింగు తప్పలన సవరింపబడుననించి వార్తాపత్రికలలో వ్యవహరింపట కనుమతి నొసగవలసినదనియు గోరెను. ప్రధానన్యాయమూర్తి గారు రండుల కనుమతి నొసగుచు, వార్తాపత్రికలలో సంతృప్తికరమగుప్రత్యుత్తర మొసగనియెడల వానిపై చర్యదీసుకొనుటకు సిద్ధముగ నుంటిమని తెలిపెను.

(అ||వై)

హైకోర్టుజడ్జిమీద కేసు

ముద్దాయి వాయిదా గోరుట

కలకత్తా, జూన్ 24:-రాయలు కలకత్తా టర్బుక్లబ్బు నందు స్త్రీవార్డుకు కెన్నెల కాంబెల్లగారు, కలకత్తా హైకోర్టులో ఆక్టింగు న్యాయమూర్తిగ పనిచేయుచున్న ద్వారక దాసు చక్రవర్తిగారిపై దెచ్చిన కేసు విచారణకు కొంతకాలము నిలిపియుంచనలె నని ముద్దాయితరపున పెట్టుబడిన దరఖాస్తును న్యాయమూర్తి జేజుగారు విచారించి విచారణనునిలిపియుంచుట కంగీకరించెను. తిరిగి ఎప్పుడు విచారించునది తరువాత ప్రకటింపబడును. టూగంజునందు రాయలుటర్బుక్లబ్బువా రాక్రమించియున్న ప్రదేశమును గురించి ఈవివాదుము గలిగెను. ఆ ప్రాంతమున గృహములనిర్మించుట కొనసాగియు యేడెరమ్మ అందు ముద్దాయిగూడ నొక సభ్యుడు. తమ హక్కులను టర్బుక్లబ్బున కొనసాగుట ఏర్పాటు నొసర్చుకొనిరి. టర్బుక్లబ్బులో స్త్రీవాక్కులలో నొక డను సర్. బాకెస్టరనుగారు రు 25 వేలను పుచ్చుకొన నుద్దేశించిరి. కాని ముద్దాయి ధనమును చెల్లింపలేదు. ఆమె త్రిమును రాబట్టుకొనుట కీకేసుదేబడెను. ముద్దాయి హైకోర్టు న్యాయాధిపతి యొంటుచే స్వయముగా హాజరుగా నక్కగోరవచ్చును. ననంబునెలలోగా చక్రవర్తిగారికి యుద్యోగము మిగియును. అందుచే వాయిదా నొసగవలెనని ముద్దాయి తరపున గోరగా న్యాయమూర్తి అంగీకరించెను. అ||వై

కాపీరైటును భంగపరచుట

లాప్రింటింగు హక్కును వారసులైన దావా

మైకోర్టు తీర్పు

లాహోరు, జూన్ 24:— మద్రాసు లాప్రింటింగు హక్కును వారసులు, లాయర్స్ కంపెనీ యను ఆఫీసు (తమిళు నా పల్లి, మద్రాసు) వారును, పంజాబు రికార్డుస్ ప్రెస్ కంపెనీ యను కాపీరైటు హక్కును భంగపరచినందున అందుకు పరిహారమునిచ్చియు, ఇకపై నిల్వకేయకుండా ఇంజనీరు ఉత్తరపు నొసగవలెననియు, “పయోనీరు” పత్రికయు “సిలిలు అండు మిలిటరీ కలెక్షన్ కంపెనీ వారును” పిటిషనును బట్టిగా, లాహోరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తేనును విచారించి, వారులుగోరినట్లు తీర్పును సరిగ్గా 3500 లను నష్టపరిహారముగ నొసగియు తీర్పుకొప్పెను. ఈ తీర్పుపైన మద్రాసు మైకోర్టులో నప్టిశేయగా, న్యాయమూర్తులు ఆల్బర్ట్ రూపు, మోతిసాగ రుగార్ల యొక్క విచారణకు వచ్చెను.

ఈ దావాను చాల ఆలస్యముగా చెప్పుటచేత ఫీర్యాదులకు పరిహారము నొసగరాదని మద్రాసులు వాదించిరి. ఫీర్యాదులు, తమ హక్కులు భంగపరచబడెనని చెప్పినవారి తరువాత మద్రాసులో నీవిషయమున నుత్తరప్రత్యుత్తరముల జరిపెననియు, అందుకు చాలకాలము పట్టెననియు, సంతుష్టికరముగ పరిష్కారముచేయవలెననియు చెప్పినందున అందుచే మద్రాసులు వాదన సంగీకరించుటకు వీలులేదనియు న్యాయమూర్తులు ధృవీకరించిరి. మద్రాసు లాన్సెట్ ను ప్రకటించుటకు భంగపరచిన నష్టముగ లెగినట్లు నిదర్శనము లేదనియు అందుచే పరిహారము సగరాదనియు వాదించిరి. కాపీరైటు హక్కు, స్వంత ఆస్తివంటిదనియు, నష్టముగ లెగినట్లు నిదర్శనముల జూపకపోయినను, వారి ఆస్తికిగల హక్కు భంగపరచబడినందులకు పరిహారము గోరుట న్యాయమేననియు న్యాయమూర్తులు తేచిరి. కాని ఫీర్యాదులు రు 500 ల పరిహారమును మాత్రమే ప్రయోజనముగోరియుండుటచేతను, అంతకంటె నెక్కువ నష్టమొందితి మని యుజ్జవాత్మకముగా వ్రాసెను, జిల్లాకోర్టు తీర్పును మార్చి, న్యాయమూర్తులు రు 500 ల పరిహారమును మాత్రమే ధృవీకరించి, పరిశుద్ధులను వారే భరింపవలెననియు తీర్పుకొప్పెరి. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరు శాసనసభ

బెంగళూరు, జూన్ 23:— బెంగళూరు సెక్రటరీ యటువలె భావించినందులకు ముఖ్యముగా బడ్జెటును గూర్చి విచారించి ఆమోదించుటకు మైసూరు శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. ప్రశ్నలకు తరములు తయారు కాలేదుగావున బడ్జెటులో ముఖ్యవిషయములను గూర్చి ఉపన్యాసము లీయబడెను. ముఖ్యమైన ప్రభుత్వోద్యోగుల జీతముల నిమిత్తము యిచ్చుగ్రాంటులను తగ్గింపవలసినదని చెప్పబడెను.

మైసూరు రెసిడెంటు

మైసూరులోనుండు బ్రిటిష్ రెసిడెంటు డబ్లియం. పి. బార్డునుగారు ఇప్పుడు సెలవుమీద నున్నారు. వీరు ఆగష్టు 15 వ తేదీన లండనులో బయలుదేరి సెప్టెంబరు నెలలో బెంగళూరు వచ్చి చార్జి వుచ్చుకొనెదరు. (ఆ. ప్రె.)

బెంగళూరు, జూన్ 24:— మైసూరు శాసనసభ తిరిగి ఈ దినమున సమావేశమైనపుడు ఆయనవ్యయపట్టికపై చర్చ సాగింపబడెను. చాల ప్రభుత్వశాఖలలో వ్యయమును తగ్గింపవలెనని చాలమంది సభ్యులు నడిచిరి. అందు ముఖ్యముగా విశ్వవిద్యాలయము అంటి పోలీసుశాఖలలో తగ్గింపవలెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

మద్యదుకాణములు

ప్రశ్నోత్తరములలో చాల ఉత్సాహము గన్పరచబడెను. సంస్థానములలో మద్యపానముకాములను తగ్గింపుటకు సరించి ప్రశ్నింపగా మద్యపానమును తగ్గింపుటమే తమ ఆదర్శములలో ముఖ్యమైనదని ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

1921 సం॥ నుండియు క్రి.పి.సి. 144 సెక్షనుక్రింద నింత వరకు సంస్థానములలోనికే వచ్చినరాజకీయనాయకు లెందరైపోయినను లాసగలదే నష్టప్రశ్నకు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఇట్టివివరములను తయారుచేయించుట అవునని మనీరవకు జోచలేదని ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఖలీఫా నెన్నుకొను నధికారము

నజదు సుల్తాను ప్రకటన

బొంబయి, జూన్ 23:— ఖలీఫా పదవిని గురించి నజదు సుల్తానుగారు గావించిన ప్రకటనను బొంబయి క్రానికలు ప్రతీక ప్రకటించెను. ఆసందర్భమున నిట్లు చెలిపెను: నజదు మొదటిసారిండియు తన స్వాతంత్ర్యమును నిలువబెట్టుకొనుటకు పాటుపడెను. అరబ్బులను దాస్యమునుండి వదలించి ఐక్యతకు నెలకొల్పి యత్నించువారి కందరకుట నజదు ప్రజలు వోడ్పడుదురు. ఖలీఫాను సందర్భమున ఏమొక్కగాని ఒక్కచేతముగాని చర్యచేసికొనజాలదు. ఇతర రాష్ట్రములతోగూడ సంప్రదింపవలెను. అందుచే తనకెట్టి యర్హతయులేని రుషియను ఇబ్నాలీగారు ఆపదవి సంగీకరించుటయందు గన్పరచిన పేరాళను మేమెంతయు నిరసింపచున్నాము. ఈ విషయమును పరిష్కరించు నధికారము అన్ని మహమ్మదీయ జాతులకు గలదు. ఈ విషయమును ప్రపంచ మహమ్మదీయ ప్రతిఘటన మావేళమునందు నిర్ణయింపవలెనని ఈజిప్టుభారతదేశముల వారు గావించిన నూచనతో మే మేకీభవించుచున్నాము. జజిరతుల్ అరబ్బును దాస్యమునుండి విముక్తిచేయుటకు ఖలీఫాకు కరుణను ఎన్ని యొక్కప్రయత్నముల పడినాధించిన భారత మహమ్మదీయులకు సుల్తానుగారు కృతజ్ఞతను చెలిపిరి. ఈ ప్రకటనయొక్క విలువ ఆతిథ్యముగైక వర్ణించుటకు సాధ్యముగాదనియు భావించితేకాదు లీ ప్రకటనను అరబియా స్వాతంత్ర్య పోరాటమున దరిత్రయందు ప్రధానమైనదానిగవర్ణించెదననియు బొంబయి క్రానికలు ప్రతీక వ్రాసెను. (ఆ. ప్రె.)

మలబారు టెన్సిబిల్లు

జిల్లా సీనియర్ ఆఫీసులకు

గవర్నరుగారివద్దకు రాయభారము

ఉరకమండలము, జూన్ 24:— మలబారు జిల్లావహా సభా రాయభారవర్తమానము కొల్లెంగోడురాజుగారి నాయకత్వముక్రింద, సెక్రటరీ యటువలె, గవర్నరుగారిని దర్శించి, మలబారు టెన్సిబిల్లును గురించి మనవిచేసికొనిరి మలబారు వ్యవహారములను చూచుచున్న సర్ ఆఫ్ ది న్యాయశాఖను, టెన్సిబిల్లును చూచుచున్న సి. పి. రామస్వామి ఆయ్యరుగారును, గవర్నరుగారికి సహాయముగ నుండిరి. మలబారులోని జిల్లాలు, ఎన్నియో శతాబ్దములనుండి భూమిహక్కు ననుభవించుచుండిరనియు ఈక్రింద తెలిపినవలె వారిహక్కులకు చాలభంగముగలుగుచున్నదనియు, రాయభారవర్తమానము వారిచేలిరి. ఈవిషయమున శాసన మొనర్చుట కిప్పుడెట్టి యవసరమును లేదు. ఒకవేళ నిట్టి శాసన మొనర్చినను మలబారు పరిస్థితులలో విప్లవము గల్పించి, విపరీత ఫలితములకు కారణమగునని వారు చెలిపిరి.

గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు వారు చెలిపిన విషయములను మనస్సుతో జ్ఞాపక ముందుకొనెదననియు, మలబారు భూసమస్యను గురించి వివరముల చెలిపింపుట కింతత్వరలో సీరాయభారవర్తమానము రవకాశము నొసగినందులకు సంతోషమును చెలిపిరి. ఆ. ప్రె.

ఆంగ్లో యండియను సంఘములు

అఖిలభారత సంఘముగా చేయుట

కలకత్తా, జూన్ 24:— నిన్న ఆంగ్లో యండియన్ జాతీయ డేస్ సభలో ఆంగ్లో యండియను సంఘముల సన్నిధిని అఖిలభారతదేశమునకు ఒక టెన్సెంసుగా చేయవలసినది కర్మ లో గిడ్డిపెను. బార్దన్ యింకా అపర్యాయము ప్రార్థించిరి.

బెంగాలు ఆంగ్లో యండియన్ అండు డోమిన్ టెన్సు ఆస్సోసియేషన్ అనుపేరును ఆంగ్లో యండియన్ అండు యూరపియను అసోసియేషన్ అని మార్పును ఒక తీర్మాన ముమోదించుటకు, కర్నల్ గిడ్డి గారు యవస్థించుచు, ఆంగ్లో యండియనులు హిందూదేశమున నివసించుటకు వీలులేదని భారతీయులు బెదరించుచున్నారనియు యాదేశరింపును గూర్చి హిందూదేశభాషాపత్రికల తమచేతులలో కలిగియున్న సంస్కార విధానకర్తలు రెండు చేయుటకు ఆసంద్యులైయున్నారనియు చెప్పిరి. ఇప్పుడు ఆంగ్లో యండియనులలోనున్న నిగోళి గనునకు సర్వీసులను భారతీయుల పర మునస్సులయే ముఖ్యముగా కారణమనిపించుట లేచిరి. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

జూన్ 25-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

వనియలు రూ 1-కి	రు 85-0-0	మొదట 45-0-0 ముఖ
చియ్యము బస్తా		మొదట, వరకు
కునుమ తెనాలి	,, 48 గలవి	రు 18-0-0 14-0-0
నెల్లూరి	,, డిటా	,, 16-8-0 17-0-0
డిల్లీ	,, డిటా 45 గలవి	,, 16-8-0 17-0-0
రాగులు రూ. 164 బస్తా 1-కి	,, 8-12-0	9-0-0
నవ్వులు	,, 24-0-0	26-0-0

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

కందుల బస్తా 1-కి	రు 205	రు 11-0-0 రు 12-0-0
సెనగలు	,, డిటా	,, 10-12-0 11-8-0
పెసలు	,, డిటా	,, 10-12-0 11-4-0
మినుములు	,, డిటా	,, 12-8-0 18-12-0
ఉలము ర 164	,,	,, 9-4-0 10-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె రూ 1-కి	రు 160-0-0	170-0-0
నెయ్యి రు 1-కి	,, 14-0-0	26-0-0
కొండాపురం శేరునెనకవస్త్రరూ 1-కి	,, 60-0-0	62-0-0
యితర ప్రదేశము	,, 55-0-0	58-0-0
శేరునెనకనూనె గానుగ రూ 1-కి	రు 142 మినుకనూనె 185	
అమలము నూనె రూ 1-కి	రు 172-0-0	175-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపనుపు రూ 1-కి	రు 210-0-0	215-0-0
కూరపనుపు	,, 160-0-0	165-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) రూ 1-కి	రు 80-0-0	112-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఖ్య 1-కి	రు 45, 50	
కాశమాన్తి పాయకట్టు	,, 60, 70	
బెల్లము రూ 1-కి	రు 85-0-0	50-0-0
చింతపండు రూ 1-కి	రు 26-0-0	42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టులు రఖం రూ 1-కి	రు 38-0-0	40-0-0
చదరం	,, 87-0-0	41-0-0
రత్నండు	,, 87-0-0	42-0-0

(6) లోహములు

కండి 100 రులము	రు 78-0-0	84-0-0
బంగారము, రులము 1-కి	రు 25-8-0	25-8-0
నవరస 1-కి		16-2-8
ఇత్తడి రూ 1-కి	రు 296-0-0	298-0-0
రాగి డిటా	రు 840-0-0	845-0-0
అస్కా చక్కెర ర 1-కి	రు 48-0-0	48-4-0

(7) రంగులు చిల్లరైన

అత్తకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రు 92-0-0
కొట్టి కప్పుడు	డిటా	డిటా
సింహం	డిటా	డిటా
4 గుర్రం	డిటా	రు 86-0-0

మేడమీదినుండి క్రిందబడి చనిపోవుట

బొంబాయి, జూన్ 24:— గృహనిర్మాణ కంట్రాక్టరులగు మెస్సర్స్ న్యాయ అండుకోయెక్క సి.సి. న్యాయశాఖకి నేటి యుదయమున విషాదకరమగు ప్రమాదము సంభవించెను. కోట దగ్గర ఘోర్మ వీధిలోనున్న తమయింటిపై దావామీద వీరు నిలచుండియుండగా శరీరము తూలి 50 అడుగుల ఎత్తునుండి భూమిపైబడిరి. స్మృతి దప్పియుండగానే నెంటుజార్జివైద్యశాలకు తీసికొని పోయెను. అచ్చట గాయములచే నతడు మధ్యాహ్నమునకు చనిపోయెను. (ఆ. ప్రె.)

అమెరికను వైమానికులు

కలకత్తా, జూన్ 24:— అమెరికను వైమానికులు జూన్ 25 వ తేదీన తెల్లవారుజామున బయలుదేరి ఆంధ్రయు సరిగానున్నయెడల 2 వ తేదీకి కలకత్తా వత్తురని అమెరికను కాంసలు జెనరలు శేడు తెలియజేసెను. వైమానికులకు సపర్య లా సరించుచున్న మాడు డిప్రొయియలలో నొకటి వారికంటె ఒక దినము ముందుగానే కలకత్తాకు వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

విదేశములందలి భారతీయులు

(బనారసిదాను చతుర్వేది గారు)

ఒక విధానము

నేను తూర్పు ఆఫ్రికానుండి వచ్చినతరువాత విదేశములందలి భారతీయుల విషయమున మహాత్మాగాంధీగారితోను, గాంధీజీనివాస శాస్త్రీ సి. ఎఫ్. ఆంధ్రూస్, సర్ కేజుబహదూరు సప్రూగర్లతోను ముచ్చటించితిని. బయటనున్న మన స్వదేశీయుల గూర్చి యేమిజేయవలయున్నది అని నేను వారి నడిగితిని. వారు వివిధ రాజకీయాభిప్రాయములుగల వారయినను ఒక విషయమున అంగీకరించిరి. ప్రజాభిప్రాయమును బలపరచుము, ప్రజలలో ప్రబోధము గావింపవలెనని అని వారు చెలిపిరి. అది యెట్లు జేయవలయున్నది. పత్రికలలోను ఉపన్యాస వేదికలపైనను ఆందోళన సాగింపవలెను. ఉపన్యాసములు వినుటకు మనప్రజ విసుగు చెందియున్నారు. కావున ఆపనికి సి. ఎఫ్. ఆంధ్రూస్ గారో లేక గాంధీజీగారో పూనుకొనినగాని ఉత్సాహ ముండదు. వారు ప్రత్యేకముగా యీపనికి పూనుకొనుటకు వ్యసనం లేకుండును గావున యింక మనము జేయగలసినది పత్రికాప్రచారము మాత్రమే అంగీకరించు పత్రికలు రెండు నీవిషయమున సానుభూతి గలిగియున్నవని ముందుగా జెప్పవలసియున్నది. కాని ఒక ముఖ్యవిషయ మాలోచింపవలసియున్నది. కొన్ని కష్టములను యిట్లు రదులను ప్రజల కెరుకపరచినపుడు చాటిని దొలగించు సాధనములను గూడ సూచింపవలెను. పత్రికాచదువరులకు మన ముఖ్యాశయము చెబువనిది ప్రచారము జేయుట అసహ్యముగా నుండును. ఒక మఖ్యోద్దేశము ననుసరించి ప్రచారము జేయవలెను. కాలనీలలో బ్రిటిషు నిరంకుశత్వమును వైల్లడి జేయుటే మన యాశయ మగుచో దానిని బట్టియే ప్రచారము చేయవలెను. విదేశములందలి భారతీయుల యొక్కట్టులు దొలగించుటకు ఒక విధానము నేదీయును సూచించుటకు వీలులేదు. వివిధకాలనీలలో పరిస్థితులు వివిధ రీతులుగానుండును. అన్నియు ఒక్కసారి బాపుటకు ఏకసాధనము స్వరాజ్యము సంపాదించుటయే. అమాట యెల్లకడ చెలియును. కాని యీలోపున సత్వరముగా ఉపశమనము గలుగజేయవలెను. మనస్వరాజ్యము సాధించువరకు విదేశములలో బాధనొందుచున్న సోదరుల గతియేమి గాను, ఈ లోపున మన మొక కార్యక్రమ మేర్పరచు కొనవలెను. ఈ దినవనాకటి సూచింపబడినది.

- (1) విదేశముల ప్రకటనలను ప్రచురించుట
- (2) మలయాళ, సింహళము, మారిషసుదీవులకు విచారణ సంఘముల సంపుట.
- (3) తూర్పుఆఫ్రికాను కొందరు ప్రచారకులసంపుట.
- (4) కాంగ్రెసునుండి విదేశములకొరకు ఒకటి యేర్పరుచుట.
- (5) సంలి రాష్ట్రములయందు చెన్నరాష్ట్రమునందు విదేశముల నుండి తిరిగి వచ్చినవారిస్థితిగతులను విచారించు సంఘము నేర్పరుచుట.

ప్రకటనలు:—ప్రస్తుతము మనకు ఖాదీపత్రిక గలదు. అది అన్నిపత్రికలో ప్రకటింపబడును. ఎల్లరు చదువుటకు వీలుగ నుండును. విదేశీయుల పరిస్థితుల పత్రికను స్థాపించుటకు చాలడబ్బు కావలసియుండును. కాని హిందీ తమిళ ఆంగ్లభాషలలో కరపత్రికలు ప్రకటించిన ఉపయోగ ముండును.

మలయాళ, సింహళ మారిషసుదీవులకు విచారణ సంఘములు:—విదేశములందున్న 21 లక్ష భారతీయులలో 10 లక్షలు అనగా 3/4 వంతుకు పైగా మైసూరు దీవులయందు నున్నారు. ఈ దీవులను మనము ఆక్రమణజేయుట సోచనియును. ఈదీవులగూర్చి మనము స్వయముగా తెలిసికొన వలసియున్నది. కావున అచ్చటి పరిస్థితులను విచారించి షాద్దు జేయుటకు ఒకసంఘము నేర్పరుపవలెను.

తూర్పుఆఫ్రికా:—విదేశమునందలి భారతీయుల యొక్కట్టు పేరు చెప్పుకొని మనము రాజకీయాదర్శముల గాధింపనెంచు చుంటిమే గాని వారికి యేమియు సహాయము కలుగజేయవలెనని వారిలో కొందరు భావించుచున్నారు. భారతీయులు తమను గూర్చి యేమియు శ్రద్ధగైకొనలేదని వారు మరెట్లెరుచున్నారు. కెన్యాలోని లిగవు నాగ పురం గూర్చు తగవులంత ప్రాముఖ్యమైనది గాదా యని స్వాప్రజ లడుగుచున్నారు. కెన్యా విషయము దర్శనమున మన కాంగ్రెసుక్రిమను కొంతవరకు మార్చవలసి

ఆంధ్ర నాటక సాహిత్యపరిషత్తు

సాహిత్యసభాధ్యక్షులగు శ్రీ శతావధాని కాశీ కృష్ణాచార్యులుగారితో సంభాషణ

ప్ర:—గద్యపద్యములకు ఒకేస్థాయి నుపయోగించుట మీ ఆభిప్రాయమా?

ఉ:—గద్యపద్య విచక్షణయందుకన్న భావమునందు దృష్టియుంచిన, స్థాయి సంతులనం నే యలవడును.

ప్ర:—అప్పుడేమగును?

ఉ:—రసోచితమగు, స్థాయిస్వరములు, వాచకమున తమంతతాము దొరలును.

ప్ర:—స్థాయి, భావమును నిర్ణయించునా?

ఉ:—కాదు! స్థాయి, భావమును సూచించును. స్థాయి స్వరములకు, భావమునకుగల సంబంధము, శబ్దమునకు అర్థమునకుగల సంబంధమును పోయించును. భావమునకు శబ్దమునకి యర్థముని యెట్లు సంకేతసిద్ధముగ గ్రహింపబడునో అట్లే, యీస్థాయిని, యీస్వరమున శబ్దముచ్చరింపబడిన, నీ భావమును సూచించునని, యనుభవసిద్ధముగ గ్రహింపబడును.

ప్ర:—ఈనిర్ణయమున ప్రమాణమేమి?

ఉ:—అనుభవములేమగు బుద్ధి

ప్ర:—అభినయవర్తకాదుల విషయము మీ యభిప్రాయమేమి?

ఉ:—మనయనుభవమునకు తోడ్పడునంతవరకు గ్రహింపవచ్చును.

ప్ర:—కాన, శాస్త్రమున, చలయు మార్పులు చేయుటకు మీకు సమ్యక్తమనియే నా విశ్వాసము.

ఉ:—శాస్త్ర, ప్రవృత్తిని, దేశ, కాలములు ప్రతిఘటించిన, దానికి శాస్త్రత్యేమే ఒప్పుదు.

ప్ర:—(స్వరమున భేదము) ఉచ్చారణ స్వరమునకును, సంగీతస్వరమునకును భేదమేమి?

ఉ:—ఉచ్చారణ స్వరము, పదార్థాభివ్యంజకము, సంగీతస్వరము, వర్ణనిరపేక్షమగు రంజకశబ్దము?

ప్ర:—నాటక భాష కెది ప్రధానము?

ఉ:—శబ్దార్థాభివ్యంజకమగు స్వరమే ప్రధానమునట అనుభవవేషము సంగీతము, వర్ణనిరపేక్ష రంజకత్వమున, భాషను తోసిరాజనగలదు. వర్ణనిరపేక్షముగనే యానంపము లభింపజేయు, స్వరపుంజమున, వర్ణమాలకమగు స్వరము ప్రాయశః అంతర్నితమై, స్వత్వమును విడుటయం దాశ్చర్యము లేదు. ప్ర:—సంగీత సాహిత్యములు, సరస్వతి సునందయై యుండ, నీయది సంగీతరసము, యీయది సాహిత్యరసము అని, విడదీయ సాధ్యమా?

ఉ:—మీరు ప్రమాణముగా గ్రహించిన శ్లోకమున సంగీతముపై సాహిత్యం సరస్వత్యాస్తగద్యముమని యర్థము ఉత్తరార్థము నడిగిన యెట్లు తారతమ్యము గలదో, యదియే తెలుపగలదు.

ప్ర:—పతాకాదిసామ్యముల స్వీకరించుట మీ ఆభిప్రాయమా?

ఉ:—అందు కొన్ని సంకేతసిద్ధములు పేతువాదమును సహించవు. కావుననే స్వతోదుర్బలములు, శంఖ ముద్రాదుల పతాకే అతర్క్యములనియైన ననవచ్చును. అనుభవ మూలకములగు హస్తాదు లెప్పుడును, దేశకాల పురస్కృత్యమగు మార్పు నందుట సహజము. అట్లుకాకున్న, క్రియమిత్రుని గృహిణిని నిష్కర్షణం హృదయమున సమర్పిండు నాచారముగల పాశ్చాత్యుని - దేవుని కపాథ్యుకావచ్చును. హస్తాద్యభివ్యంజకము, దేశ కాల్యత భేదములబట్టి, యధారంభమును, యాసారమును బోయరు. ఇట్లే, స్వర, స్థాయిభేదములగూడ దేశ, కాల, భేదముల గమనింపవలసివచ్చును. ఒకటిలేఖరి.

యందునను ఒక తీర్మానము డిల్లీసభలో ప్రతిపాదించబడినది. కాని దానిస్థానే, విదేశపరిస్థితులనుగూర్చి ప్రజలలో ప్రబోధముగావింపవలెనను సవరణ ఆమోదించబడినది. ఏమనెలలు గవచినవిగాని యేమియుజరుగలేదు మనము వారికేరీతిగనైన సాయము చేయనన్నామో లేదో తెలిసికొనుటకు కెన్యా ప్రజలు తొందరపడుచున్నారు.

కాంగ్రెసులో విదేశ శాఖ యేర్పరుచుట:—

ఇటీవలను యేర్పరుపవలెనని మనకాంగ్రెసును గోరుచు దక్షిణాఫ్రికా భారతీయ మహాసభవారు తీర్మానించిరి. ఈ నూతనను ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమువారు తనకీతిని విచారించవలసియున్నది.

తిరిగివచ్చినభారతీయులు:—వీరిస్థితిగతులను గూర్చి లెగిన విచారణ జేయవలెను. ఇది ముఖ్యముగా సంలి రాష్ట్రములకు మదరాసురాష్ట్రమునకు మాత్రమే సంబంధించినది. కాంగ్రెసు సంస్థానరాజు ఈవిచారణ జరుగవలెను.

విదేశములందలి మన సోదరులగూర్చి తెలుసున్నపనికి యిదియొకనూతన. ఇదిజరుపుట కష్టసాధ్యముగాదు. కొందరు ప్రచారకులను కొంతసహాయముసంగించు, తప్పక నెరవేరును.

అమృతబిందు

రెండు మురుగునునీరు తోడుబండ్లు (కరవి) రెండు మలముతోడుబండ్లు (యనుపవి) వివరము కావలసినవారు డైరెక్టర్ గారికి వ్రాయవలెను. చీరాల మునిసిపల్ ఆఫీసు, రా. సుబ్బారావు 10-6-24 డైరెక్టర్.

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల

మహాంటుగోడ్డు, మద్రాసు

చెన్నపురి ఆయుర్వేదకళాశాల 1924 సంలిరం జూలై నెల 2 వ తారీఖు బుధవారమునాడు తెరువబడును. అన్నితర గతులలోను విద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. ఆయుర్వేదభూషణ సంస్కృతము 4 సంలిరములుచదువలెను. భేషగ్యర అరవము, తెనుగు 4 సంలిరములు చదువలెను. లఘుక్రయ డిటో 2 సంలిరములు చదువలెను.

సంస్కృతవిద్యార్థులు జీతములుచెల్లింప నవసరములేదు. తతిమవారు కల 1-కి రు 4-8-0 లు చొప్పున ఒకసంలిరము నకు 8 దఫాలు చెల్లించవలెను. లేక దఫా 1-కి రు 15-00 చొప్పున రెండుసార్లు చెల్లించవచ్చును.

బోర్డువారిచే ఫార్ము చేయబడువారిని దేశభాషలలో జూలై మాసమునుండి డిసెంబరులోగా అనగా 6 మాసములలో వైద్యమునందు తండ్రికు చేయుటకు ప్రధానోపాధ్యులుగారికి ఇచ్చగలదు. దీనికి రు 30 లు ముందుగానే చెల్లించవలెను.

సంస్కృతవిద్యార్థులకు కొన్ని విద్యాభివేషనములు మాత్రమే గలవు. దేశభాషలలో చదువ నుద్దేశముగలవారందరు జీతములకై ఆయా లోకలోబోర్డువారికి దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను. విద్యార్థులందరును ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులై యుండవలెను.

ఆ. లక్ష్మీవతి బి. ఏ, ఎం. బి అండ్ సి. ఎం, ప్రిన్సిపాల్, మద్రాసు ఆయుర్వేదకళాశాల.

టిక్-టాక్ అను గడియారము

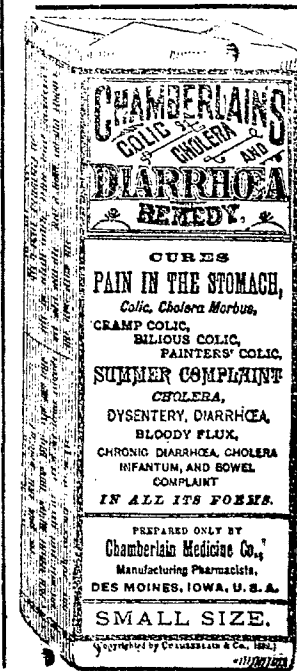
ఇది నూతనముగ జెర్మనీ దేశములో తయారుచేయబడినది. ఇది గోడకు తగిలించుటకు మిగుల అందముగను, సౌగంధ్యము ఉండును.

అందులో కనుబడియుండు ప్రకారమే మిక్కిలి అందముగనుండును. నూతనముగ తయారు చేయబడి, ఎల్లకాలమును బాగుగ పనిచేయును. చాలకాలము నమ్మకముగ పనిచేయును. ఎల్లప్పుడును ఉపయోగించును.

టిక్-టాక్ ధర 1-కి రు 3-0-0 తపాలఖర్చులు ప్రత్యేకము వి. ఎస్. వాచ్ కంపెనీ తపాల పెట్టె సం. 105. మదరాస్.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0 ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జిల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలదు అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

చేంబర్లెన్ గారి శూలనాప్తి అతి సార నివారిణి (1) ఈ యధమును సేవించుటచే కడుపునొప్పి, గ్రహణి, అతిసారము, శూలనాప్తి, పేగు సంబంధ మైన వ్యాధులు మున్నగునవి అత్యద్భుతముగా కుదురును. అన్ని జాగాలలో విక్రయముగకు దొరకును. శికి

వృత్తాంతలేఖలు

మలుగురు

(హిందూపురం తాలూకా)

మా దురదృష్ట మేమియోగాని చుట్టుపట్ల బాగుగవర్షము మువచ్చినను, మా గ్రామమునకు మాత్ర మింతవరకు సరియైనవర్షము వానకూడ రాకయున్నది. దాదాపు ఐదుసంవత్సరములనుండి మాచెరువు నిండదు, పంటలు లేక గ్రామస్థులందఱును తిండికిగాను పడుపప్పువెప్పనలవిగాదు. బాగుగవర్షము సంపాదము లన్నియు ఇప్పుడు ఒక పూట పన్నునడియుండవలసిగోపిపట్టినది. ఇకమాలమాదిగలలో యశకులు, కాశీచెట్లకును, కన్నబొడి కిని వలసబోయియున్నారు. నయస్కులైయు, గ్రామములేక యు, ఆనుక్షణము మరణించుచుండు పశువుల మాంసమును మాత్రమే దిని పోషింపవలసి జీక్కుబట్టుకొనియుండు, పంచమ సోదరులను చూచిన హృదయము పగలకమానదు. రైతుల కా తిండిలేదు. చురువుకొన్నవారలూ, రామాయణములో పిడకలాట యను నట్లు, వ్యాజ్యములనుపెంచి ప్రజలనుపీడించుకొనితినుచుం దురు. మా గ్రామ మిప్పుడు, చుట్టుపట్లగల జూదగాండ్రందఱికిని రంగస్థలమైనది. మీనాపు, వక్కాముప్పి యాడనిదినమే లేదు. ఈయట్లసారాంశమప్పుడే గ్రామమునందలి చిన్నచిన్న దొంగతనములలో దేలుచున్నది. ఇండ్లమందఱుండు చెంబులు, బిందెలు, మాయములనున్నవి మాకుగల భయ మేమన ఈసర్వనాశకరములగు యాటలు పనిపాటలులేక కూర్చొనియుండు వీరుయెఱులలోగుండ వ్యాపించినవి. గ్రామశాంతికి భంగకరములగు దుండగము లెప్పుడుసంభవించునో యని మేముభయపడుచున్నాము. వృద్ధికిరావలసినయువకు లెందరో అవ్వలపాలై, ఈయట్లకై తమయాత్తులను పోగొట్టుకొన్నారు.

గ్రామాభిమాని

తిరువతి

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునసిచాలిటి. మీటర్లు

జూన్ 28:—ఇటీవల ఈ యూరులో నిండల్లోనుంచ బడిన కొఠాయీలు మాయించివేయబడినవి. నీళ్ళకుగాను మిక్కిలి యిబ్బందిగానున్నది. వీళ్ళు లలో భర్త్యుకొఠాయీలు పెచ్చుచేయనియెడల మునిసిపాలిటీవారు పురవాసులను ఎంతయు బాధపెట్టినవారగుదురు.

ఖద్దరు

నెలకు పూర్వము ఈయూర నూలువడుకుటలో పోటి పరీక్ష చేయబడినది. బాలురు పెద్దవారు అనేకులు నూలువడు కుటకు వచ్చి తమనేర్పరితనమును ప్రదర్శించిరి. ఆనూలంతయు సుబర్బుతికి పంపి యేదియులేదుమా తెలియజేయవలెనని జిల్లా కార్యదర్శిపంపియుండెను. సుబర్బుతీల ఆశ్రమమువారు పరీక్షలో 10 యేండ్ల బాలుడు రామయ్య అనంతనికి ప్రథమ బహుమాన ము ఇయ్యదగునని తెలిపిరి. వారి యభిప్రాయముకేరకు 19.6.24 సాయంకాలము చిత్రాలచావిడిలో సభ జరిగెను. మరలరా శ్రీ రాజా బొ. రామకృష్ణరాజులుంగారు, ఢిల్లీ అసెంబ్లీమెంబరు సి. దొరసామయ్యగారు మున్నగు ప్రముఖులు విచ్చేసిరి. భజన అయిన వెంటనే దొరసామయ్యంగారు ఖద్దరునుగూర్చి చక్కని ఉపన్యాసమొసంగిరి. తర్వాతవారలే తిరుపతి వ్యాపారజనులచే బహూకరింపబడిన చక్కని కెండిగిన్నెను, ఖద్దరు వస్త్రములు ఆబాలునకు ఆశీర్వాద పూర్వముగా దయచేసిరి. తిరుపతియందు నూలువడుకుటయెడను ఖద్దరవ్యాపకమునెడను ఉత్సాహము పెచ్చుపెరుగుచుండుట సంతోషదాయకము.

నాటకములు

చిత్తూరు శ్రీరామ విలాస సభవారు ఇచ్చటికివచ్చి నూ తనముగా నిర్వహించిన నాటకాలలో “శ్రీ కృష్ణలీల” “రామదాసు” అను నాటకముల ప్రదర్శించిరి. శ్రీ కృష్ణవేదము దాల్చిన యిద్దరబాలురయొక్కయు, “రామదాసు” పాత్రము దాల్చిన రాఘవేంద్రరావుగారియొక్కయు “కలీద” నాగయ్యయొక్కయు ప్రజ్ఞ ప్రశంసాపాత్రము.

విద్యారంతులు నాటకకళకు వన్నెనొసంగుచుండుట చేత ఆశ్చర్యమునందగితిమ. - బావ యంతయు వృద్ధియగుచున్న దని చెప్పుటకు ఇట్టిసభలే తార్కాణములు.

మితమరణములు

8 రోజులపూర్వ మొకమిగుడు బావిలో నొక బ్రాహ్మణ బాలుడు స్నానము చేయుచుండి కాలుజారిపడి గతిం చెను. అదే బావిలోనేడు మఱియొక మనుష్యుడు పడిచని పోయెను. ఇట్టి విచిత్రమరణము లింక ననేకములు జరిగి యున్నవి.

దక్షిణ హైద్రాబాదు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఇచ్చటి ఆదిహిందూస్త్రీలలో ముగ్ధీల నబదు వారు కొందరు గలరు. వీరు వివాహముచేసికొనక వ్యభిచారదోషము నకు పాల్పడుచున్నారు. అజ్ఞానులగు తల్లిదండ్రులు దేవతల పేరవీరిని అవివాహితులుగా నవలీలెయ్యుచున్నారు. ఈముగ్ధీలకు మహమ్మదీయులలో గూడ సంపర్కము గలదు. అయినను శుభాశుభకార్యములయందు వీరు ఆదిహిందువులగృహములలో పెత్తనదారులుగా అధికారము చలాయించెదవని తెలియుచున్నది. వీరు సంస్కరింపబడకన్న ఆది హిందూసంఘము కళంకరహితమై అభివృద్ధికి రాజాలవని ఇచ్చటి ఆది హిందూ నాయకులు తలంచి ముగ్ధీలను వ్యభిచారిణులను, సంసారులుగా మార్చుటకు తీవ్రమైన ప్రయత్నము జేయుచున్నారు. దీనియందు వీరిలో సంబంధముగల మహమ్మదీయులెల్ల కొన్నియట్లుం కములు గలుగుచున్నను, పోలీసువారి సహాయమున తలపెట్టిన కార్యము జయప్రథముగా సాగుచున్నది. ఇదివరకు హైద్రాబాద్లోని వానాభాగములయందు ఇట్టసభలు జరిగినవి. గత బుధవారమునాడు ఆజంజానీరోడు ప్రక్కన నున్న మైదానములో బహిరంగసభ జరిగెను. సుమారు ఆరువందలమంది ప్రేక్షకులు సభ నలంకరించిరి. ముగ్ధీలసంఖ్య విశేషముగా నుండెను. ముగ్ధీలు సంస్కరింపబడినచో అనేకమంది మహమ్మదీయులు బాగుపడెదవని, భావించి పోలీసు అమీనుగారు సభ జరుగుటకు గడిగినయాటంకములను వారించిరి. శ్రీభాగ్యరెడ్డిగారు మాతంగ మహాజనసభయందు ముగ్ధీలసంస్కరణావశ్యకతను గురించి సభ్యులవనంబులను నమ్రునట్లు గంభీరపన్యాసము సలిపిరి. అనేకమంది ముగ్ధీలు సత్ప్రసన్నులవారమై యుండెదమనియు అన్యవత్సల సంపర్కమును బొత్తిగా వదలెదమనియు వాగ్దానముజేసిరి. అంతట వీరందఱు పుష్పమాలికలచే సన్మానింపబడిరి.

శ్రీమాన్ దూపాటి శేషచార్యులుగారు నల్లగొండ జిల్లాయందు చారిత్రకపరిశోధనసంబంధమైన కాసనములను, తాళపత్రగ్రంథములను సంపాదించుటకై హైద్రాబాద్ ఆంధ్ర జనసంఘముపక్షమున సుమారు నెలపదిహేనురోజుల వరకు పర్యటన మొనర్చి స్థానమునకు తేరిరి. పర్యటన నివేదిక త్వరలో ప్రకటింపబడు నని నమ్ముచున్నాము.

గత శుక్రవారము సాయంత్రము విశేషవర్షనీ నాటక కాలయందు ఆయుర్వేదవైద్యమండలి పక్షమున కీర్తిశేఖరైన హాకిం హరి గోవింద్ గారి జ్ఞాపకార్థము సభ జరిగెను. వైద్య భూషణం, తర్కశిరోమణి బహదూర్లులను పండిత జగన్మోహనగారు అగ్యక్షత వహించిరి.

ఆయుర్వేదయూవానివైద్యులు అందరు సభనలంకరించిరి. వీరిలో మహమ్మదీయులుగూడ నుండిరి. ఆయుర్వేదవైద్య ప్రభావమును గురించి యుపన్యాసము జరిగెను.

కాజీపేట బలహరుషా రైలుమార్గమున మానేరునదిపై కట్టబడుచున్న సంతేన పూర్తియైనది. రాబోవు నెలకండి రయిలు పెద్దపల్లె పైన మరయొక స్టేషన్ వారు సదుపయోగము.

శ్రేష్ఠ శు 2 నాడు మార్కాటేటయందు వర్తకసంఘము పక్షమున బహిరంగసభ సమావేశమయ్యెను. ఉస్మానియా కళాశాల విద్యార్థులగు శ్రీయంత కోదాటి రామకృష్ణారావు గారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీమాన్ దూపాటి శేషచార్యులు గారు పరిశోధక సంబంధమైన తమ పర్యటనమునందు తమకు గలిగిన యనుభవమునుగురించి ఉపన్యసించి వర్తకసంఘమువారు చేయుచున్న పనిని పర్యూహమున కొనియాడిరి. శ్రీలాభిశేట్టి లింగన్నగు ప్రగారు స్వసంఘాధికరణముగురించి చెప్పిరి.

నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దిగువ నుడవారిచిన విల్లులో తయారగుచున్న బసీ నులు, హిందూదేశపువిల్లు నూలులనున్నూ, ఖద్దరునూలుగూ, నున్నూ, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నూ, సకలమైనపట్టుపున్న, ప్రత్తి, వస్త్రరాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరసమైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పిలుగా యుండే లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చొకగా యేర్పాటు చేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోలశేలు) మొత్తపు ఖేరమునకు, కంట్లాట్టులకు, చాలా వ్యాపారవిశ్మ కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు తేలియగోరినవారు యిక్రింది విలీనమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాక్సు ౧ కి ఖరీదు, ప్యాక్సు శ్రీ ౪ 6.0.0

మానేజరు:— అంధ్రప్రదేశ్ రిమిల్సు, బెజవాడ, దక్షిణఇండియా.

శ్రీ విశాఖపట్టణ జిల్లాసంఘ

కార్యనిర్వాహకవర్గమువారి సభ

తీర్మానము 1. దేశసేవారుంధరులును ధర్మానుష్ఠానపరులును. అసహాయోద్యమ పారంభమునుండియు స్వతుటుంబ సహితముగ ఉద్యమాభివృద్ధికి పాటుపడిన జిల్లానాయకులును, వి.జి. జా. స. ఘోషకోశాగ్ర్యములును అనుక్రిమిల్లిమడుగుల బంగార య్యవంతులుగారు దుష్టజ్వరపీడితులై అకాలముగ మరణము నొందుటవలన అసహాయోద్యమమునకును ఈ సంఘమునకు తీరనికొరత కలిగినది. కాన ఈసంఘమువారు అమితదుఃఖితులై పంతులుగారి సహభర్తృవారికి యగు శ్రీల. తాంబగారికిని, దేశాభిమానమునను, దేశసేవకు తమతంత్రీకారికి తీసిపోవని కుమార రత్నయ్యగు శ్రీ కోపండ్రం మస్వామిగారికిని వారితుటుంబమువారికిని ఈ సభవారు తమహృదయపూర్వక సానుభూతిని తెలియపర్చుచున్నారు. కీర్తిశేఖరైన శ్రీపంతులువారి ఆత్మకు శాంతి నొసంగుగాక యని ఈ సభవారు పరమాత్ముని బ్రార్థించుచున్నారు. శ్రీ పంతులువారి స్మారకచిహ్నముగ వారి ఛాయాపటమును తయారుచేయించి జి. జా. సంఘకార్యాలయము ననుంచుటకు తీర్మానించుచు, అందుకు ఖర్చు 100-0.0లు మించకుండునట్లు తీర్మానించు చున్నాము.

తీర్మానము 2. 3. 4. 5. వివిధజిల్లల యామోదములు.

తీర్మానము 6. శ్రీయంత క. వేం. సత్యనారాయణమూర్తి పంతులుగారు 24-5-24 తేదీని కార్యదర్శికి వ్రాసిన లేఖలోగల విశేషములలో శ్రీయంత దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి మృత్యువర్తిత్వముక్రింద జరిగినట్లు నూచింపబడిన ఆంతరంగిక సమాధానము ప్రకారము వారిని విశాఖపట్టణమునందే యుండి పనిచేయవలసినదిగా వ్రాసినవిషయము నిరాధారముగుటచేతను వారిని విశాఖపట్టణమునందు నియమించుట కవకాశములేకపోవుటయేగాక వారిదిహలలో ప్రచారముచేయుచున్న శృంగవరపుకోట తాలూకాలో కూడ అచ్చటి ప్రజలు తెలియపర్చిన అసమృతి ఆధారముగా గొని వీరు ప్రచారకులుగా నుండ వీలులేదని ఈ సభవారు తలచుచూ, ప్రచారకులలో నండి తప్పించుటకు తీర్మానించు చున్నాడు.

తీర్మానము 7. ప్రస్తుత కార్యదర్శిగారు తమపదవి స్వీకరించినదాది ఆశీసు వ్యవహారములు నడిపించుటయందు ఆలక్ష్యమును అసమర్థతయును, చూపుట చేతను, ఉదయమువచ్చిన జవాబులను బట్టి చూచి గాష్ట్రీయ కార్యదర్శులకు వ్రాసిన లేఖాంశములు విశాఖపట్టణ జాతీయోపసంఘముయొక్కయు, ప్రచారకుల యొక్కయు, ఆత్మగౌరవమునకు లోపము కలుగజేయుచుండుట చేతను, అగృహ్యుని యెడల అగౌరవముకలిగి యుండుటను సంఘవ్యవహారములు నడుపుటలో ఆసందర్భములు లడుట చేతను, ఈ సంఘవిశ్వాసమును గోల్పోవుటచేత తమపదవి విడిచిపెట్టవలసిన దని వారి నీ సభవారు కోరుచు తీర్మానించుచున్నాడు.

తీర్మానము 8. జిల్లా ప్రచారకుల విధులు మొదలగు వానినిగూర్చి నిబంధనలు వ్రాసిన వచ్చే జిల్లాసంఘసభలో పెట్టుటకుగాను ఈ క్రిందివారి నొకసంఘముగా నేర్పాటు చేయడమైనది.

1. జే|| భాస్కరరావుగారు.
2. || రామలింగంగారు.
3. మా|| రామచంద్రశాస్త్రిగారు.

జిల్లాసంఘాధ్యక్షులు ఈ ఉపసంఘమున కధ్యక్షులు గను, రామలింగంగారు కన్వీనరుగాను ఉండురు. (సశేషము)

ప్రకటన

బెజవాడ కాపురస్థులు లేటు సాదాగర్ మహమ్మదు అబ్దుల్ కరీం బేగుగారి కొమారుడు సాదాగర్ మహమ్మదు అబ్దుల్ రహింబేగుగారు వగయరాలయన బెజవాడసబ్బుకోర్టులో నావగయరాలము ౦౮ 19, 68, 69, 70/1921 నెంబర్లన దావాలు తెచ్చియుండి కొన్ని దావాలలో అబ్దుల్ రహీము బేగు ఆస్తికి నైలు జపు నిమిత్తము పిటిషనులు దాఖలుకాగా సదరు ప్రతివాదిలెన్నిదావాలుపర్యవసానములోపల అన్యక్రాంతము చేయనని కోర్టువారికి unde taking ఇచ్చియుండి అప్పుడు అందుకు భిన్నముగా తనఆస్తిని లాలూచీగా అన్యక్రాంతము చేయు ప్రయత్నములో నున్నట్లు తెలియుచున్నందున నావైరాలు పొందగల డిక్రీలకు అయి: జులేకుండా చేయుటకై సదరు క్రియపు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నందున సదరు అబ్దుల్ రహీ, బేగులెల్ల ఆస్తిని క్రయమునకు ఎవరు తీసికొనకూడదనిన్ని తీ కొన్నయెడల నష్టపడగలరని యిందుమూలకముగా ప్రమ పరచుచున్నాను.

బెజవాడ } ఎస్. ఎం. అబ్దుల్ హాకిం బేగు.
18.6.1924 }

ఏలూరు తాలూకా బోర్డు
వి న తి ప త్ర ము

మద్రాసు ప్రాంతిక కలెక్టరలైన శాఖాధికారులను, యు. నె. కలెక్టరలను, మహారాజు శ్రీ శ్రీరామ గల్లరాజు రామారాయణింగారు ఎం. పి. గారికి

(1) ఏలూరు తాలూకా బోర్డు కలెక్టరలను మేము మాబోర్డు ముఖ్యస్థానమునకు తాము ప్రధమముగా విచ్చేయుటచే వృద్ధులను పూర్వకముగా స్వాగత మర్పించుచున్నాము.

(2) ఏలూరు తాలూకా బోర్డు పూర్వము ఏలూరు, ఎర్నగూడెము తలవల తాలూకాల యావత్తు వైశాల్యము గలిగి యుండెడిదిగాని 1905 సంవత్సరమున జిల్లాలపరివర్తనము జరిగినప్పుడు గలిగిన మార్పుల కనుసరించి ఏలూరు ఎర్నగూడెము తాలూకాల వైశాల్యము మాత్రమే యీ బోర్డుకింద నుండెను. అప్పు డందు 12 గురు ప్రభుత్వనియోజితసభ్యులను గవర్న మెంట్ ఆఫీసరు ఆధ్యక్షుడుగా నుండెడి. తరువాత 1911 వ సంవత్సరమున సభ్యులసంఖ్య 15 గా వృద్ధిచేసి అందు 7 గురు ప్రజానియోజిత ప్రతినిధులుగా నియమింపబడిరి. ఆసంవత్సరముననే యావత్తు రాజధానిలో రెండుతాలూకా బోర్డులకు మాత్రమే అధ్యక్షుని నెన్నుకొను స్వాతంత్ర్య మొనగబడినప్పు డా యుల్పూర్వ ప్రభుత్వ బోర్డులకు లభించెను. అప్పటి ప్రజానియోజిత ప్రధమాధ్యక్షులగు మ. రా. రా. శ్రీ గో కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారే, నూతన సంస్కరణ చట్టము ప్రకారము రాజధాని మంత్రులలో నొకరుగా నేర్పరపబడుట మాబోర్డునకు గలిగిన మహాగౌరవముగా నెంచుచున్నాము. తరువాత నీబోర్డునకు మ|| రా|| రా|| శ్రీ వెనుమత్తి వెంకటరాజు (బి. పి. బియ్యం.) గారధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడి పారిస్థుడు మా జిల్లానుంచి మదరాసు శాసనసభ్యులసభ్యులుగా నెన్నుకొనబడి యున్నారు. ఈవిధముగా మా బోర్డు వికారవాక్ యుద్ధారప్రభులకు మాతృభూమిగా తనరారుచున్నది.

(3) 1922 సంవత్సరము ఏప్రిల్ నెలలో క్రొత్తలోకల్ బోర్డుచట్ట ప్రకారము యీబోర్డునకు 22 గురు సభ్యులు నియామక మయి వారిలో 17 గురు ప్రజానియోజితసభ్యులను 5 గురు ప్రభుత్వ నియోజిత సభ్యులును ప్రజల నెన్నుకొను అధ్యక్షుడు ఉపాధ్యక్షులతో పరిపాలింపబడుచున్నది. మ. రా. రా. శ్రీ. వెనుమత్తి వెంకటరాజుగారే గాక ప్రస్తుతము యీబోర్డు మెంబర్లలో మ. రా. రా. శ్రీ మాగంటి సీతయ్యగారును, కామయ్య సర్వారాయుడుగారును (బి. యె. బి. యల్.) సరాలకెట్టి దేవేంద్రుడుగారును మదరాసు శాసనసభ్యులుగా నుండుటవలన రాజధానిలో నేబోర్డునకు కలుగని ప్రత్యేకపరిస్థితి మాబోర్డునకు కలిగినదని సంతోషముతో నిరేదించుచున్నాము.

(4) మాబోర్డునకు రు 72,180 లు భూవిషయ ఆదాయము అయియున్నది. అందులో రు 54,600 ఏలూరు తాలూకా నుండియు రు 28,580 లు కొవ్వూరు తాలూకా నుండియు వచ్చు ఆదాయము. విద్యాభివృద్ధి నిమిత్తము వచ్చు గాంట్లు కలపుకొని మాబోర్డునకు యావత్తు ఆదాయము రు 1,30,855 లు. అప్పుడప్పుడు మాబోర్డునకు రెండుగా విడదీయమని సూచనల వచ్చుచున్నవిగాని, విడదీసినందువలన కలుగు ప్రస్థానమును పురస్కరింపకొని మాతాలూకా బోర్డున జిల్లాబోర్డున్న ఇది అనపేక్షియమని తలుచుగా వెల్లుబిచ్చియున్నాడు. ఈవిషయము ప్రస్తుతము గవర్న మెంట్ ఆలోచనయందున్నదని తెలియటవలన అందులఫలితము కొద్దికాలములోనే తెలియదని నమ్ముచున్నాము.

(5) మాబోర్డునకు 114 ప్రాథమిక విద్యాపాఠశాల లున్నవి. అందు 18 బాలికలకు 9 మహిళాపాఠశాలలు, 18 పంచములకు 3 ఎలుకుల, కొయలకు, విద్య నొసగుచున్నవి. ఇందుకింద రు 74,000 వ్యయము. ఇందులో గవర్న మెంట్ గ్రాంట్లు రు 28 వేలు కేక్కిన రు 86 వేలు బోర్డుఆదాయమునుండియే వ్యయపెట్టుచున్నది.

(6) బోర్డుయొక్క ఆదాయము 78,000 లలో సుమారుగాగము విద్యాశాఖకింద వ్యయపెట్టవలసి వచ్చుటచేత అనివార్యములగు నిబంధితములు మొదలగు వాని వ్యయము పోన, మిగిలినవ్యయముతో నీటినికలి, శానిటేషన్, వైద్య ప్రదానము, మార్గరక్షణములు మున్నగు ముఖ్యములగు పనులు క్రమముగా చేయుటకు బోర్డు గావీలులేవున్నది. కొవ్వూరుతాలూకా గ్రామములు మిక్కిలి తైత్తునగుటచేత ప్రజల కిప్పటికంటె చాలనీటివనతి గలిగించుటకై యెక్కువ నూతులు త్రవ్వించుట ముఖ్యవిషయమై యున్నది.

(7) ఏలూరు తాలూకాలో రోడ్లు విస్తారముగా కాపుసియున్నవి. ఇప్పటి అధికపరిశీలులో నిది యేవియు చేయుటకు వీలులేకున్నది అందుకని యీబోర్డువారు "విద్య కన్న"ను విధించి అందువలన వచ్చు ఆదాయముతో విద్యావ్యాప్తి జరిపించి, ఇదివరకు బోర్డు ఆదాయమునుండి విద్యా

ఖరై వ్యయపడుచున్న మొత్తములో కొంతభాగమును వైసే రోడ్లను నిర్మించుట, మార్గరక్షణములకై మళ్ళించవచ్చునని తలచి ది 19-2-28 న 2 వైసలు పన్ను విధించుటకు తీర్మానము గావించిరి. కాని గవర్న మెంట్ వారు "పన్ను" వలన వచ్చు ఆదాయమునంతటినీ విద్యకై వెచ్చించుటయే గాక, యిదివరకు బోర్డు ఆదాయమునుండి వెచ్చించుచున్న యావత్తు మొత్తమును గూడ విద్యకై వెచ్చించునట్లు తీర్మానము గావించబడలేదను ప్రేతువుచేత మాబోర్డుతీర్మానమును త్రోసివేసిరి. ఎదుర్కొన్న అప్పునకు గవర్న మెంట్ వారు గావించిన అర్హము కలిగినదైనను, కానున్న బోర్డు ఆదాయములో కచ్చితముగా నిర్ణయించుట విద్యాశాఖకింద వ్యయపెట్టవలయునను నిబంధము లేనప్పుడు, ఎట్లో కొంతకాలము బోర్డువారు విద్యావనరులతో మిక్కిలి యెక్కువవంతు వ్యయపెట్టవలసి వచ్చుటచే ఆయెర్నాటునే యెప్పటికిని స్థిరపరచి ముఖ్యవిషయము నటించి అవ్యయ ప్రకారమే యెల్లకాలము, వ్యయముండవలయునని శాసించుట సమంజసముకాదు. ఈ విషయమై మాబోర్డు పునర్విచర్యనము నపేక్షించునపుడు మీరు మాకు తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాము.

(8) ఈ బోర్డుకింద చింతలపూడి, కొవ్వూరుగ్రామములో రెండు డిస్పెన్సరీ లున్నవి. ఇవిగాక ఏలూరుమునీపల ఆస్పత్రివ్యయములో ఇదివరకు రు 2250 లు యీబోర్డునుండి యిచ్చుచుంటిమి. ఇప్పుడా ఆసుపత్రివ్యయములో మూడవవంతు అనగా గుమారు రు 7,000 యీబోర్డు భరించునట్లు గవర్న మెంట్ వారు నియమించియున్నారు. ఆ ఆస్పత్రి డిస్పెన్సరీ హెడ్ క్వార్టర్ల ఆస్పత్రిగాతేయ నిశ్చయించినారని గవర్న మెంట్ కిందకు మార్చబడుననినీ విని అంచులన గలుగు వ్యయవిశ్రాంతి కభినందించుచున్నాము. ఈబోర్డు నిర్ణీతమును పట్టిని ఇందులో కొన్నిచర్యప్రాంతము లగుటచేతను, వైద్యమేర్పాటు

బోర్డుగా చాలకున్నది. ఏలూరు ఆస్పత్రివలన గలగువ్యయముక్రిత, మరేయోప్రాంతమునకు వ్యయమునకు సరిహద్దునున్న కామవర్ణులలోనొక ఆయుర్వేద వైద్యులయము పెట్టుటకీ బోర్డువారు తీర్మానము గావించినారు. ఏలూరు ఆస్పత్రిభారము తగ్గినతోడనే కొవ్వూరు తాలూకాలోని మన్యప్రాంతముల యందుగూడ నొక ఆయుర్వేద వైద్యులయము స్థాపింపదలించినారు.

మీరు మాకోసగిన సందర్భమున భినందించు మందము లాచరించు మారోకలు సభలీకృతములగునని తలచుచున్నాము. ఏలూరు తాలూకాబోర్డు ఇటు విధేయుడు
28-6-24 సోమంచి సీతారామయ్య ప్రసిద్ధులు.

ఉత్తర అనంతపుర మండల ఖద్దరుబోర్డు
ఉత్తర అనంతపుర మండల ఖద్దరుబోర్డు జులై నెల 8 వ తేదీ గురువారం ఉదయం 9 గంటలకు గుంతకల్లులో ఈ క్రింది విషయములను చర్చించుటకు సమావేశ మగును. కావున బోర్డు సభ్యు లందరు తప్పక రావలసియును.
విషయములు
1. ఉత్తర అనంతపుర మండల ఖాదిబోర్డువారి లెక్కల ప్లేటుమెట్లు.
2. మ-రా-క్రి కోట్లో శ్రీనివాసాచార్యుల రాజీనామా.
3. ఉత్తర అనంతపుర మండల ఖద్దరుబోర్డుకు ఆడిటరును నియమించుట.
4. మ-రా-క్రి కోట్లో శ్రీనివాసాచార్యులస్థానే ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఖాదిబోర్డుకు సభ్యుని ఎన్నుకొనట.
5. ఇతర విషయములు.
సెలవేటి కొండారెడ్డి, అధ్యక్షుడు.

ఆశ్చర్యము! వెల స్వల్పము!! ఫల మధికము!!!
భారతీయ తరుణామృత ఆఫీసు - పామిడి
మా బౌద్ధములవల్ల గుణములేనిచో సామ్యు వాప సివ్వబడును.
మా బౌద్ధములు ఉపయోగించువారికి, యితరుల వైద్యులతో అవసర ముండదు.
కోగులకు, వికోగులకు చాలా మంచుగుణ మిచ్చును.

అమృత పాన సుగంధ చూర్ణము:—దీనిని టీ కాఫీ కలె వాడవలెను. ఈ వ్యాధిక కాలమునకు గలగు యెండవడిమిని, తగ్గించి కాంతిపరచి, చూరను గలగజేయు, అమృతమునంటిది, ఇది మూత్ర వ్యాధులు, ఉష్ణకాయములు మొదలగు వాటిని తప్పక తుడుర్చుటయే గాక రక్తమును శుభ్రపరచి, ఆకలిని పెచ్చించును, ఇతర పాదాలలలె జీవకోగ్యమును చెడుపునది కాదు, 10 రులములకు కల దట్టి 1-కి ధర 0-10-0. పోర్టు ఖర్చు లేదు. 8 కప్పులకువచ్చు పొట్టుము 1-కి అణా 1.
1. ది ఇండియన్ ఇండస్ట్రియల్ కంపెనీ లిమిటెడ్ నెం 10 యెస్ వైసేను, మద్రాసు, 2. పి. రంగయ్యశాయుడు అంశు బదయ్య నెం. 18 బండ్లబిడి మద్రాసు, 3. ప్రెసిడెన్సీ ప్లేస్సు, 578, వై.కావ్ ను రోడ్డు, తిరువల్లికేట్టి, మద్రాసు, 4. సి. వెంకయ్యశెట్టి అండు, బదయ్య. ఇనుముపెట్టె వ్యాపారం. 58, బ్రాడ్వే మరయు నె. 10. రెడ్డిరామన్నబిడి మద్రాసు. 5. ఆర్. పార్థసారథి శెట్టి, రాధాబాబు పోస్టుఆఫీసుయెనట, వైదాపేట, మద్రాసు.

ఆర్డరు చిన్నదియైనను లేక పెద్దదియైనను మిక్కిలి శ్రద్ధతో చేయబడును

పట్టులుతీర్చిన డ్రైమండుగాజులు

8 స-7 సవరములలో తయారగును జత 1 కి చేదారము 4 మా మజారి రు 10.

బోలు చేతి గొలుసులు

4 స-8 సవరములలో తయారు చేయవచ్చును. తరుగుసహా మజారి జత 1 కి రు. 14

గెట్టి గొలుసులు

5 స-10 సవరముల వరకు తయారు చేయవచ్చును జత 1 కి మజారి రు 10, 15 వరకు గలదు.

(5) 172 పుట్టుగల అందమైన మా క్యాటలాగు 1 కి ధర రు. 1-0-0.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నలువరపుల, వై నాబాబుగోడ్డు, మదరాసు.

న ర న ము దృ థ మై న ది న మ్మ క మై న ది.

యిప్పటిమోస్తరు ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిను తెలుపబడిన వారివద్ద అమృతమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సుధరా చేయబడినవి.

పి. న లే శ మొదలియార్, ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు, ప్రాచైటం, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్సు. ఎరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు ఆయిర్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై నుమిల్లుకు కామస్సీ సిలెండర్లు సాప్లింగు, నట్టాలు, గరనుముగా యివ్వబడును. గుబ్బరాయపిల్లెట్టి, పెద్దనాయకన్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు అద్దరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బయలు ప్రాయబడును.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుచెట్టిచి మదరాసు.

కొలదిపతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుడు ?

మహర్షిదేవేంద్ర నాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

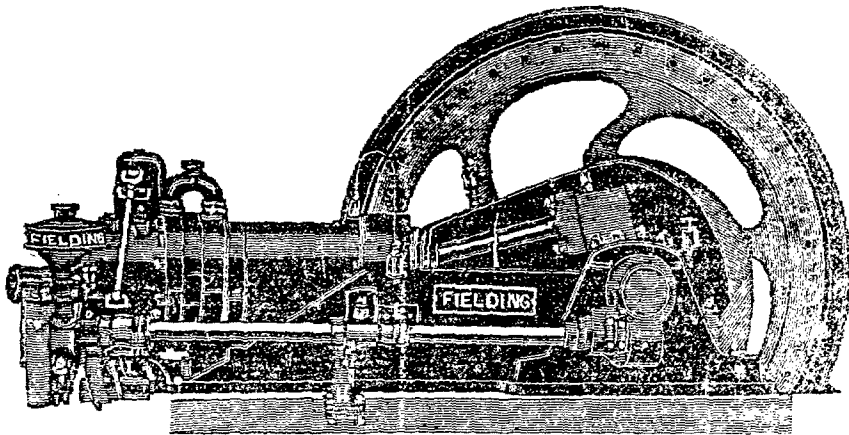
(గంభీర రు:— మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ తగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8 0
నిందుక్యాలికోబైందు ఛెడర్ వెటుకాగితములు } పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము: అంధ్రప్రదేశ్ కాకాశాలయము, 7, తంబుచెట్టిచి, మదరాసు.

“ఫీల్డింగు” ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యూటెపు కోల్డు వేపరైజరు
క్విక్ స్టార్టింగు శమిడికల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

ఈ ఏప్రిల్ తే 1 ది నుంచి ధరలు యింకను తగ్గించబడినవి.

సుమారు రెండే నిమిషములలో వేపరైజరు చల్లని స్థితిలో నుండిగనే స్టార్టు కాగల
ఈ యింజనులను కొనుటకల్ల అనేకలాభములను పొందవచ్చును.

ఈ యింజనులకు క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు, సాధారణమైన క్రూడు ఆయిలు యింజనులకు
అయ్యే ఖర్చులో సుమారు సగముమాత్రమే అవును. అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో
నుంచబడును. మీకు కావలసిన సైజులకు ఆలస్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు.

Telegrams:— Sole Agnts: D. L. Sastry & Co., Post Box
MACHINISTS No. 203

12, Thambu Chetty Street, MADRAS.

వాడితరా? వాడుకుండిన తెప్పించి వాడి తక్షణమే సంతోషింపుడు !!

ఈ అమృతమైన లోకామృతహర కర్మరూపము మొదటి రకం కర్మరూ, కుంకమపుష్ప, కచ్చకద్దు
రూ, అమృతమైన వనమూలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. పానికరమగు కర్మపులందుచేరుటలేదు. పిన్నులు
కెద్దలు, మానలికారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనుపాసకేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది.
250-800 మాత్రముల బుడ్డి 1-3 ధర రు 0.4-0 బుడ్డు 6-8 1-4-0 పోస్టుఖర్చు చేరు.

ఈ దిగుత తెలుపబడినకొవధములు తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.
తాపా వనోదిన:- సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి
గుణమిచ్చును. (84 పాట్లములు గల) ప్యాకెట్టు 1-4 రు 1.0-0.

శివకాంతి తైలము:- బిడ్డలు పెద్దలు కాళ్ళలో నక్కరలో అరిసులభముగా వారి వారి వంతున్న
నడునది లెప్పి బొట్టు తీసుకొని సుఖముగా విశేషమగును. కచ్చము లేదు. సంతకుము, అసహ్యము వు
డదు. బుడ్డి 1-3 ధర 0.8-0.

పర్యాంగ బలకారి:- (కాపి, ట్రైకోలో మున్నగు పొసియకు శివకోగ్యమును వెలుగుటయే గాక అనేక
వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక శివమునందుకు వ్యాధులకు పోగాట్టి చులబద్ధకమును, లేక ఇతరవ్యాధులకు రాసియక
అటంకమగును. అనేక జల దివ్యాలు ఖర్చుగుచ్చునది.) దివ్యా 1-3 ధర 0.7-0.

మధుక సాధాగ్య శొంఠి:- (బాలింతల పాలిటికి వర్తకసాధకము నుండి. కనిపప్పుడు, కరువాత వారికి నుయెన
కొవధములు యివ్వనందుక వారికి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది తప్పక ముడుపును. 20 తులం బుడ్డి 1 క ధర రు 1.0-0

(3) పాశ్యపు వెంకటాచల కండితులు, శ్రీ శీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

THE BOOKS READY FOR SALE.

1. BHAGVAD-GITA Translation of with Rs. an Notes and annotations by the late Tukaram Tatya ... 0 12
2. LECTURES STUDY ON BHAGVAD GITA being a help to students of its Philosophy by T. Subba Rao B. A. B. L. ... 0 10
3. A COLLECTION OF ESOTERIC WRITINGS of T. Subba Rao, B. A. B. L. ... 2 0
4. THE YOGASARA-SANGRAH OR THE PHILOSOPHY OF YOGA SHASTRA with English Translation by Ganganatha Jha M. A. ... 1 4
5. THE UTTARA-GITA being the initiation of Arjoon by Shri Krishna into Yoga and Dnyana ... 0 4
6. THE PHILOSOPHY OF THE BRAHMANICAL SANDHYA VANDANA ... 0 12
7. THE HIGHER LIFE, or Rules of Raja-Yoga, by Bhagvan Budha ... 0 2
8. LETTERS TO AN INDIAN RAJA by a Indian Recluse... ... 1 0

RAJARAM TUKKARAM.

29 Hummum Street, Fort Mambay.

వెండికి బంగారు

బ హు మా న ము

లా.రి లేకున్న-అదృష్టమునకు మార్గము లేదు

మో స ము లే దు

వదైన రాకపోవుటలేదు

వగటి వెలుగువలె స్పష్టమైనది

ఒక రూపాయన ఖర్చుచేసి 82 ఆలంకరిగనూ మార్గము
లను కొనుట. బలహీనము, అశక్తము, మానస కారక సం
బంధమైన వ్యాధులన్నియు పటాపంచలై పోవును. దానిని
ఉపయోగించవలె “దానిమొక్క విలువ బంగారము
నకు” కమానమని తెలుపుచున్నాం.

పూర్తి కాటలాగునకే (కాయము).

ఆలంకరిగనూ బేషధశాల,

28 బ్రాడ్వే మదరాసు.

SUN & Co.,

Chaukamba, Benares City.

మాదగ్గర అన్నిరకములవట్టు బట్టలు రుద్రాక్షి మొద
లయిన సామానులు కోరినవారికి సరి అయిన
ధరలకు వి. పి. మూలముగా పంపబడును.
పాగాలు 12 మూర 1,3 రు 12 నుంచి 20
రుద్రాక్షి 108 వుండు సరం 1-3 అ 6 నుంచి
రు 10 వరకు పాత్రుపంచలు 7,8 మూర 1,3
రు 7 నుంచి 11 పట్టుపంచలు 10,12,
మూర 1-3 రు 14 నుంచి 85, రెండుకూరుకం చీరలు జరి
పనిచే చేయండిన 12.16 మూరచీర 1-3 రు 46 నుంచి 150,
బవారసు జరిపట్టు చీరలు మూర 12, 16 మూర 1-3 రు 25
నుంచి 150, యింకా కావలసినసామానులకు మాకేటలాగు
వుచితము.

బిడ్డలు అవతరిన సామానులు 82 కల చిన్న పెట్టు. 1-3 రు. 1.8-0
మధ్యరఖం రు. 2.12-0, పెద్దరఖము 1-3 రు. 5.0-0
యస్. యు నారాయణచారి అండుకింపెని

కాకాంబ, తెనాలి సి.టి. (యస్. యు.)